

ΘΕΜΑ

Η ανακωχή των 90 ημερών ΗΠΑ - Κίνας

Σελ. 13

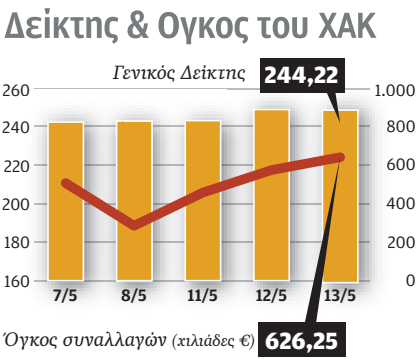

ΟΙ ΠΡΟΝΟΙΕΣ

Εκατέρωθεν μείωση δασμών και συνέχιση της διαπραγμάτευσης

ΟΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Πάρτι στις αγορές και μεγάλη αισιοδοξία για το αύριο

Με Nurofen, ο πονοκέφαλος **δεν θα χαλάσει** τη στιγμή.

ΑΦΗΣΤΕ ΤΟΝ ΠΟΝΟ ΣΕ ΕΜΑΣ

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΠΡΟΣΕΚΙΜΕΝΑ ΤΙΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ. ΣΥΝΕΧΙΣΤΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΡΟΦΕΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΦΑΡΜΑΚΟΤΙΜΩΝ ΣΑΣ.

ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΑ ΜΕ Ε.Ε.

Υψηλό το κόστος διατροφής στην Ελλάδα

Τα στοιχεία της Eurostat δείχνουν ότι η Ελλάδα κάνει σταδιακά ένα από τα συγκριτικά πλεονεκτήματα σε σχέση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες στο μέτωπο της ακρίβειας: το συγκρατημένο κόστος της στέγασης. Ωστόσο, η Ελλάδα εμφανίζεται να έχει παραδοσιακά υψηλότερο κόστος για τα είδη διατροφής συγκριτικά με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. **Σελ. 14**

ΒΡΕΤΑΝΙΑ
ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΣΤΟΝ «ΣΚΙΩΔΗ ΣΤΟΛΟ» ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ
Σελ. 9

ΚΑΝΑΔΟΙ
ΑΠΟΦΕΥΓΟΥΝ ΤΙΣ ΗΠΑ ΚΑΙ ΠΙΑΝΕ ΜΕΣΙΚΟ ΓΙΑ ΔΙΑΚΟΠΕΣ
Σελ. 10

Ανοιξε η όρεξη για νέο δανεισμό

Στην αγορά της Κύπρου 1,24 δισ. ευρώ το πρώτο τρίμηνο λόγω επιτοκίων και επιδόσεων της οικονομίας

Στην αγορά της Κύπρου μπήκαν 1,24 δισ. ευρώ νέου δανεισμού στο πρώτο τρίμηνο του 2025, δείχνοντας πως οι συνεχείς μειώσεις των επιτοκίων άνοιξαν την όρεξη των δανειοληπτών.

Με την παρουσίαση των οικονομικών αποτελεσμάτων της Ελληνικής Τράπεζας την προηγούμενη εβδομάδα και της Τράπεζας Κύπρου τη Δευτέρα, έχουν τεθεί οι βάσεις για μία χρονιά

καλή σε επίπεδο δανεισμού για τις τράπεζες. Άκρως σημαντικό πως, από τη μία η Ελληνική είχε αύξηση 94% σε σχέση με τον δανεισμό που είχε παραχωρήσει στο πρώτο τρίμηνο του

2024, ενώ η Τράπεζα Κύπρου είχε 25% αύξηση σε σχέση με το ίδιο διάστημα. Τα ποσοστά νέου δανεισμού της Τράπεζας Κύπρου και της Ελληνικής Τράπεζας είναι τροχιοδεικτικά για τη χρονιά,

αλλά και για την οικονομία της Κύπρου γενικότερα. Κι αυτό γιατί οι δύο τράπεζες έχουν μερίδια δανεισμού λίγο κάτω από το 70%. Άρα, τα 2/3 των δανείων που δίνονται στην Κύπρο. **Σελ. 4**

Στην εποχή της αβεβαιότητας οι πολυεθνικές

Ο εμπορικός πόλεμος πλήττει εταιρείες και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, καθώς η παρατεταμένη αβεβαιότητα επηρεάζει την καταναλωτική εμπιστοσύνη και τις αλυσίδες εφοδιασμού. Η Nestle, η Mercedes-Benz και η Unilever, μεταξύ άλλων, συγκαταλέγονται σε μια αυξανόμενη λίστα εταιρειών που έχουν ενημερώσει τους επενδυτές για τις νέες επιχειρηματικές συνθήκες. Οι πολυεθνικές «παγώνουν» σχέδια, περικόπουν την παραγωγή και αυξάνουν τις τιμές. Η κατασκευάστρια εταιρεία της κούκλας Barbie, Mattel, ανακοίνωσε ότι θα αυξήσει τις τιμές ορισμένων παιχνιδιών της στις ΗΠΑ και ότι θα μειώσει τον αριθμό των προϊόντων που κατασκευάζει στην Κίνα για την αμερικανική αγορά. **Σελ. 12**

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ

Ασύμφορη η παραγωγή πετρελαίου

Το κόστος των πρώτων υλών για τις εξορύξεις στις πετρελαιοπηγές έχει αυξηθεί και μαζί του έχει αυξηθεί και η τιμή που πρέπει να έχει το πετρέλαιο για να παραμείνει βιώσιμη

η παραγωγή του στις ΗΠΑ. Το κόστος παραγωγής επιβαρύνεται περαιτέρω και από τους δασμούς Τραμπ, ενώ είναι δυσοίονες οι προβλέψεις για την παγκόσμια ζήτηση. **Σελ. 11**

ΑΠΟ ΤΗΝ CHEVRON

Προχωράει το pre-FEED της «Αφροδίτης»

Κανονικά δείχνει να προχωράει η προκαταρκτική ανάπτυξη του κοιτάσματος «Αφροδίτη», στο τεμάχιο «12» της κυπριακής ΑΟΖ, από την Chevron. Η εταιρεία, έχει ξεκινήσει τη δημιουργία

της πλωτής μονάδας παραγωγής επί του κοιτάσματος με αρχικό στόχο την παραγωγή 800 εκατ. cfd φυσικού αερίου και χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσης τις αρχές Νοεμβρίου. **Σελ. 5**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ / ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΟΥ ΣΤΑΥΡΙΝΙΔΗ

Ενενήντα μέρες ανακωχής και βλέπουμε

Το Σαββατοκύριακο που μας πέρασε αξιωματούχο από την Κίνα και τις ΗΠΑ συναντήθηκαν με στόχο να βάλουν τέλος στην παράνοια που επικρατεί από τις 2 Απριλίου στην παγκόσμια οικονομία. Στο έδαφος της Ελβετίας και συγκεκριμένα στη Λίμνη της Γενεύης, οι δύο πλευρές συμφώνησαν αναστολή των δασμών για 90 μέρες δίνοντας χρόνο για μια ολοκληρωτική συμφωνία. Η καταρχήν συμφωνία περιλαμβάνει την απόσυρση των ανταποδοτικών δασμών που επιβλήθηκαν στην Κίνα ύψους 125%. Συνεπώς, τα κινεζικά προϊόντα θα επιβαρύνονται με δασμούς ύψους 10% και επιπλέον δασμός ύψους 20% στα κινεζικά προϊόντα που σχετίζονται με τη φαιντανύλη, ένα συνθετικό οπιοειδές το οποίο χρησιμοποιείται ως αναλγητικό

κατά τη διάρκεια της αναισθησίας. Παρόλο που οι συζητήσεις θα συνεχιστούν με στόχο την επίτευξη τελικής συμφωνίας εντός των επόμενων 90 ημερών, οι αγορές είχαν την ευκαιρία να πάρουν τις αναγκαίες ανάσες. Σε κάθε περίπτωση τα δεδομένα είναι πειστικά, αφού στην ουσία εδώ και πάνω από ένα μήνα το εμπόριο μεταξύ Κίνας και ΗΠΑ έχει καταρρεύσει. Μόλις την προηγούμενη Παρασκευή κατέφτασε το πρώτο κινεζικό εμπορικό πλοίο στο λιμάνι του Λος Άντζελες με προϊόντα που επιβαρύνονταν με 145% και πλέον δασμούς. Το πλοίο μετέφερε 12.000 εμπορευματοκιβώτια με προϊόντα για μερικούς από τους σημαντικότερους λιανεμπόρους της αμερικανικής αγοράς όπως είναι η Amazon, Home Depot, Ikea, Ralph Lauren, Tractor Supply, Procter

& Gamble, LG, και Samsung. Ακόμη και μετά τη συμφωνία, οι μέσοι σταθμισμένοι δασμοί παραμένουν τουλάχιστον 34% ψηλότερα από όσο ήταν κατά τη διάρκεια του 2024, με όλες τις αρνητικές συνέπειες που αυτό συνεπάγεται. Αυτό που είναι σημαντικό να γίνει αντιληπτό από όλους είναι ότι η ευκολία με την οποία έγινε η συμφωνία του Σαββατοκύριακου δεν θα πρέπει να θεωρείται ενδεικτική για τη συνέχεια, σε μια διαδικασία που θα απαιτήσει χρόνο και προσπάθεια. Βασικό εμπόδιο για τη συνέχεια θα αποδειχθεί η λογική Τραμπ που θέλει τους δασμούς να λειτουργούν ως αποτελεσματικό εργαλείο για μείωση του εμπορικού ελλείμματος και όδευση της παραγωγής στο εσωτερικό της χώρας. Αυτά όμως θα απαι-

τήσουν χρόνο μιας και θα χρειαστεί εκ νέου σχεδιασμός των εφοδιαστικών αλυσίδων με αμερικανοκεντρική προσέγγιση. Να σημειώσουμε ότι η συμμετοχή των ΗΠΑ στις παγκόσμιες εφοδιαστικές αλυσίδες βρίσκεται στο 13% σε σχέση με 41% για την Κίνα. Η Κίνα, από την άλλη, έχει τη δική της λογική που τη θέλει να αναπτύσσεται μέσω επενδύσεων τις οποίες ενισχύει σε περιόδους κάμψης της ζήτησης. Ως αποτέλεσμα η Κίνα επιδιώκει να βελτιώσει την παραγωγικότητα στην οικονομία μέσω της γεωπολιτικής στρατηγικής της Κίνας που τη θέλει πάντα πρωτοπόρο στην high end μεταποίηση.

Συνεπώς, για να ανατραπεί το εμπορικό ισοζύγιο θα πρέπει να μεταβληθούν τα μοντέλα ανάπτυξης των δύο χωρών, κάτι που θα απαιτήσει χρόνια αν είναι ποτέ εφικτό να μεταβληθούν. Δεν θα πρέπει επίσης να μας διαφεύγει το γεγονός ότι ακόμη και αν από διαπραγματευτικές απόψεις οι δύο χώρες επιθυμούν τελική συμφωνία, αυτό μάλλον θα εξελιχθεί σε μια πολύπλοκη και μακρόσυρτη διαδικασία. Η συμφωνία του Σαββατοκύριακου λειτουργεί ανακουφιστικά καθώς φεύγουν από τη μέση οι ανταποδοτικοί δασμοί και το εμπόριο μεταξύ των δύο χωρών ομαλοποιείται σε κάποιο βαθμό. Μέχρι να φτάσουμε, όμως, στο σημείο που θα μιλούμε για ενίσχυση της εμπορικής σχέσης, αυτό μάλλον θα απαιτήσει χρόνια.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

- **Η Ευρωπαϊκή βουλή** βλέπει «συνέπειες» για το ταξίδι Φερίδια στη Μόσχα
- **Το πολιτικό** «long COVID» της Ούρσουλα Φον ντερ Λάιεν

Σελ. 6

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

«Win-Win»: Είναι η λύση;

Η παράσταση «Win-Win» των Στέλιου Θεοχάρους και Χριστίνας Βραχίμη, σε σκηνοθεσία Στέλιου Θεοχάρους, ανέβηκε υπό μορφή σκηνοθετημένου αναλογίου στο Κτήριο 53 - Πυρήνας Πειραματικών Τεχνών Λευκωσίας, με τον Γιώργο Αναγιωτό και την Αντωνία Χαραλάμπους επί σκηνής. Όπως σημειώνεται στο δελτίο Τύπου το έργο καταπιάνεται με τον έλεγχο που ασκεί το σύστημα στις ζωές μας μέσω της πληροφορίας, των ΜΜΕ και της ψυχολογικής χειραγώγησης. Στην παράσταση δύο άνθρωποι τίθενται σε υποχρεωτική καραντίνα, αφού του έχει ξεσπάσει μια νέα υγειονομική κρίση, όπως αυτή που ζήσαμε προ ετών. Σε δύο δωμάτια ενός ξενοδοχείου καραντίνας μία νεαρή κοπέλα και ένας μυστηριώδης άνδρας περνάνε πέντε μέρες, κατά τις οποίες εκτυλίσσεται μία αλυσίδα γεγονότων που ορίζουν το έργο... μέσα σε ένα κλίμα άγχους και ανασφάλειας.

Ομολογώ πως παρακολούθησα το σκηνοθετημένο αυτό αναλόγιο με αμυχανία. Κυρίως γιατί αισθανόμουν πως από το κείμενο απουσίαζε το απαραίτητο βάθος, ώστε να μπορέσω να εμβυστιζό στο σύμπαν των ηρώων του. Να δω πέρα από τα προφανή πώς η πληροφορία χειραγωγεί τις ζωές μας και πώς το σύστημα εξυπηρετείται από αυτή. Επίσης, ενώ η ατμόσφαιρα της παράστασης εξέφραζε ένα δυστοπικό, για τα δεδομένα της κανονικότητάς μας πρίσμα, το ίδιο το κείμενο άφηνε μετέωρο αυτό το συναίσθημα στον θεατή. Το περικείμενο αναμενόμενο, με αποτέλεσμα οι δύο ήρωες να παρουσιάζονται επί σκηνής σχεδόν στερεοτυπικοί, με τους ηθοποιούς (Αναγιωτός και Χαραλάμπους) να εφαρμόζουν οικεία σε αυτούς υποκριτικά εργαλεία ώστε να εκφράζεται το ποιόν του χαρακτήρα που υποδύονταν, χωρίς όμως να δημιουργείται στον θεατή η αίσθηση του ψυχολογικού δράματος. Θεωρώ πως η σκηνοθεσία του Στέλιου Θεοχάρους δεν βοήθησε να καλλιεργηθεί υποκριτικά το απαραίτητο ψυχολογικό και αστυνομικό βάθος της παράστασης στους ηθοποιούς. Να ενταθεί η αγωνία για το τι μέλλει γενέσθαι να κυλίσει η αστυνομική υπόθεση. Μην ξεχνάμε πως η ίδια η θεματική του κειμένου είναι ζωσα κατάσταση για ένα πολύ μεγάλο μέρος της κοινωνίας, είναι τρόπος ζωής, άρα πρωτίστως το κείμενο θα έπρεπε να τηρεί μια «επιτήδεια ουδετερότητα», και σε δεύτερο επίπεδο η σκηνοθεσία και οι ερμηνείες να είναι λιγότερο προβλέψιμες. Ενδιαφέρουσα η μουσική σύνθεση και η ηχοτοπία από τον Γιώργο Καλογήρου, όπως και ο σχεδιασμός φωτισμού του Μάριου Κωνσταντίνου, που όπως ανέφερα δημιουργούσε την ατμόσφαιρα.

Αντιλαμβάνομαι πως πρόκειται για ένα θεατρικό συγγραφικό εγχείρημα που προσπαθεί να διαχειριστεί ένα διαχρονικό πρόβλημα, αυτό της ψυχολογικής χειραγώγησης από την πληροφορία που απολύουν Μέσα Ενημέρωσης και εξουσιαστικοί φορείς, που όμως με την εξέλιξη της τεχνολογίας έχει επιταθεί, με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης να έχουν το μεριδίό τους. Το δίλημμα μεταξύ ηθικής και εύκολου κέρδους... αλλά για ποια ηθική μιλάμε το 2025;

Η υπόθεση του έργου είναι εκεί έξω, τη ζούμε όλοι γι' αυτό λοιπόν τον λόγο θεωρώ πως τέτοια εγχειρήματα πρέπει να τυγχάνουν μεγαλύτερης επεξεργασίας, ώστε να μπορεί ο θεατής να δει μεν την αντανάκλαση της κοινωνίας, ταυτόχρονα όμως να έχει τη δυνατότητα της απόστασης από το φαινόμενο, ώστε να το δει ως παρατηρητής, παρατηρητής ενός συστήματος που ίσως και ο ίδιος να συντηρεί. Ζούμε σε κοινωνίες που σε ολόκληρο τον κόσμο βιώνουν τεκτονικές αλλαγές, που ζουν στην απάθεια και στον φόβο. Θα είχε ενδιαφέρον να έβλεπα στο Win-Win πώς ζυγίζεται το δίλημμα και να αναρωτιόμουν για το ποια είναι η σχέση εξάρτησης πολιτικών και κοινωνίας, αντί να την παρακολουθώ να εκτυλίσσεται μπροστά μου.

το διακρίνει και την εντυπωσιακή ομορφιά. Γραμμένο στον απόηχο του 1ου Παγκοσμίου πολέμου, αντικατοπτρίζει την προσωπική ενδοσκόπηση του Elgar και διακρίνεται για το πλούσιο, στοιχειωτικό ήχο και την έντονη του δραματικότητα. Η Ορχήστρα προσβλέπει στην πρώτη της σύμπραξη με τον διακεκριμένο Νορβηγό βιολονταερίστα yvind Gimse, σολίστ στο κοντσέρτο αυτό. «Η Δεκάτη του Beethoven», με αυτό τον όρο έχουν αναφερθεί στη Συμφωνία αρ. 1 σε Ντο ελάσσονα του Brahms χάρη στην τολμηρή και μεγαλειώδη της σύλληψη.

Συνουλίες: Λάρνακα: Πέμπτη 15 Μαΐου - Δημοτικό Θέατρο Λάρνακας Γ. Λυκούργος, Λευκωσία: Παρασκευή 16 Μαΐου - Θέατρο Παλλάς, Πύλη Πάφου, ώρα έναρξης 8:30 μ.μ. Πληροφορίες www.cysa.org.cy

Νήματα – Ανάγλυφα μνήμης

Η γκαλερί Αποκάλυψη διοργανώνει την έκθεση ζωγραφικής της Άννας Κακούλη με τίτλο «Νήματα – Ανάγλυφα μνήμης». Μέσα από κάθε γραμμή κάθε αποτύπωμα της πέννας και κάθε στρώση χρώματος, ξεδιπλώνονται νήματα που ενώνουν το ορατό με το αόρατο και το όνειρο με το φυσικό τοπίο σε ένα ανάγλυφο μνήμης. Τα έργα αυτής της έκθεσης δεν απεικονίζουν απλώς τη φύση, την ονειρεύονται. Σχήματα που θυμίζουν κορμούς δέντρων, κυματισμούς θάμνων και νερά ξετυλίγοντας σ' ένα ρυθμικό παιχνίδι μεταξύ γραμμής και απόκρυψης. Οι κινήσεις των γραμμών δεν υπακούν

Ο φετινός εορτασμός της Ευρωπαϊκής Νύκτας Μουσείων και της Διεθνούς Ημέρας Μουσείων βρίσκει το Μουσείο Κώστα Αργυρού στον Μαζωτό να διοργανώνει δύο εκδηλώσεις που απευθύνονται σε όλες τις ηλικίες. Στο πλαίσιο λοιπόν της Ευρωπαϊκής Νύκτας Μουσείων, στις 17 Μαΐου στις 7:30 μ.μ. το Μουσείο μετατρέπεται σε σκηνή για μια βραδιά αφιερωμένη στο νησιώτικο, μικρο-σιτάπκο και κυπριακό τραγούδι. Ακουσματα αγαπημένα και διαχρονικά ζωντανεύουν μέσα από τις ερμηνείες των Αγγελικής Χατζηβασιλείου στο τραγούδι, Χαράλαμπου Παντελή στο λαούτο, Αντρέα Ιωάννου στο κανονάκι και Παύλου Μιχαηλίδη στο βιολί. Η επόμενη εκδήλωση την Κυριακή, 18 Μαΐου, στις 10:30 το πρωί, που εντάσσεται στη Διεθνή Ημέρα Μουσείων και με αφε-

Το Μουσείο Κώστα Αργυρού προσκαλεί το κοινό να συμμετάσχει σε αυτό το διήμερο γνήσης, πολιτισμού, συναισθημάτων και μουσικής.

τηρία τη φετινή θεματική του ICOM «Μουσεία για την Εκπαίδευση και την Έρευνα», στο Μουσείο Κώστα Αργυρού φιλοξενείται ένα βιωματικό εργαστήρι, με εισηγήτρια τη Θεοδωσία Χατζηθεκλή, με τίτλο «Μέσα από τα μάτια σου: ιστορίες ενσυναίσθησης και σύνδεσης» για γονείς και παιδιά από έξι ετών και πάνω. Μέσα από παρατήρηση έργων του Κώστα Αργυρού, βιωματικές ασκήσεις ενσυναίσθησης και καλλιτεχνικής

δημιουργίας, κάθε ζευγάρι γονέα και παιδιού καλείται να αποτυπώσει μια σκηνή της καθημερινότητάς του – όπως τη βλέπει ο ένας μέσα από τα μάτια του άλλου. Η ναΐφ τέχνη του Κώστα Αργυρού προσφέρει το ιδανικό πλαίσιο για την καλλιέργεια συναισθημα-

τικής σύνδεσης, ενσυναίσθησης και διαγενεακής επικοινωνίας. Το εργαστήρι αποτελεί μια γέφυρα δημιουργικής συνύπαρξης, μετατρέποντας το μουσείο σε ζωντανό χώρο κοινότητας, μνήμης και βιώσιμης ανάπτυξης.

«Μουσεία και κοινωνίες σε διαρκή αλλαγή»

Στην Κύπρο το φετινό πρόγραμμα για τη Διεθνή Ημέρα Μουσείων περιλαμβάνει εκδηλώσεις σε 20 διαφορετικά Μουσεία και άλλους πολιτιστικούς χώρους, οι περισσότερες με ελεύθερη είσοδο.

Μουσείων ως φορέων πολιτισμικών ανταλλαγών, με σκοπό την ενίσχυση της μόρφωσης, την προώθηση της αμοιβαίας κατανόησης, την ειρήνη και τη συνεργασία μεταξύ των λαών.

Με το θέμα των εορτασμών της Διεθνούς Ημέρας Μουσείων 2025 «Μουσεία και κοινωνίες σε διαρκή αλλαγή» αναδεικνύεται η σημασία των μουσείων σε μια εποχή διαρκούς μετασχηματισμού της κοινωνίας.

Τα μουσεία επαναπροσδιορίζουν τον ρόλο τους και δημιουργούν νέες συνθήκες λειτουργίας και επικοινωνίας με το κοινό. Με την επιλογή του θέματος αυτού το ICOM μας καλεί να οραματιστούμε νέους τρόπους, ώστε να διατηρήσουμε και να εμβαθύνουμε στην πολιτιστική μας ταυτότητα, ενισχύοντας τον ρόλο των Μουσείων ως ζωτικών κοινωνικών πυλώνων αειφόρου ανάπτυξης.

Οι εκδηλώσεις για τη Διεθνή Ημέρα Μουσείων οργανώνονται ετησίως γύρω

Πληροφορίες: Μουσείο Κώστα Αργυρού, Κώστα Αργυρού 7, 777 Μαζωτός, Λάρνακα. Η συμμετοχή είναι δωρεάν. Περιορισμένος αριθμός θέσεων. Απαραίτητη η προκράτηση. Πληροφορίες και προκράτησεις: +357 24433335 | info@costasargyroumuseum.org

από την 18η Μαΐου και διαρκούν από μία μέρα μέχρι και ένα μήνα. Σε παγκόσμιο επίπεδο, η συμμετοχή των Μουσείων μεγαλώνει κάθε χρόνο με περισσότερα από 37,000 Μουσεία να λαμβάνουν μέρος στους εορτασμούς του 2024. Στην Κύπρο το φετινό πρόγραμμα περιλαμβάνει εκδηλώσεις σε 20 διαφορετικά Μουσεία και άλλους πολιτιστικούς χώρους, οι περισσότερες με ελεύθερη είσοδο.

Το κοινό μπορεί να επισκεφθεί την ιστοσελίδα του Τμήματος Αρχαιοτήτων www.culture.gov.cy/da για όλες τις εκδηλώσεις που προγραμματίζονται όπως και τις ιστοσελίδες των υπόλοιπων μουσείων που συμμετέχουν στους εορτασμούς. Οι εκδηλώσεις θα προβάλλονται και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης των μουσείων.

kouroupakis@kathimerini.com.cy

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

«All we imagine as light»

Προβάλλεται στον κινηματογράφο Πάνθεον η ταινία «All we imagine as light» της Παγιάλ Καπάντια, που τιμήθηκε με το Μεγάλο Βραβείο του Φεστιβάλ Καννών το 2024. Στη Βομβάν, η ρουτίνα μιας νοσοκόμας ταραζεται όταν λαμβάνει ένα απροσδόκητο δώρο από τον σύζυγό της. Η νεότερη συγκατακτός της προσπαθεί μάταια να βρει ένα κρυφό σημείο στην πόλη για να μπορεί να βρεθεί με το αγόρι της. Ένα ταξίδι σε μια παραλιακή πόλη επιτρέπει και στις δύο να βρουν ένα χώρο για να εκδηλωθούν οι επιθυμίες τους. Με τους: Κάνι Κουσουρίτι, Ντίβια Πράμπα, Τσάγια Κάνταμ, Ρίντου Χαρούν, Αζίς Νεντουμάνγκαντ.

Προβολές: 17, 18, 20, 21, 22 Μαΐου, ώρα 8:30 μ.μ. Στις 17 και 18 Μαΐου προβολές και στις 6:00 μ.μ. Κινηματογράφος Πάνθεον, Διαγόρου 29, Λευκωσία. Εισιτήρια <https://pantheon-theatre.com>

Premiere 5

Για να διευθύνει τις συναυλίες PREMIERE 5, η Συμφωνική Ορχήστρα Κύπρου καλωσορίζει την ταλαντούχα Πολωνέζα μασέτρο Kinga Glowacka, νικήτρια του περινού διεθνούς Σεμιναρίου και Διαγωνισμού Διευθυνσης Ορχήστρας της Σ.Ο.Κ. Το πρόγραμμα συνδυάζει δύο αγαπημένα αριστουργήματα του ρομαντισμού των Edward Elgar και Johannes Brahms, που διαχρονικά αγγίζουν την ψυχή του ακροατή. Το Κοντσέρτο για βιολοντσέλο και ορχήστρα του Elgar συγκινεί με το βαθύ συναίσθημα που

Η Ορχήστρα προσβλέπει στην πρώτη της σύμπραξη με τον διακεκριμένο Νορβηγό βιολονταερίστα yvind Gimse, σολίστ στο κοντσέρτο PREMIERE 5.

σε αυστηρούς κανόνες, είναι χορευτικές σαν να τις καθοδηγεί ένας αέρας που διαπερνά το τοπίο. Αυτή η έκθεση είναι μια πρόσκληση για ήρεμη παρατήρηση, για επανασύνδεση με την οργανική κίνηση του κόσμου. Είναι ένας ύμνος στην λεπτότητα της γραμμής και στην βαθιά δύναμη της φύσης μέσα μας.

Εγκαίνια Παρασκευή 16 Μαΐου, ώρα 7:00 μ.μ. Διάρκεια έως 31 Μαΐου. Γκαλερί Αποκάλυψη, Χιτριών 30, Μέγαρο Τοφάρκο, Λευκωσία. Πληροφορίες info@apocalypse-gallery.com.cy | τηλεφώνο 22300150.

Η γκαλερί Αποκάλυψη διοργανώνει την έκθεση ζωγραφικής της Άννας Κακούλη με τίτλο «Νήματα – Ανάγλυφα μνήμης».

theYard.Residency.25

Το Κέντρο Παραστατικών Τεχνών ΜΙΤΟΣ παρουσιάζει σε συνεργασία με τη Στέγη Χορού Λευκωσίας στο πλαίσιο ανταλλαγής και κινητικότητας. Στις 18 Μαΐου ο Γιώργος Μπιζιος παρουσιάζει το right in the center of the matter. Προσεγγίζοντας το κέντρο, το βάρος από βράχος γίνεται φτερά, και από κόμπος ουρά που μου εξασφαλίζει ισορροπία να πετάξω. Το χαμνλά γίνεται ψηλά, και ο αέρας στεριά αχατογράφητη – η μόνη απόδειξη ότι υπάρχει είμαι εγώ ή ο ήλιος. Το

Η OPEN ARTS παρουσιάζει στο Περιβόλι την κωμωδία του Σαίξπηρ «Δωδέκατη Νύχτα», σε σκηνοθεσία Αθηνάς Κάσιου.

right in the center of the matter είναι μια παραστατική σύνθεση που προτείνει μια διαδικασία ενεργοποίησης της καρδιάς. Μέσα από τον λόγο, την μουσική και την σωματική δράση το έργο διερευνά θέματα όπως την ανθεκτικότητα, τον συλλογικό πόνο και την θυσιαστική φύση της αγάπης. Θα ακολουθήσει ανοικτή συζήτηση και Q&A με το κοινό όσον αφορά την ιδέα και τη θεματική του έργου με συντονίστρια τη Λία Χαράκη. Δημοιουργός/περφόρμερ: Γιώργος Μπιζιος. Καθοδήγηση: Λία Χαράκη.

Κέντρο Παραστατικών Τεχνών ΜΙΤΟΣ, Α-

στιγμός 1, Λεμεσός. Κυριακή 18 Μαΐου, ώρα 7:00 μ.μ. Πληροφορίες τηλέφωνο 99161977 | www.mitos.org.cy.

Δωδέκατη Νύχτα ή ό,τι προτιμάτε

Η OPEN ARTS παρουσιάζει στο Περιβόλι την κωμωδία του Σαίξπηρ «Δωδέκατη Νύχτα», σε σκηνοθεσία Αθηνάς Κάσιου. Στην διάρκεια της Δωδέκατης Νύχτας, μιας νύκτας όπου όλα μπορεί να συμβούν, δίδυμα αδέρφια, η Βιόλα και ο Σεμπάστιαν, ναυαγούν σε έναν άγνωστο τόπο, την Ιλλυρία. Η Βιόλα για να επιβιώσει κρύβει την αληθινή της ταυτότητα και ως Σεζάριο πια, εισέρχεται στην αυλή του Δούκα Οροίνου τυροδοτώντας μια σειρά παρεξηγήσεων. Ένα παιχνιδιό ψευδαισθήσεων ξεκινά, που φέρνει στο φως αδιέξοδους, έρωτες, καταπιεσμένες επιθυμίες και ανεκτιμήτους φαντασιώσεις. Μια τρικυμία που θέτει τα πάντα εν κινήσει, αναίρει τους κοινωνικούς κανόνες και θολώνει τα όρια των ταυτοτήτων, αποκαλύπτοντας την πραγματική φύση του καθενός. Στη Δωδέκατη Νύχτα η επιστροφή στην κανονικότητα κρέμεται από μία κλωστή. Παίζουν οι: Θανάσης Γεωργίου, Γιάννης Καραούλης, Αντρέας Κέντσης, Μυρτώ Κουγιάλη, Ανδρέας Κούτσουμπας, Χριστίνα Παπαδοπούλου, Ιωάννα Παπαμιχαλόπουλου, Αλέξανδρος Παρίσης, Κώστας Σιλβέστρος, Λένια Σορόκου, Νιόβη Χαραλάμπους. Μουσική Della & Alex.

Παραστάσεις 14, 15, 16, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25 Μαΐου, ώρα 8:00 μ.μ. Περιβόλι - Κρόνου 42 Στρόβολος. Πληροφορίες 99461186 / 99574678

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΑΔΗΣ • Σύμβουλος Εκδόσης: ΑΛΚΗΣ ΑΝΔΡΕΟΥ
Διευθύντρια: ΜΑΡΙΝΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ • Υπεύθυνος Υλης: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιολ: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νικόλαου Σαρπόλλου 2, 2401 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

 KATHIMERINI
PRESENTS

green agenda

CYPRUS SUMMIT

The ESG conference

THE 100 TRILLION CLEAN ENERGY TRANSITION
CHEAP AND SUSTAINABLE ENERGY IN CYPRUS: THE ROADMAP
RED III DIRECTION: HOW WE BECOME PROSUMERS
GREEN TRANSITION, FUNDING AND RISK MANAGEMENT
OUR MED, OUR LIVES
VODA.AI: EVERY WATER DROP COUNTS
THE AGRO TRANSITION AND HOW IT REFLECTS ON EVERYDAY LIFE
ELECTRIFICATION. HOW TO REMOVE THE SPEED BUMPS
CITIES ON THE GRILL. HOW TO MANAGE TEMPERATURE
GREEN TRANSITION OR WASHING? THE CEOS TAKE

19 May 2025
Hilton Nicosia

BOOK TICKET
ticketmaster.cy

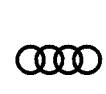
PLATINUM SPONSORS

GOLD SPONSOR

SILVER SPONSOR

ENERGY PARTNER

SUPPORTERS

A PROJECT ENDORSED BY

Νέα δάνεια 1,24 δισ. στην αγορά της Κύπρου

Ωραίο κοκτέιλ η καλή επίδοση οικονομίας, η μείωση των επιτοκίων και οι προσδοκίες για περαιτέρω μείωσή τους από την Ε.Κ.Τ.

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Στην αγορά της Κύπρου μπήκαν 1,24 δι-σεκατομμύρια ευρώ νέου δανεισμού στο πρώτο τρίμηνο του 2025, δείκνοντας πως οι συνεχείς μειώσεις των επιτοκίων άνοιξαν την όρεξη των δανειοληπτών. Με την παρουσίαση των οικονομικών αποτελεσμάτων της Ελληνικής Τράπεζας την προηγούμενη εβδομάδα και αυτών της Τράπεζας Κύπρου τη Δευτέρα, έχουν τεθεί οι βάσεις για μία χρονιά καλή σε επίπεδο δανεισμού για τις τράπεζες. Άκρως σημαντικό πως, από τη μία η Ελληνική είχε αύξηση 94% σε σχέση με τον δανεισμό που είχε παραχωρήσει στο πρώτο τρίμηνο του 2024, ενώ η Τράπεζα Κύπρου είχε 25% αύξηση σε σχέση με το ίδιο διάστημα. Στην περίπτωση της Τράπεζας Κύπρου δε, από τα χείλη του CEO της Τράπεζας, κ. Πανίκου Νικολάου, καταγράφηκε πως είναι ρεκόρ νέου δανεισμού και απόδειξη για ισχυρό ξεκίνημα της χρονιάς. Σίγουρα, τα ποσοστά νέου δανεισμού της Τράπεζας Κύπρου

Από τη μία η Ελληνική είχε αύξηση σχεδόν διπλάσια σε σχέση με τον δανεισμό που είχε παραχωρήσει στο πρώτο τρίμηνο του 2024, ενώ η Τράπεζα Κύπρου είχε ρεκόρ δανεισμού.

Η καθαρή ζήτηση δανείων, τόσο από επιχειρήσεις, όσο και από νοικοκυριά για όλες τις κατηγορίες δανείων, αναμενόταν να αυξηθεί στο πρώτο τρίμηνο του 2025.

και της Ελληνικής Τράπεζας είναι τροποδευκτικά για τη χρονιά, αλλά και για την οικονομία της Κύπρου γενικότερα, αφού οι δύο τράπεζες έχουν μερίδια δανεισμού λίγο κάτω από το 70%. Άρα, τα 2/3 των δανείων που δίνονται στην Κύπρο.

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του για τον ρυθμό ανάπτυξης της οικονομίας της Κύπρου το 2025, τον υπολογίζει στο 2,5% του ΑΕΠ, ενώ το υπουργείο Οικονομικών τον υπολογίζει στο 3,1%. Για το 2026 τα ποσοστά αυτά φτάνουν στο 2,7% και στο 3,2%, αντίστοιχα. Οι επτά πλέον κατά 0,25% μειώσεις που έχει προχωρήσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) από το καλοκαίρι του 2024 έχουν δώσει ώθηση στους δανειολήπτες. Εκείνοι που κρατούσαν την «όρεξη» τους για νέο δανεισμό

όταν τα επιτόκια ήταν ψηλά, τα στοιχεία αποδεικνύουν ότι πλέον δανείζονται. Σε σχετική ερώτηση της «Κ», εξάλλου, προς τον CEO της Τράπεζας Κύπρου για τους λόγους των καλών αποτελεσμάτων της ΒΟC που σχετίζονται με τον νέο δανεισμό, υπέδειξε ότι είναι αποτέλεσμα πολλών παραγόντων. «Είναι η οικονομία που πάει καλά, είναι η μείωση των επιτοκίων, αλλά και η περαιτέρω αναμενόμενη μείωσή τους, ενώ βλέπουμε πως πλέον έχουν κοπεί κάπως οι αντιστάσεις που υπήρχαν για ζήτηση νέου δανεισμού. Πάντα τα πρώτα τρίμηνα του έτους πάνε καλά, αλλά εκτιμώ πως αν και είναι αρκετά νωρίς, θα είναι καλή χρονιά από άποψη δανεισμού», σχολίασε ο κ. Νικολάου.

Στη γραπτή του δήλωση στο πλαίσιο

των οικονομικών αποτελεσμάτων της Ελληνικής Τράπεζας ο CEO της Ελληνικής Τράπεζας, κ. Μιχάλης Λούης, σχολίασε επίσης πως το 2025 ξεκίνησε δυναμικά, ενώ έκανε αναφορά και για τον νέο δανεισμό. «Ο νέος δανεισμός ανήλθε στα 404 εκατ., σημειώνοντας αύξηση 94% σε ετήσια βάση και επιβεβαιώνοντας τη δέσμευσή μας να στηρίξουμε την εγχώρια οικονομία και να ικανοποιήσουμε τις ανάγκες των πελατών μας», σχολίασε.

842 εκατ. και 404 εκατ.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Τράπεζας Κύπρου, ο νέος δανεισμός που δόθηκε στην Κύπρο κατά το α' τρίμηνο 2025 από την Τράπεζα Κύπρου ανήλθε σε 842 εκατ. (σε σύγκριση με 727 εκατ. για το δ' τρίμηνο 2024 και

676 εκατ. για το α' τρίμηνο 2024), αυξημένος κατά 16% σε τριμηνιαία βάση και 25% σε ετήσια βάση. Η αύξηση σε ετήσια βάση, όπως διαφαίνεται από τα στοιχεία, προέρχεται κυρίως από δάνεια σε μεγάλες επιχειρήσεις, στεγαστικά δάνεια και δάνεια στον τομέα διεθνών εργασιών. Ο νέος δανεισμός που δόθηκε κατά το α' τρίμηνο 2025 αποτελείται από δάνεια σε μεγάλες επιχειρήσεις ύψους 430 εκατ., δάνεια σε ιδιώτες (λιανικής τραπεζικής) ύψους 202 εκατ. (εκ των οποίων στεγαστικά δάνεια ύψους 114 εκατ.), δάνεια σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις ύψους 71 εκατ. και δάνεια στον τομέα διεθνών εργασιών ύψους 139 εκατ.

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Ελληνικής Τράπεζας, το σύνολο του νέου δανεισμού κατά την 1η τριμηνία

του 2025 ανήλθε σε 404 εκατ., από τα οποία τα 75 εκατ. αφορούν συνολικό νέο πράσινο δανεισμό που αντιπροσωπεύει το 19% του συνολικού νέου δανεισμού της Τράπεζας. Τα 404 εκατ. ευρώ νέου δανεισμού σημείωσαν αύξηση 94% σε ετήσια βάση σε σύγκριση με νέο δανεισμό ύψους 208 εκατ. για την 1η τριμηνία του 2024. Την ίδια ώρα, το σύνολο του νέου δανεισμού κατά την 1η τριμηνία του 2025 σημείωσε αύξηση ύψους 9% σε σύγκριση με νέο δανεισμό κατά την 4η τριμηνία του 2024 ύψους 370 εκατ. Ο νέος δανεισμός κατά την 1η τριμηνία του 2025 περιλαμβάνει δάνεια λιανικής 123 εκατ. (από τα οποία 87 εκατ. ήταν στεγαστικά δάνεια), 105 εκατ. εταιρικά δάνεια, 48 εκατ. εμπορικά δάνεια και 127 εκατ. ναυτιλιακά και διεθνή πιστωτικά δάνεια.

«Bullseye» οι προσδοκίες

Στην τελευταία έρευνα τραπεζικών χορηγήσεων της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου που αφορούσε το 4ο τρίμηνο του 2024, καταγράφονταν οι προσδοκίες για το «επόμενο τρίμηνο». Τουτέστιν, προσδοκίες του πρώτου τριμήνου του 2025. Σύμφωνα με τις προσδοκίες των συμμετεχουσών στην έρευνα τραπεζών για το πρώτο τρίμηνο του 2025, η καθαρή ζήτηση δανείων, τόσο από επιχειρήσεις, όσο και από νοικοκυριά για όλες τις κατηγορίες δανείων αναμενόταν να αυξηθεί σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο, κάτι που στην ουσία επιβεβαιώθηκε μέσω των οικονομικών αποτελεσμάτων των δύο μεγάλων τραπεζών που παρουσίασαν αποτελέσματα για το πρώτο τρίμηνο του 2025.

Στην τελευταία έρευνα τραπεζικών χορηγήσεων της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου που καταγράφονταν οι προσδοκίες για το «επόμενο τρίμηνο», δηλαδή του πρώτου τριμήνου του 2025, σύμφωνα με τις προσδοκίες των τραπεζών, τα κριτήρια χορήγησης δανείων στην Κύπρο αναμενόταν να χαλαρώσουν τόσο για τα δάνεια προς επιχειρήσεις όσο και για τα στεγαστικά, καταναλωτικά και λοιπά δάνεια προς νοικοκυριά. Η Κεντρική είχε αναφέρει στην ανάλυσή της ότι, αν αυτό υλοποιείτο, θα ήταν η πρώτη φορά από το 2009 για τις επιχειρήσεις και από το 2017 για τα νοικοκυριά που τα κριτήρια χορήγησης δανείων θα χαλαρώναν, μετά από πολυετή περίοδο αυστηροποιήσεων ή αμετάβλητων κριτηρίων χορήγησης δανείων.

Στόχος να μείνει μόνο με ακίνητα αξίας 500 εκατ. η REMU

Την τελευταία δετία έχουν υπερβεί τα 1,1 δισ. οι πωλήσεις των ανακτηθέντων «κοιματιών» από τη μονάδα της Τράπεζας Κύπρου

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Οι πωλήσεις ακινήτων της Διεύθυνσης Διαχείρισης Ακινήτων της Τράπεζας Κύπρου (REMU) την τελευταία δετία έχουν φτάσει τα 1,1 δισ. ευρώ, ενώ τον Απρίλη του 2025 το απόθεμα των ακινήτων έφτασε μόλις τα 575 εκατομμύρια ευρώ. Ο στόχος δε, που έχει τεθεί για τη μείωση αυτού του χαρτοφυλακίου μέχρι το τέλος του 2025 είναι τα 500 εκατομμύρια ευρώ, με την ίδια την Τράπεζα Κύπρου να δηλώνει πως παραμένει σε καλή πορεία ως προς την επίτευξη του στόχου που έχει τεθεί.

Η εποχή κατά την οποία η REMU, αν και είχε παραδοσιακά μεγάλη κινητικότητα στις αγοραπωλησίες των ακινήτων, το απόθεμα της παρέμενε υψηλό, έχει περάσει ανεπιστρεπτή. Πλέον, τα αποτελέσματα δείχνουν πως και έχει επιταχύνει τις διαδικασίες πώλησης ακινήτων, αλλά και δεν έχει το ίδιο πρόβλημα η οικονομία, άρα και να χρησιμοποιείται η μέθοδος της ανταλλαγής χρέους προς ακίνητη περιουσία.

Συνάμα, μπορεί να εξαχθεί το συ-

Κατά το α' τρίμηνο 2025, η Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων της ΒΟC ολοκλήρωσε πωλήσεις ακινήτων ύψους 22 εκατ. (σε σύγκριση με 17 εκατ. το α' τρίμηνο 2024).

μπέρασμα για τη REMU πως, εκτός του αυτό, εντατικοποίησε τις προσπάθειές της για μείωση του αποθέματος, εκμεταλλεύθηκε τη συνεχιζόμενη οικονομική ανάπτυξη, αλλά και την άνοδο στις αγορές ακινήτων.

Όπως βρίσκουμε στα οικονομικά αποτελέσματα της Τράπεζας Κύπρου για το κομμάτι που αφορά την REMU, κατά το α' τρίμηνο 2025, η REMU ολοκλήρωσε πωλήσεις ακινήτων ύψους 22 εκατ. (σε σύγκριση με 93 εκατ. κατά το δ' τρίμηνο 2024 και 17 εκατ. το α' τρίμηνο 2024), με κέρδη από πωλήσεις ακινήτων ύψους περίπου 2 εκατ. κατά το α' τρίμηνο 2025 (σε σύγκριση με

Βρίσκεται σε προχωρημένες διαδικασίες για πωλήσεις ακινήτων ύψους 32 εκατ. (τιμή συμβολαίου), εκ των οποίων τα 15 εκατ. αφορούσαν υπογεγραμμένες αγοραπωλητηρίες συμφωνίες.

ζημιά ύψους περίπου 4 εκατ. κατά το δ' τρίμηνο 2024 και κέρδη ύψους 2 εκατ. κατά το α' τρίμηνο 2024). Όπως περιγράφει, οι πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων αφορούν όλες τις κατηγορίες ακινήτων, με 37% των πωλήσεων σε μεικτά αξία κατά το α' τρίμηνο 2025 να αφορούν γη.

Κατά το τρίμηνο που έληξε στις 31 Μαρτίου 2025, η REMU προχώρησε σε εκτέλεση αγοραπωλητηριών συμφωνιών για 98 ακίνητα με τιμή συμβολαίου ύψους 24 εκατ., σε σύγκριση με αγοραπωλητηρίες συμφωνίες για 113 ακίνητα, με τιμή συμβολαίου ύψους 23 εκατ. (συμπεριλαμβανομένου μεταφοράς ύψους 3 εκατ.) κατά το τρίμηνο που έληξε τον Μάρτιο του 2024. Πάντως, στο τέλος Μάρτιο 2025, η REMU διαχειριζόταν ανακτηθέντα ακίνητα λογιστικής αξίας ύψους 634 εκατ., σε σύγκριση με 660 εκατ. στα τέλη του 2024 και 836 εκατ. πριν ένα χρόνο, δηλαδή τον Μάρτιο του 2024.

«Ζεσταίνονται» άλλα 32 εκατ.

Επιπρόσθετα, όπως βρίσκουμε στα αποτελέσματα, μέχρι σήμερα, η REMU

βρίσκεται σε προχωρημένες διαδικασίες για πωλήσεις ακινήτων ύψους 32 εκατ. (τιμή συμβολαίου), εκ των οποίων τα 15 εκατ. αφορούσαν υπογεγραμμένες αγοραπωλητηρίες συμφωνίες (σε σύγκριση με 42 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2024, εκ των οποίων τα 24 εκατ. αφορούσαν υπογεγραμμένες αγοραπωλητηρίες συμφωνίες).

Αναλυτικότερα, η REMU ανέλαβε ακίνητα ύψους 5 εκατ. κατά το α' τρίμηνο 2025 (σε σύγκριση με προσθήκες ύψους 2 εκατ. κατά το δ' τρίμηνο 2024 και 5 εκατ. κατά το α' τρίμηνο 2024), μέσω συμφωνιών ανταλλαγής χρέους με ακίνητα και ανακτηθέντων ακινήτων.

Στο τραπεζικό σύστημα της Κύπρου η μέθοδος της ανταλλαγής χρέους προς ακίνητη περιουσία έτυχε ευρείας αποδοχής από τις τράπεζες και ήταν ένα από τα μεγάλα τους όπλα –αν όχι το μεγαλύτερο– για να «ξεκοκκινίζουν» δάνεια. Υπενθυμίζεται πως, για κάποια χρόνια η REMU είχε απόθεμα ακινήτων ύψους 1,5 δις εκατομμυρίων ευρώ, που ήταν το ανώτατο επιτρεπτό όριο που μπορούσε να έχει.

Προειδοποιήσεις Μάκη Κεραυνού για την Τουρκία στο Ecofin

Ολοκληρώθηκαν την Τρίτη οι εργασίες του Συμβουλίου Οικονομικών και Δημοσιονομικών Θεμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ecofin). Την Κύπρο εκπροσώπησε ο υπουργός Οικονομικών κ. Μάκης Κεραυνός.

Κατά τη συνεδρία, οι υπουργοί αντάλλαξαν απόψεις επί της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Ε.Ε.) για την Εμβάθυνση της Ένωσης Αποταμιεύσεων και Επενδύσεων, με στόχο την αύξηση των χρηματοδοτικών ευκαιριών και την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της Ε.Ε., μετά από σχετική παρουσίαση. Στη συνέχεια οι υπουργοί αντάλλαξαν απόψεις σε σχέση με την πρόταση Κανονισμού της Ε.Ε.,

για δημιουργία Μηχανισμού Ενίσχυσης των Αμυντικών Δυνατοτήτων της Ε.Ε. (SAFE), που στόχο έχει την ενίσχυση της αμυντικής της ικανότητας με επενδύσεις προς την ευρωπαϊκή βιομηχανία. Ο κ. Κεραυνός υπογράμμισε τη σημασία ενίσχυσης της αμυντικής και τεχνολογικής βάσης της Ε.Ε., ειδικά υπό το φως του τρέχοντος γεωπολιτικού περιβάλλοντος. Τόνισε, επίσης, ότι η χρηματοδότηση θα πρέπει να επικεντρώνεται σε ευρωπαϊκές αμυντικές βιομηχανίες, ενώ ξεκαθάρισε ότι η συμμετοχή τρίτων χωρών θα πρέπει να επιτρέπεται μόνο υπό την αίρεση σεβασμού της εδαφικής ακεραιότητας όλων των κρατών μελών της Ε.Ε. αλλά

και του Διεθνούς Δικαίου. Στο πλαίσιο αυτό, επισήμανε πως δεν θα γίνει αποδεκτή η συμμετοχή τρίτης χώρας που εξακολουθεί να κατέχει έδαφος ευρωπαϊκής επικράτειας, όπως στην περίπτωση της Κύπρου.

Περαιτέρω, οι υπουργοί ενημερώθηκαν για την πρόοδο υλοποίησης του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, ενώ οι υπουργοί κατέληξαν σε πολιτική συμφωνία επί της Οδηγίας σχετικά με τους κανόνες ΦΠΑ για τις εξ αποστάσεως πωλήσεις εισαγόμενων αγαθών και ενημερώθηκαν για τα αποτελέσματα της συνόδου των υπουργών Οικονομικών και των Διοικητών των Κεντρικών Τραπεζών της ομάδας

Δεν θα γίνει αποδεκτή η συμμετοχή τρίτης χώρας που εξακολουθεί να κατέχει έδαφος ευρωπαϊκής επικράτειας, όπως στην περίπτωση της Κύπρου.

G20. Πριν την έναρξη του Συμβουλίου Ecofin ο κ. Κεραυνός συμμετείχε στον Ετήσιο Οικονομικό και Δημοσιονομικό διάλογο με περιφερειακούς εταίρους της Ε.Ε. Στη συνάντηση συμμετείχαν

εκπρόσωποι Εταίρων της περιοχής των Δυτικών Βαλκανίων, Τουρκίας, Μολδαβίας και Ουκρανίας, της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της τρέχουσας Προεδρίας του Συμβουλίου της Ε.Ε. και των επόμενων δύο Προεδριών, της Δανίας και της Κύπρου. Ο υπουργός υπογράμμισε τη σημασία ενίσχυσης της συνεργασίας σε περιφερειακό επίπεδο, ειδικότερα στην τρέχουσα γεωπολιτική συγκυρία. Χαρακτήρισε δε ως κομβικής σημασίας την ευθυγράμμιση των περιφερειακών εταίρων με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και τις ευρωπαϊκές αξίες, ειδικά στους τομείς προτεραιότητας της Ε.Ε., που θα επιτρέψει την περαιτέρω εμβάθυνση της οικονομικής συνεργασίας.

Σχολιάζοντας περαιτέρω την παρέμβαση των εκπροσώπων της Τουρκίας, ο κ. Κεραυνός ανέφερε ότι η Κύπρος, τηρώντας θετική στάση αναφορικά με την προώθηση των σχέσεων Ε.Ε. - Τουρκίας, αποφάσισε να άρει την έντασή της για τον οικονομικό διάλογο Τουρκίας - Ε.Ε. και επομένως αναμένεται και από την Τουρκία να ακολουθήσει εποικοδομητική στάση επί όλων των θεμάτων, περιλαμβανομένων και της διαδικασίας επίλυσης του κυπριακού προβλήματος, στα πλαίσια των ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών, όπως συμφωνήθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Απριλίου του 2024.

Ξεκινά η Chevron το pre-FEED της «Αφροδίτης»

Ορίζοντας συμφωνίας και για την εκκρεμότητα συνεκμετάλλευσης με Ισραήλ για το «Ισάι»

Του ΓΙΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΟΥ

Κανονικά δείχνει να προχωράει η προκαταρκτική ανάπτυξη του κοιτάσματος (φάση pre-FEED) «Αφροδίτη», στο τεμάχιο «12» της κυπριακής Αποκλειστικής Οικονομικής Ζώνης (ΑΟΖ), από τον αμερικανικό κολοσσό Chevron. Η εταιρεία, μετά τη συμφωνία με την ΚΔ για το πλάνο ανάπτυξης του κοιτάσματος, έχει ξεκινήσει τη δημιουργία της πλωτής μονάδας παραγωγής (Floating Production Unit) επί του κοιτάσματος με αρχικό στόχο την παραγωγή 800 εκατ. cfd φυσικού αερίου και χρονικό ορίζοντα ολοκλήρωσης τις αρχές Νοεμβρίου του τρέχοντος έτους. Την ίδια στιγμή, στο Ισραήλ μεταβαίνει αντιπροσωπεία του υπουργείου Ενέργειας με σκοπό την ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων για τη συμφωνία διανομής του «Αφροδίτη» με το συνορευόν κοιτάσμα «Ισάι» επί της ισραηλινής ΑΟΖ, μιας χρονίζουσας εκκρεμότητας σε διμερές επίπεδο που καθυστέρησε, για πολλά χρόνια, την ανάπτυξη του κοιτάσματος λόγω των υπερβολικά μεγάλων απαιτήσεων της ισραηλινής πλευράς.

Τα χρονοδιαγράμματα

Όπως διαμορφώνονται τα πράγματα και δεδομένου του αν η Chevron τηρήσει τις υποχρεώσεις της, η προκαταρκτική ανάπτυξη της «Αφροδίτης» (φάση FEED) θα πρέπει να ολοκληρωθεί ως προς το pre-FEED σκέλος τον προσεχή Νο-

Ώπως διαμορφώνονται τα πράγματα και δεδομένου του αν η Chevron τηρήσει τις υποχρεώσεις της, η προκαταρκτική ανάπτυξη της «Αφροδίτης» (φάση FEED) θα πρέπει να ολοκληρωθεί ως προς το pre-FEED σκέλος τον προσεχή Νοέμβριο.

έμβριο. Ως εκ τούτου, το 2026 καθίσταται έτος προκαταρκτικής παραγωγής (FEED) με την τελική επενδυτική απόφαση (FID, Final Investment Decision) εκ μέρους της κοινοπραξίας του τεμαχίου «12» να μετατοπίζεται, χρονικά, το 2027. Καλά ενήμερες πηγές αναφέρουν στην «Κ» πως με αυτά τα δεδομένα η παραγωγή φυσικού αερίου από το «Αφροδίτη» μετατοπίζεται για το 2031. Φυσικά σε όλα αυτά σημαντικό ρόλο διαδραματίζουν πολλοί εξωγενείς παράγοντες (οικονομικοί, τεχνικοί και γεωπολιτικοί) καθώς και το σημαντικό κεφάλαιο που εκκρεμεί από το 2014 για τη συμφωνία συνεκμετάλλευσης του «Αφροδίτη» με το γειτονικό τεμάχιο «Ισάι» – με το Ισραήλ εκεί διαχρονικά να διεκδικεί ποσοότητες των 3,5 τcf (τρις. κυβικά πόδια) φυσικού αερίου ως «εμπόπτοντα» στη δική του ΑΟΖ.

Προχωρά η διαπραγμάτευση

Μετά την επίσκεψη Χριστοδουλίδη στο Ισραήλ στις 4 Μαΐου, Λευκωσία και Τελ Αβιβ συμφώνησαν στο να προχωρήσει η διαπραγμάτευση για τη συμφωνία οριοθέτησης – με κοινό ανακοινωθέν. Η «Κ» γνωρίζει πως αντιπροσωπεία από το υπουργείο Ενέργειας θα μεταβεί στο Ισραήλ για συνέχιση της διαπραγμάτευσης, με τα τελευταία νέα από το εν λόγω «μέτωπο» να αφορούν σε επιστολή που είχε στείλει το Ισραήλ προς την ΚΔ τον περασμένο Σεπτέμβριο. Παρά το γεγονός πως διαρροές κάνουν λόγο για χρονικό ορίζοντα δύο μηνών, μέχρι τον Ιούλιο, για την επίτευξη συμφωνίας για το «Αφροδίτη»-«Ισάι», η «Κ» α-

ντιλαμβάνεται πως ένα τέτοιο ζήτημα που χρόνιζε για μια δεκαετία κρίνεται ως εξαιρετικά αισιόδοχο να επιλυθεί έως τον προσεχή Ιούλιο. Επιπλέον μη-συμφωνία για τη συνεκμετάλλευση του κοιτάσματος δύνανται να επηρεάσει καταλυτικά και τον προγραμματισμό της Chevron για τα παραδοτέα της προκαταρκτικής ανάπτυξης της «Αφροδίτης» μετακινώντας ακόμη περαιτέρω χρονικά τον ορίζοντα του 2031 για την παραγωγή φυσικού αερίου από το κοιτάσμα (και εσόδων για την ΚΔ). Σε περίπτωση πάντως μη-συμφωνίας άμεσα, το ζήτημα αναμένεται να τεθεί σε διεθνή επιδιαιτησία. Το ζήτημα πάντως τέθηκε από τον πρόεδρο Χριστοδουλίδη προς τον Νετανιάχου, με πηγές ωστόσο που μίλησαν στην «Κ» να κάνουν λόγο για τεχνοκρατική απόφαση που εκ μέρους του Ισραήλ δεν θα επιηρεαστεί από τον Ισραηλινό πρωθυπουργό.

Αντιπροσωπεία του υπ. Ενέργειας μεταβαίνει στο Ισραήλ για τη συνέχιση του διαλόγου για τον διαμοιρασμό της «Αφροδίτης», που εκκρεμεί εδώ και μια δεκαετία.

TICKETS AVAILABLE ON more.com

Bank of Cyprus

EVENT SPONSOR

LIMASSOL CYPRUS

AUG. 28 – SEP. 4, 2025

Στηρίζουμε τον αθλητισμό. Στηρίζουμε την κοινωνία. Σε κάθε πάσα, σε κάθε σουτ, σε κάθε επόμενη κίνηση, αποδεικνύουμε τη δέσμευσή μας.

Νέο έργο ηλεκτρικής διασύνδεσης Ελλάδας - Ιταλίας ύψους 1,9 δισ.

Τον δρόμο για την ενίσχυση της διασύνδεσης των ηλεκτρικών συστημάτων Ελλάδας και Ιταλίας ανοίγει το μνημόνιο συνεργασίας που υπέγραψαν στη Ρώμη οι Διαχειριστές των δύο χωρών (ΑΔΜΗΕ και Terna). Το μνημόνιο υπεγράφη στο πλαίσιο της διακυβερνητικής συνόδου Ελλάδας - Ιταλίας και προβλέπει τους όρους και τις προϋποθέσεις για τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη μιας νέας ηλεκτρικής διασύνδεσης μεταξύ των δύο χωρών.

Το έργο, συνολικού προϋπολογισμού 1,9 δισ. ευρώ, θα έχει μεταφορική ικανότητα 1.000 MW και συνολικό μήκος περίπου 300 χλμ. Το υποθαλάσσιο τμήμα του θα εκτείνεται σε μήκος περίπου 240 χλμ. με μέγιστο βάθος πόντισης 1.000 μέτρων. Η νέα διασύνδεση θα λειτουργεί συμπληρωματικά προς την υπάρχουσα, ισχύος 500 MW, που ξεκίνησε τη λειτουργία της το 2002. Το έργο «GRITA 2», όπως ονομάζεται, έχει ήδη συμπεριληφθεί στο δεκαετές πρόγραμμα ανάπτυξης δικτύων (TYNDP) 2024 των ευρωπαϊκών διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς και έχει προταθεί από κοινού για ένταξη στον δεύτερο κατάλογο έργων κοινού και αμοιβαίου ενδιαφέροντος (PCI/PMI). Το τριετές μνημόνιο συνεργασίας, θεσπίζει μια κοινή διοικητική δομή του έργου, με στόχο τον σχεδιασμό της συνολικής στρατηγικής και τον συντονισμό των δραστηριοτήτων. Ο ΑΔΜΗΕ και η Terna θα προχωρήσουν επίσης στη σύναψη συμφωνιών για την από κοινού διαχείριση των διαγωνιστικών διαδικασιών προμήθειας καλωδίων και σταθμών μετατροπής, καθώς και για την κατασκευή των υποδομών. «Ο νέος ενεργειακός διάδρομος μεταξύ Ελλάδας και Ιταλίας θα επεκτείνει το περιθώριο ανταλλαγών ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ θα ενισχύσει την ασφάλεια εφοδιασμού και την αποδοτικότερη λειτουργία της ενοποιημένης ευρωπαϊκής αγοράς ηλεκτρισμού, προσφέροντας απτά οφέλη στους καταναλωτές και των δύο χωρών», δήλωσε ο επικεφαλής του ΑΔΜΗΕ Μάκος Μανουσάκης. «Η νέα υποθαλάσσια ηλεκτρική διασύνδεση μεταξύ Ιταλίας και Ελλάδας θα ενισχύσει την ενεργειακή ασφάλεια στη νότια Ιταλία και θα διευκολύνει την αποδοτική προμήθεια ενέργειας, επιτρέποντας την αξιοποίηση νέων πηγών και τη συνέχιση των ανταλλαγών ηλεκτρισμού μεταξύ των δύο χωρών.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Των ΑΝΑ ΣΟΥΑΝΣΟΝ, ΤΡΙΠ ΜΙΚΑ / THE NEW YORK TIMES

Τα τσιπ είναι το διαπραγματευτικό όπλο του Τραμπ

Καθώς ο πρόεδρος Τραμπ περιοδεύει στη Μέση Ανατολή αυτή την εβδομάδα, οι πλούσιες σε πετρέλαιο χώρες θα επικεντρωθούν σε έναν διαφορετικό θησαυρό, που βρίσκεται στη Σίλικον Βάλι. Τα τσιπ τεχνητής νοημοσύνης, τα οποία κατασκευάζονται από αμερικανικές εταιρείες, όπως οι Nvidia και AMD, είναι περιζήτητα σε όλη τη Μέση Ανατολή. Οι ηγέτες της Σαουδικής Αραβίας, του Κατάρ και των ΗΑΕ θέλουν να επενδύσουν δισεκατομμύρια δολάρια στην κατασκευή κέντρων δεδομένων για να θέσουν τις χώρες τους στην πρώτη γραμμή μιας νέας τεχνολογίας, που διαφημίζεται για τη δύναμή της να δημιουργεί τρισεκατομμύρια δολάρια σε οικονομική αξία. Τα κράτη του Κόλπου διαθέτουν άφθονη ενέργεια και χρήματα για να κατασκευάσουν κέντρα δεδομένων που θα στεγάσουν τους υπερυπολογιστές που χρησιμοποιούν συστήματα AI.

Αλλά χρειάζονται την έγκριση της κυβέρνησης των ΗΠΑ για να αγοράσουν τα αμερικανικά σχεδιασμένα τσιπ για την τροφοδοτήσή τους. Η κυβέρνηση Μπάιντεν ήταν επιφυλακτική στο να ε-

πιτρέψει τέτοιες αγορές. Αλλά η κυβέρνηση Τραμπ ενδιαφέρεται περισσότερο να χρησιμοποιήσει τα τσιπ AI για την εξασφάλιση στρατηγικών ομολόγων σε μια περιοχή στην οποία έχει βαθύτατους οικονομικούς και επιχειρηματικούς δε-

Οι χώρες του Κόλπου επιθυμούν διακαώς να αναπτύξουν data centers και τα αμερικανικά τσιπ τους είναι απαραίτητα.

σμούς. Η τεχνολογία αναμένεται να αποτελέσει το επίκεντρο πολλών συμφωνιών κατά τη διάρκεια του ταξιδιού του. Αξιοματούχοι από τα ΗΑΕ και τη Σαουδική Αραβία θα προσπαθήσουν να συνάψουν συμφωνίες με την κυβέρνηση Τραμπ για να αποκτήσουν σταθερή πρόσβαση σε τσιπ τα επόμενα χρόνια. Και η κυβέρνηση Τραμπ αναμένεται να παρουσιάσει συμφωνίες και διαπραγματεύσεις σε όλη την περιοχή. Ενώ πολλοί

αξιοματούχοι του Τραμπ ανησυχούν επίσης για τις επιπτώσεις στην εθνική ασφάλεια από την πώληση τσιπ AI στο εξωτερικό, ορισμένοι είναι πιο πρόθυμοι από τους προκατόχους τους να αναπτύξουν τα τσιπ ως ευρύτερη πηγή μόχλευσης παγκοσμίως.

Ο υπουργός Εμπορίου Χάουαρντ Λάτινικ, μάλιστα, έχει προτείνει να συνδεθεί η πρόσβαση των χωρών σε τσιπ με τις εμπορικές διαπραγματεύσεις. Ο Τραμπ κατευθύνεται στη Μέση Ανατολή με σκοπό να ενισχύσει τη σταθερότητα στην περιοχή, να διατηρήσει χαμηλές τις τιμές του πετρελαίου και να εξασφαλίσει επενδύσεις από κυβερνήσεις που έχουν άφθονα χρήματα.

Πολλές εταιρείες τεχνολογίας, ωστόσο, ανησυχούν ότι θα μπορούσε να μετατρέψει την αμερικανική τεχνολογία σε διαπραγματευτικό χαρτί με τρόπους που μπορεί να αποβούν απρόβλεπτοι ή επιβλαβείς για τις επιχειρήσεις τους. Η κυβέρνηση Τραμπ φαίνεται να θεωρεί τη Σαουδική Αραβία και τα ΗΑΕ φυσικούς συμμάχους, θεωρώντας τους πιο εύκολους στη διαπραγμάτευση από ό, τι πα- ραδοσιακοί εταίροι όπως οι Ευρωπαίοι.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του ΡΟΤΖΕΡ ΛΟΥΕΝΣΤΑΪΝ* / THE NEW YORK TIMES

Ο ξεχωριστός Γουόρεν Μπάφετ

Επειτα από έξι δεκαετίες σοφίας, τα νέα από την Ομάδα έπσαν σαν κεραυνός εν αιθρία. Ο Γουόρεν Μπάφετ θα αποσυρθεί στο τέλος του έτους από τη θέση του διευθύνοντος συμβούλου της Berkshire Hathaway. Σε μια εποχή ανασφάλειας, ο Μπάφετ ήταν άγκυρα αντοχής. Από τότε που ανέλαβε τα νηία της Berkshire, στις 10 Μαΐου του 1965, η General Motors, η μεγαλύτερη αμερικανική εταιρεία τότε, έχει αλλάξει 11 διευθύνοντες συμβούλους. Η Sears, η μεγαλύτερη εταιρεία λιανικής πώλησης, έχει εξαφανιστεί από τη σκηνή. Εντεκα πρόεδροι των ΗΠΑ έχουν έλθει και έχουν παρέλθει και η Coca-Cola άλλαξε τη φόρμουλά της, όχι όμως και ο Μπάφετ τη δική του.

Η μετοχή της Berkshire εκείνη την ημέρα του Μαΐου έκλεισε στα 18 δολάρια. Όταν ανακοίνωσε τα νέα, ήταν πάνω από 809.000 δολάρια – σχεδόν 45.000 φορές υψηλότερα. Ο Μπάφετ ήταν ο καλύτερος επενδυτής όλων των εποχών. Αλλά όπως έγραφα πριν από 30 χρόνια στη βιογραφία του, «οι αριθμοί δεν φανερώνουν την αύρα του». Δεν είναι μόνο τα μαθηματικά (ο Έλσα Μασκ

είναι πλουσιότερος) αλλά και η ποιότητα της απόδοσής του, ο χαρακτήρας του. Ο Μπάφετ ξεχώρισε στη Γουόλ Στριτ επειδή απέφευγε τις απάτες, την ιδιότητα και την απληστία. Σεβόταν τους θεσμούς του καπιταλισμού και αντι-

Ο Μπάφετ ξεχώρισε στη Γουόλ Στριτ επειδή απέφευγε τις απάτες, την ιδιότητα και την απληστία.

μετώπιζε ως ιερό το καθήκον του στελέχους απέναντι στους μετόχους. Για να μην κατηγορηθεί ότι παραβίασε αυτήν την εμπιστοσύνη, έθεσε όριο στον ετήσιο μισθό του τις 100.000 δολάρια, ενώ ποτέ δεν απέκτησε δικαίωμα προαίρεσης αγοράς μετοχών. Στην εταιρική Αμερική, αυτό τον έκανε σχεδόν μοναδικό. Σήμερα, που τόσο πολλοί θεσμοί απαξιώνονται, η απώλειά του εκτείνεται πέρα από τον χώρο των επιχειρήσεων. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο ο

επικεφαλής της JPMorgan Τζέιμ Νταϊμον είπε με ανεκτίμητη υπερβολή: «Ο Μπάφετ αντιπροσωπεύει όλα τα καλά του καπιταλισμού και της ιδίας της Αμερικής». Σε αντίθεση με ό, τι γράφεται συχνά άλλωστε, τα μεγαλύτερα «χτυπήματα» του Μπάφετ δεν βασίζονταν στην προνομιακή πρόσβαση. Επένδυσε στην Coca-Cola τη δεκαετία του 1980 και στην Apple στα μέσα της δεκαετίας του 2010, με βάση δημοσιευμένα δεδομένα. Κάθε επενδυτής στον πλανήτη είχε τις ίδιες πληροφορίες. Επίσης δεν είχε εταιρικούς υποστηρικτές, ενώ σήκωνε πάντα το τηλέφωνο ο ίδιος. Αυτό εξηγεί την πιο περιέργη πτυχή της διασποράς του – την ετήσια περιδεία χιλιάδων οπαδών του στο καπιταλιστικό του «Γούντστοκ» στην Ομάχα. Όπως και οι αμέτρητοι ισχυροί που τον καλούσαν ιδιωτικά, οι θαυμαστές του αναζητούσαν τις αβυσσάδες απαντήσεις που έδινε με την απλότητα και το κομψό μυστικό του.

* Ο κ. Ρότζερ Λούευσταϊν είναι συγγραφέας του βιβλίου «Buffett: The Making of an American Capitalist».

Η Ευρωβουλή βλέπει «συνέπειες» για το ταξίδι Φειδία στη Μόσχα

Επικρίσεις του Κύπριου ευρωβουλευτή κατά Ε.Ε. – Πυρά Αδωνι Γεωργιάδη και αιχμές για τον ρόλο Φειδία

Του ΠΑΥΛΟΥ Κ. ΞΑΝΘΟΥΛΗ

«**Συνέπειες**» ενδέχεται να προκύψουν για τον ευρωβουλευτή Φειδία Παναγιώτου και για μικρή ομάδα ευρωβουλευτών, οι οποίοι πήγαν στη Μόσχα για να γιορτάσουν την Ημέρα της Νίκης της Σοβιετικής Ένωσης κατά της ναζιστικής Γερμανίας, «παρέα» με το καθεστώς του Βλαντιμίρ Πούτιν, εν μέσω της ρωσικής εισβολής στην Ουκρανία. Όπως ανέφερε στην «Κ» άριστα ενημερωμένη πηγή του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, «δεν έχει δρομολογηθεί επίσημη έρευνα κατά της ομάδας των ευρωβουλευτών, περιλαμβανομένου του Φειδία Παναγιώτου». Αλλά, όπως εξήγησε η ίδια πηγή, «δεν αποκλείεται να υπάρξουν συνέπειες», υπό το φως της πολιτικά αλλοπρόσαςλης στάσης που υιοθέτησε η μικρή ομάδα ευρωβουλευτών, περιλαμβανομένου του Φειδία Παναγιώτου, που επισκέφθηκε τη Μόσχα, έχοντας μάλιστα και συναντήσεις με τον πρόεδρο της Δούμας. Σύμφωνα με την ίδια πηγή, δεν ήταν τυχαία η προειδοποίηση που απήνθυε η πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Ρομπέρτα Μέτσολα προς την εν λόγω ομάδα ευρωβουλευτών. Η κα Μέτσολα, μιλώντας στην ολομέλεια της Ευρωβουλής πριν από το ταξίδι της ολιγομελούς ομάδας ευρωβουλευτών στη Μόσχα, υπέδειξε την ανάγκη όλοι να αναλάβουν τις ευθύνες τους φροντίζοντας να υπενθυμίσει ότι οι Ουκρανοί εξακολουθούν να αγωνίζονται για την ελευθερία τους.

Την ίδια ώρα, ο Κύπριος ευρωβουλευτής, παραγνωρίζοντας τους εύλογους συνηρημούς που προκαλούν οι πε-

ριπτώσεις Ουκρανίας και Κύπρου, καθώς και οι δύο χώρες είναι θύματα εισβολής και κατοχής, ανήρτησε βίντεο στο Instagram, από τη Μόσχα, με επικριτικές δηλώσεις κατά της Ε.Ε. για τη στήριξη του Κιέβου με όπλα και χρήματα, «για να πολεμήσει τους Ρώσους». Αδυνατώντας να αντιληφθεί ή προσπερνώντας το γεγονός ότι η ευρωπαϊκή στήριξη προς την Ουκρανία, παρέχεται για το νόμιμο δικαίωμά της

«Καλά τα τικ τοκ και οι πλάκες, αλλά στην πολιτική υπάρχουν και πολύ σοβαρά θέματα. Θα ήθελα μία ειλικρινή απάντηση για το τι ακριβώς εκπροσωπείτε», ανέφερε στην ανάρτησή του για τον Φειδία Παναγιώτου ο Αδωνις Γεωργιάδης.

να αμυνθεί, έναντι στη ρωσική εισβολή, προκειμένου να διασφαλίσει την εδαφική της ακεραιότητα.

Οι τοποθετήσεις του Φειδία Παναγιώτου, όχι μόνο δεν πέρασαν απαρατήρητες από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, αλλά προκάλεσαν και την εντονότερη αντίδραση του υπουργού Υγείας της Ελλάδας Αδωνι Γεωργιάδη. Ο οποίος, με ανάρτησή του στην πλατφόρμα Χ, αναδημοσίευσε το βίντεο του Φειδία Παναγιώτου, υποβάλλοντάς του το εξής ερώτημα: «Αφού πιστεύετε

αυτά για την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, για την εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο και την παράνομη κατοχή των εδαφών της έχετε την ίδια θέση»; Πέραν τούτου, ο Αδωνις Γεωργιάδης άφησε αιχμές για τον ρόλο του Κύπριου ευρωβουλευτή, αναφέροντας χαρακτηριστικά: «Καλά τα τικ τοκ και οι πλάκες, αλλά στην πολιτική υπάρχουν και πολύ σοβαρά θέματα. Θα ήθελα μία ειλικρινή απάντηση για το τι ακριβώς εκπροσωπείτε», ανέφερε χαρακτηριστικά και με νόημα, ο υπουργός Υγείας της Ελλάδας.

Σημειώνεται ότι μετά το πρόσφατο πολιτικό ατόπημα του ΕΛΑΜ στην Ευρωβουλή που οδήγησε σε πολιτική ήττα την προσπάθεια εξασφάλισης αυτούσιου καταδικαστικού ψηφίσματος κατά της παράνομης επίσκεψης Ερντογάν στην κατεχόμενη Κύπρο, η Κύπρος βρίσκεται ενώπιον ακόμη ενός πολιτικού ολισθημάτος από τον ανεξάρτητο ευρωβουλευτή Φειδία Παναγιώτου. Αν και τα δύο ζητήματα είναι διαφορετικά, δεν παύουν, εκ του αποτελέσματός τους, να εκθέτουν την Κυπριακή Δημοκρατία, ως κράτος.

Τα «αδέλφια μας»

Ο ίδιος ο Φειδίας Παναγιώτου, ανέφερε στο πλαίσιο βίντεο που ανάρτησε στο Instagram, ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει ξεκινήσει έρευνα εναντίον του και της ομάδας ευρωβουλευτών που επισκέφθηκε τη Μόσχα. Κάτι πάντως που, όπως ανέφερε στην «Κ» πηγή της Ευρωβουλής, «δεν είναι ακριβές», αφήνοντας όμως «ανοικτό το ενδεχόμενο να υπάρχουν επιπτώσεις για τον Φειδία Παναγιώτου και τη μικρή

Δεν ήταν τυχαία η προειδοποίηση που απήνθυε η πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Ρομπέρτα Μέτσολα προς την ομάδα ευρωβουλευτών οι οποίοι πήγαν στη Μόσχα.

ομάδα των ευρωβουλευτών (από τη Σλοβακία και τη Γερμανία), προφανώς λόγω της πολιτικής στάσης που υιοθέτησε.

Στο βίντεο που ανήρτησε από τη Μόσχα ο Κύπριος ανεξάρτητος ευρωβουλευτής, των Μπ Εγγεγραμμένων, διατύπωσε τον ισχυρισμό ότι «το μόνο που κάνει η Ε.Ε. για να 'λύσει' αυτό τον πόλεμο στην Ουκρανία, τα τελευταία τρία χρόνια, είναι να στέλνει όπλα και λεφτά στην Ουκρανία για να πολεμήσουν τους Ρώσους». Από την τοποθέτηση του κ. Παναγιώτου, προκύπτει ότι είτε δεν αντιλαμβάνεται είτε προσπερνά το αναντίλεκτο γεγονός ότι η Ουκρανία είναι θύμα εισβολής και κατοχής από τη Ρωσία, όπως ακριβώς είναι και η Κύπρος από το 1974, συνεπεία της εισβολής της Τουρκίας. Στο πλαίσιο της επικερματολογίας που ανέπτυξε, ανέφερε ότι «οι Ρώσοι είναι αδέλφια μας, έχουμε κοινή θρησκεία και κοινές ηθικές αξίες. Κανένας πολιτικός, ούτε από την Κύπρο ούτε από την Ελλάδα, ήρθε στη Ρωσία μετά τον πόλεμο», είπε ο κ. Παναγιώτου, ο

ο οποίος είπε ότι συναντήθηκε με τον πρόεδρο της Ρωσικής Δούμας και πολλούς άλλους πολιτικούς, «με σκοπό να ξεκινήσουμε συνομιλίες για να λύσουμε αυτό το πρόβλημα. Όχι με όπλα, αλλά με συνομιλίες για ειρήνη». Ανέφερε ότι η επίσκεψή του στη Ρωσία «δεν άρεσε καθόλου στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο». Σημειώνεται ότι οι ευρωβουλευτές που ταξίδεψαν στη Μόσχα, οφείλουν πέραν της γνωστοποίησης της συμμετοχής τους στο εν λόγω ταξίδι, να στοιχειοθετήσουν και την κάλυψη των εξόδων τους.

Τα παιδιά της Ουκρανίας

Είκοσι τέσσερις ώρες πριν από το ταξίδι στη Μόσχα, ο ευρωβουλευτής Φειδίας Παναγιώτου δεν δίστασε να λειτουργήσει υποστηρικτικά προς το καθεστώς Πούτιν και στο πλαίσιο ψηφοφορίας, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Ο κ. Παναγιώτου ήταν ένας από τους 3 μόλις ευρωβουλευτές που τοποθετήθηκαν αρνητικά σε ψήφισμα της Ευρωβουλής για την επιστροφή 20 χιλιάδων παιδιών που απήγαγε η Ρωσία από

την Ουκρανία, κάτι που για ευνόητους λόγους, όφειλαν να καταδικάσουν όλοι. Στην ψηφοφορία που έγινε την περασμένη Πέμπτη, μεσημέρι, παρίσαντο συνολικά 553 ευρωβουλευτές, εκ των οποίων 516 ψήφισαν υπέρ της επιστροφής στην Ουκρανία των παιδιών που απήχθησαν από τη Ρωσία, 34 τήρησαν αποχή και τρεις καταψήφισαν, μεταξύ των οποίων και ο κ. Φειδίας Παναγιώτου. Στη συνέχεια ο κ. Παναγιώτου φαίνεται να προέβη σε διόρθωση ψήφου, δηλώνοντας αποχή. Σημειώνεται ότι ο Μιχάλης Χατζηπαντέλα του ΔΗΣΥ ψήφισε υπέρ της επιστροφής των παιδιών στην Ουκρανία, ενώ οι υπόλοιποι 4 Κύπριοι ευρωβουλευτές δεν ψήφισαν (προφανώς βρίσκονταν σε διαδικασία επιστροφής από το Στρασβούργο στην Κύπρο). Σημειώνεται ότι η πολιτική στάση που τήρησε ο κ. Φειδίας Παναγιώτου βρίσκεται σε απόλυτη αντίθεση με τη θέση του ΟΗΕ, που θεωρεί ότι η «αναγκαστική απέλαση» (forced deportation) παιδιών από το έδαφος της Ουκρανίας προς τη Ρωσία, συνιστά έγκλημα πολέμου.

Το πολιτικό «long COVID» της Ούρσουλα Φον ντερ Λάιεν

Η διαφάνεια για συζητήσεις της Προέδρου της Κομισιόν με τον CEO της Pfizer και το κόστος των εμβολίων στο επίκεντρο της απόφασης του ΓΔΕΕ

Τον ανταποκριτή μας στις Βρυξέλλες, ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΑΚΟΥΡΗ

Το ερώτημα αν οι χειρισμοί της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ήταν αρκετά διαφανείς κατά τη δύσκολη περίοδο της πανδημίας, αλλά και εμμέσως ερωτήματα για τον τρόπο με τον οποίο η Ούρσουλα Φον ντερ Λάιεν ηγείται της Κομισιόν, θα κληθεί σήμερα το πρωί να απαντήσει το Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το ΓΔΕΕ αναμένεται νωρίς το πρωί να ανακοινώσει την απόφασή του στην προσφυγή των «New York Times» κατά της Κομισιόν, για την πρόσβαση σε γραπτά μηνύματα που φέρεται να α-ντάλλαξε η Πρόεδρος της Κομισιόν με τον CEO της Pfizer, Άλμπερτ Μπουρλά, στα οποία φέρονται να συζητούνται μέσω μηνυμάτων την αγορά 1,8 δισ. νέων δόσεων του εμβολίου της εταιρείας κατά της COVID-19 την άνοιξη του 2021.

Η αμερικανική εφημερίδα προσέφυγε κατά της Κομισιόν το 2022 επικαλούμενη παραβίαση των κανονισμών

Οι επικριτές της κ. Φον ντερ Λάιεν εστιάζουν μεταξύ άλλων σε δημοσίευμα των «Financial Times» που θέλει τις χώρες της Ε.Ε. να πλήρ-ωσαν αυξημένο κόστος για τα εμβόλια της Pfizer.

για ελεύθερη πρόσβαση στην πληροφόρηση, λόγω του ότι τα μηνύματα δεν θεωρήθηκαν επίσημα έγγραφα, καθώς και πως η Κομισιόν δεν δικαιούται να αρνείται πως τα μηνύματα υπήρξαν.

Καθώς τον Νοέμβριο σε ακρόαση του ΓΔΕΕ οι δικηγόροι της Κομισιόν παραδέχονταν τελικά πως τα μηνύματα υπήρξαν αλλά δεν αρχειοθετήθηκαν, οδηγώντας έναν από τους δικαστές να κάνει λόγο για «σχετικά συγχυσμένη» υπόθεση, अपμένει να φανεί αν το Δικαστήριο θεωρεί ότι η Κομισιόν και το γραφείο της κ. Φον ντερ Λάιεν στο μεγάλο Μπέρλεμούν είχαν την υποχρέωση να αρχειοθετήσουν τα μηνύματα της επικεφαλής της για λόγους δημο-

Το κείμενο ερώτημα που παραμένει είναι αν εναπόκειται σε αυτούς που ελέγχονται –δηλαδή στην ίδια την κ. Φον ντερ Λάιεν και στην Κομισιόν– να αποφασίσουν ποια έγγραφα πρέπει να θεωρούνται σημαντικά σε περίπτωση ελέγχου, όπως σημείωσαν στην «Κ» πηγές στις Βρυξέλλες.

σίου συμφέροντος. Και φυσικά κατά πόσο είχαν την υποχρέωση να τα δημοσιοποιήσουν εφόσον τους ζητήθηκαν.

Κοινοτικοί αξιωματούχοι που ενημέρωσαν τα ΜΜΕ τη Δευτέρα ενόψει της απόφασης, σημείωσαν πως τα μηνύματα υπήρξαν, ωστόσο δεν θεωρήθηκαν σημαντικά. Οι κανονισμοί, σύμφωνα με την ίδια πηγή, προβλέπουν «την καταγραφή και μετά την αρχειοθέτηση μόνο των επικοινωνιών με ουσιαστικό περιεχόμενο» και πως «επικοινωνίες εφήμερης φύσης δεν καταγράφονται».

Το κείμενο ερώτημα που παραμένει είναι αν εναπόκειται σε αυτούς που ελέγχονται –δηλαδή στην ίδια την κ.

Φον ντερ Λάιεν και στην Κομισιόν– να αποφασίσουν ποια έγγραφα πρέπει να θεωρούνται σημαντικά σε περίπτωση ελέγχου, όπως σημείωσαν στην «Κ» πηγές στις Βρυξέλλες. Παράλληλα, η Πρόεδρος της Κομισιόν επικρίνεται για το συγκεντρωτικό στυλ με το οποίο διοικεί την Επιτροπή, με τις σημαντικές αποφάσεις να λαμβάνονται στο γραφείο της στον 13ο όροφο του Μπέρλεμούν και μετά να ανακοινώνονται στους Επιτρόπους, τάση που προϋπήρχε κατά την πρώτη ηγεσία της και έχει ενισχυθεί αρκετά στη δεύτερη.

Τον Ιανουάριο του 2022 το γραφείο της Ευρωπαϊκής Διαμεσολαβητή (Ombudsman) διαπίστωνε κακοδιαχείριση λόγω του ότι η Κομισιόν δεν

μπορούσε να εντοπίσει τα μηνύματα, ενώ τον Ιούλιο του ίδιου χρόνου σημείωνε πως η Κομισιόν δεν έδωσε επαρκείς απαντήσεις για το αν έψαξε αποτελεσματικά αυτά τα μηνύματα, και αν όχι γιατί. Σύμφωνα με την τότε Ombudsman, Έμιλι Ο' Ράιλι, και τα μηνύματα μέσω κινητού θα πρέπει να θεωρούνται έγγραφα της Ε.Ε., για τα οποία θα πρέπει να υπάρχουν ξεκάθαρες κατευθυντήριες γραμμές πως και πότε φυλάσσονται.

Κόστος και διαφάνεια

Οι διαβουλεύσεις με την Pfizer, τη μια από τις δύο εταιρείες που παράγαν εμβόλια mRNA (η άλλη ήταν η Moderna), τον τύπο εμβολίου που α-

ποδείχθηκε πιο αποτελεσματικός κατά του κορωνοϊού, γίνονταν εν μέσω της κρίσης που προέκυψε μετά από προβλήματα στην παραγωγή και παράδοση εμβολίων από την AstraZeneca.

Η Κομισιόν αποφάσισε να επιχειρήσει να αναπληρώσει τις απώλειες μέσω αυξημένων παραγγελιών στην Pfizer, λόγω του ότι είχε μεγαλύτερες δυνατότητες παραγωγής όχι μόνο των κλασικών εμβολίων, αλλά και για το ενδεχόμενο προσαρμογής των εμβολίων για αντιμετώπιση των μεταλλάξεων.

Οι «New York Times» είχαν καταγράψει σε ρεπορτάζ τον Απρίλιο του 2021 πληροφορίες πως η κ. Φον ντερ Λάιεν και ο κ. Μπουρλά ανταλλάξαν αρκετά μηνύματα και μίλησαν τηλεφωνικά για την αγορά των επιπρόσθετων εμβολίων. Το δημοσίευμα επικαλείτο συζητήσεις με τους ίδιους τους Φον ντερ Λάιεν και Μπουρλά και ακόμα δέκα πηγών της εφημερίδας, με τον ίδιο τον διευθυντή της Pfizer να δηλώνει πως με την κ. Φον ντερ Λάιεν «αναπτύχθηκε βαθιά εμπιστοσύνη, γιατί είχαμε βαθιές συζητήσεις» παραπέμποντας στις γνώσεις της Προέδρου της Κομισιόν για την πανδημία.

Οι επικριτές της κ. Φον ντερ Λάιεν εστιάζουν μεταξύ άλλων σε δημοσίευμα των «Financial Times» που θέλει τις χώρες της Ε.Ε. να πλήρωσαν αυξημένο κόστος για τα εμβόλια της Pfizer, από 15,50 ευρώ σε 19,50 ευρώ, γεγονός που οδήγησε σε τεράστια αύξηση στο συνολικό κόστος. Το συμβόλαιο στο οποίο οι δύο πλευρές κατέληξαν τον Μάιο του 2021 αφορούσε αγορά 900 εκατ. δόσεων και επιλογή επιπρόσθετης παραγωγής ακόμα 900 εκατ. δόσεων μέχρι το 2023.

Τον Οκτώβριο του 2022, το γραφείο της Ευρωπαϊκής Εισαγγελέα επιβεβαίωσε με ανακοίνωσή της πως διερυνά τα συμβόλαια αγοράς εμβολίων, χωρίς να δίνει περισσότερες λεπτομέρειες μεταξύ άλλων για το αν η έρευνα σχετίζεται με τις κατηγορίες αναφορικά με την Pfizer.

Σε ξεχωριστή υπόθεση μετά από αίτημα ομάδας ευρωβουλευτών των Πρασίνων, το Γενικό Δικαστήριο της Ε.Ε. είχε κρίνει τον Ιούλιο του 2024 πως η Κομισιόν δεν έπρεπε να αφαιρέσει αναφορές από τα συμβόλαια τα οποία δημοσιοποίησε για λόγους διαφάνειας. Η Κομισιόν θεωρεί πως ορθώς παρέ-

λείψε κάποια στοιχεία για λόγους εμπιστευτικότητας.

Δεν φυλάχθηκαν

Σύμφωνα, εν τω μεταξύ, με κοινοτικό αξιωματούχο που ενημέρωσε τον Τύπο στις Βρυξέλλες, θέση της Κομισιόν είναι πως θεωρεί ότι χειρίστηκε το αίτημα των «New York Times» σωστά, καθώς οι αρμόδιες υπηρεσίες επικύρωσαν να εντοπίσουν τα μηνύματα, διαπίστωσαν πως δεν ήταν διαθέσιμα, και ως εκ τούτου δεν αρνήθηκαν στην εφημερίδα να έχει πρόσβαση στις πληροφορίες.

Σύμφωνα πάντα με τα επιχειρήματα τα οποία παρουσίασε ο αξιωματούχος, πολλές εσωτερικές συζητήσεις αλλά και συζητήσεις με τρίτους γίνονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ή εφαρμογών γραπτών μηνυμάτων, με τον όγκο των μηνυμάτων να είναι αδύνατο να σωθούν στο σύνολό τους. Ως εκ τούτου, βάσει των εσωτερικών κανονισμών, φυλάσσονται μόνο επικοινωνίες που περιέχουν ουσιαστικές πληροφορίες, ενώ ό,τι δεν θεωρείται σημαντικό υπάρχει πρακτική να σβήνεται μετά από μια συγκεκριμένη περίοδο.

Όσον αφορά το κατά πόσο υπήρξαν μηνύματα στα οποία συζητήθηκαν και-ρια ζητήματα για την αγορά εμβολίων πάντως, ο κοινοτικός αξιωματούχος ε-πέμεινε πως στις δηλώσεις της που δημοσιεύθηκαν στους «New York Times» η ίδια η κ. Φον ντερ Λάιεν δεν έκανε λόγο για επικοινωνία μέσω μηνυμάτων.

Κοινή διαπραγμάτευση

Σύμφωνα με την ίδια πηγή, μέρος της υπεράσπισης της Κομισιόν είναι και πως τα συμβόλαια με την Pfizer δεν καθιστούσαν υποχρεωτικό για τα κράτη μέλη να αγοράσουν τα εμβόλια στην τιμή που συμφωνήθηκε, καθώς και το ότι τα κράτη μέλη συμμετείχαν επίσημα στη διαπραγμάτευση μέσω κοινής διαπραγματευτικής ομάδας.

Το μοντέλο αυτό θεωρήθηκε αναγκαίο λόγω της πρωτοφανούς κατάστασης αλλά και του γεγονότος πως δεν υπάρχει στην Ε.Ε. νομοθεσία, όπως για παράδειγμα στις ΗΠΑ, που να υποχρεώνει μια εταιρεία να παράγει εμβόλια για την κυβέρνηση σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης. Κάτι που σήμαινε πως οι κυβερνήσεις της Ε.Ε., και η Ε.Ε. μαζί τους, έπρεπε να καταλήξουν σε συμφωνία που να διέπεται από συμβόλαιο.

Και τα υβριδικά στον δρόμο χορηγιών για ηλεκτροκίνηση

Ανοίγει η βεντάλια των δικαιούχων των επιχορηγήσεων που ετοιμάζει το Τμήμα Οδικών Μεταφορών

Της **ΔΩΡΙΤΑΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΥ**

Διευρύνεται ο κύκλος των δικαιούχων των επιχορηγήσεων για την ηλεκτροκίνηση που ετοιμάζει το υπουργείο Μεταφορών, Επικοινωνιών και Έργων μέσω του Τμήματος Οδικών Μεταφορών (ΤΟΜ). Την ίδια ώρα, όπως πληροφορείται η «Κ», στα νέα σχέδια χορηγιών για την ηλεκτροκίνηση εντάσσονται και τα υβριδικά ηλεκτρικά οχήματα (HEV) που δεν συμπεριλαμβάνονταν στο σχέδιο προώθησης της ηλεκτροκίνησης που χρηματοδοτείτο μέσω του Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (ΣΑΑ). Στόχος του αρμόδιου υπουργείου είναι να δοθεί ορίζοντας συνέχειας στην επιχορήγηση της ηλεκτροκίνησης και να ικανοποιηθεί

θηπος της ηλεκτροκίνησης που χρηματοδοτείτο μέσω του ΣΑΑ αναθεωρώντας τον στόχο του προς τα κάτω. Σύμφωνα τόσο με το ΤΟΜ όσο και τη Γενική Διεύθυνση Ανάπτυξης του υπουργείου Οικονομικών, ο λόγος που πάρθηκε η συγκεκριμένη απόφαση ήταν η χαμηλή απορρόφηση των κονδυλίων του συγκεκριμένου σχεδίου, γεγονός το οποίο δημιουργούσε κίνδυνο εκτροχιασμού του, κάτι που θα συνεπαγόταν την καταβολή πέναλτι από μέρους της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ως εκ τούτου, το ΤΟΜ στάθμισε τα δεδομένα του και προχώρησε σε μια συντηρητική εκτίμηση για μείωση των χορηγιών, ώστε να μην υπάρξει κίνδυνος να εκτροχιαστεί το σχέδιο.

Οι δικαιούχοι

Σήμερα, κύρια επιδίωξη του αρμόδιου υπουργείου είναι να εκπονήσει σχέδια τα οποία να δίνουν τη δυνατότητα σε άτομα που δεν μπορούσαν να αιτηθούν επιχορήγηση στα προηγούμενα σχέδια που είχαν προκληθεί. Παράλληλα, το υπουργείο προσανατολίζεται σε αναθεώρηση των κατηγοριών που επιχορηγούνταν μέχρι σήμερα από τα σχέδια του ΣΑΑ. Ειδικότερα, όπως αναφέρουν οι πληροφορίες μας, στα σχέδια επιχορηγήσεων της ηλεκτροκίνησης που επεξεργάζεται η κυβέρνηση, θα προστεθούν ως δικαιούχοι ορισμένες κατηγορίες πολυτεχνών που δεν συμπεριλαμβάνονταν μέχρι σήμερα. Στο σχέδιο του ΣΑΑ οι πολυτεχνών αιτητές δικαιούχοι λάμβαναν επιχορήγηση €15.000 για την απόσυρση και αντικατάσταση με καινούργιο όχημα χαμηλής εκπομπών CO2 (μέχρι 50 γραμμ). Επίσης, οι πολυτεχνών οικογένειες που αιτούνταν μέσω του σχεδίου του ΣΑΑ μπορούσαν να επιχορηγηθούν με €20.000 για αγορά καινούργιου οχήματος μηδενικών εκπομπών CO2.

Πληροφορίες της «Κ» αναφέρουν ότι το αρμόδιο υπουργείο έχει δώσει οδηγίες στο Τμήμα Οδικών Μεταφορών προκειμένου να ετοιμάσει 2-3 εισηγήσεις για σχέδια χορηγιών της ηλεκτροκίνησης, τα οποία και αναμένεται να είναι έτοιμα το επόμενο διάστημα.

Οι κατηγορίες

Στα νέα σχέδια επιχορήγησης της ηλεκτροκίνησης που σχεδιάζει το ΤΟΜ πρόκειται να συμπεριληφθούν τα υβριδικά ηλεκτρικά οχήματα (HEV) καθώς έχει διαπιστωθεί αυξημένη ζήτηση για τη συγκεκριμένη κατηγορία από τον κόσμο. Πιο συγκεκριμένα, τα στοιχεία που έχει στα χέρια του το ΤΟΜ υποδεικνύουν ότι παρατηρείται έντονο ενδιαφέρον για τα υβριδικά ηλεκτρικά οχήματα (HEV) και ως εκ τούτου θα ήταν καλό να συμπεριληφθούν στις επιχορηγήσεις.

Υπενθυμίζεται ότι τα προηγούμενα σχέδια επιχορηγήσεων της ηλεκτροκίνησης του ΣΑΑ συμπεριλάμβαναν την επιχορήγηση €9.000 για αγορά ηλεκτρικού ή plug-in hybrid αυτοκινήτου (PHEV). Ωστόσο, η συγκεκριμένη κατηγορία για αγορά plug-in hybrid αυτοκινήτου δεν αποδείχθηκε ιδιαίτερα δημοφιλής, σύμφωνα με τις αιτήσεις που έχουν συγκεντρωθεί από αιτητές, αναφέρουν οι ίδιες πληροφορίες. Επιπλέον, οι αρμόδιοι του ΤΟΜ σκοπεύουν να μην συμπεριλάβουν την επιλογή

της απόσυρσης άλλου αυτοκινήτου με αντικατάσταση με καινούργιο ηλεκτρικό όχημα στα νέα σχέδια που θα προκηρύξουν το επόμενο διάστημα. Σε σχέση με τη χρονική διάρκεια που θα έχουν τα νέα σχέδια επιχορήγησης της ηλεκτροκίνησης, από μεριάς υπουργείου τονίστηκε ότι δεν πρόκειται να έχουν ημερομηνία λήξης αλλά θα τερματιστούν με την εξάντληση των κονδυλίων που θα διατεθούν.

Ο προϋπολογισμός

Ο προϋπολογισμός για την προκήρυξη των εν λόγω σχεδίων θα προκύψει μέσω εξοικονομήσεων του ΤΟΜ και δεν θα ξεπερνά τα €5 εκατ. Εξάλλου, το υπουργείο Μεταφορών βρίσκεται σε διαβούλευση με το υπουργείο Οικονομικών προκειμένου να εξασφαλιστεί πρόσθετα κονδύλια για την ενθάρρυνση της ηλεκτροκίνησης.

Οι διαβεβαιώσεις στο ΣΕΜΗΟ

Ο υπουργός Μεταφορών Αλέξης Βαφειάδης διαβεβαίωσε τον πρόεδρο του Συνδέσμου Εισαγωγέων Μηχανοκίνη-

Στα σχέδια επιχορηγήσεων της ηλεκτροκίνησης που επεξεργάζεται η κυβέρνηση, θα προστεθούν ως δικαιούχοι ορισμένες κατηγορίες πολυτεχνών που δεν συμπεριλαμβάνονταν μέχρι σήμερα.

των και Ηλεκτρικών Οχημάτων (ΣΕΜΗΟ) Σώτο Τριχωμίτη ότι η ηλεκτροκίνηση βρίσκεται ψηλά στην ατζέντα των στόχων του υπουργείου αναλόγως με τη ζήτηση που επιδεικνύεται από την αγορά απαιτείται η συνεχής ενθάρρυνση της μέσω σχεδίων χορηγιών. Σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα ο αρμόδιος υπουργός έδωσε διαβεβαιώσεις στο ΣΕΜΗΟ για την πρόθεσή του να συνεχίσει τις χορηγίες για την ηλεκτροκίνηση.

Η κυβέρνηση θα συνεχίσει να στηρίζει την ηλεκτροκίνηση σαν ένα από τα μέτρα προς την πράσινη μετάβαση και την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής ανέφερε ο αρμόδιος υπουργός, τονίζοντας ότι σύντομα θα ανακοινωθούν τα νέα σχέδια ενίσχυσης της ηλεκτροκίνησης τα οποία πιθανώς να αφορούν και άλλες κατηγορίες οχημάτων προκειμένου να καλυφθεί ένα ευρύτερο φάσμα πληθυσμού. Προχωρούμε με επιδίωξη να πετύχουμε τους στόχους του 2030 που είναι η εγγραφή 80 χιλιάδων αυτοκινήτων στην Κύπρο, σημείωσε.

Τα παράπονα

Η απόφαση του ΤΟΜ να αναθεωρήσει προς τα κάτω το σχέδιο προώθησης της ηλεκτροκίνησης του ΣΑΑ προκάλεσε αλυσιδωτές αντιδράσεις από τις αντιπροσωπείες των αυτοκινήτων στην Κύπρο οι οποίες, όπως αναφέρουν, έχουν δημιουργήσει αποθέματα ηλεκτρικών οχημάτων και στην περίπτωση που δεν τα διαθέσουν άμεσα, θα έχουν σημαντικές απώλειες.

Το Μον Παρνές κατεβαίνει στο Μαρούσι

Εως τον Οκτώβριο ξεκινούν οι εργασίες για την επένδυση των 300 εκατ.

Της **ΜΑΤΙΝΑΣ ΧΑΡΚΟΦΤΑΚΗ**

Μέχρι τον προσεχή Οκτώβριο αναμένεται να πιάσουν δουλειά οι μπουλντόζες στο Μαρούσι, για την κατασκευή του νέου ξενοδοχειακού συγκροτήματος όπου θα μεταφερθεί το καζίνο Μον Παρνές από την Πάρνηθα. Όπως επισημαίνουν στην «Κ» πηγές με γνώση επί του θέματος, μέσα στις επόμενες εβδομάδες αναμένεται να εκδοθεί η οικοδομική άδεια, ώστε να ξεκινήσουν οι εργασίες για την υλοποίηση του «Project Voria», της επένδυσης ύψους 300 εκατ. ευρώ που δρομολογεί η North Star Entertainment. Στη συγκεκριμένη εταιρεία συμμετέχουν το ελληνικό Δημόσιο μέσω της ΕΤΑΔ με ποσοστό 49% και η Athens Resort Casino με 51%. Η τελευταία αποτελεί θυγατρική της Regency Entertainment, ιδιοκτήτριας των καζίνο Πάρνηθας και Θεσσαλονίκης, που ελέγχεται από τις οικογένειες Λασκαρίδη (όμιλος Λάμψα) και Κόκκαλη (Intralot). Ηδη το προηγούμενο διάστημα, όπως πληροφορείται η «Κ», έγιναν ορισμένες πρόσθετες εργασίες στο κτήμα Δπλαβέρη, όπου θα αναπτυχθεί το έργο, στη συμβολή των λεωφόρων Σπύρου Λούη και Κηφισίας, απέναντι δηλαδή από το εμπορικό κέντρο Golden Hall.

Πλέον, η διαδικασία αναμένεται να κυλήσει ομαλά καθώς ξεπεράστηκε ο σκόπελος των προσφυγών στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Σύμφωνα με απόφαση που δημοσιεύθηκε χθες, το Ανώτατο Διοικητικό Δικαστήριο απέρριψε το αίτημα ακύρωσης που είχαν καταθέσει τον Μάρτιο του 2023 ο Δήμος Χαλανδρίου και ανεξάρτητα μέλη του δημοτικού συμβουλίου Αμαρουσίου, ζητώντας την ανάρρωση του Προεδρικού Διατάγματος που επιτρέπει τη μετεγκατάσταση του καζίνο Πάρνηθας στο Μαρούσι, επικαλούμενοι πολεοδομικά και χωροταξικά ζητήματα. Αξίζει να σημειωθεί ότι μεταξύ άλλων το ΣτΕ έκρινε ότι επιτρέπεται η κατασκευή και λειτουργία κα-

Το έργο «Project Voria» περιλαμβάνει τη δημιουργία ενός ξενοδοχείου πέντε αστέρων, συνεδριακών υποδομών, καθώς και πληθώρα επιλογών ψυχαγωγίας και εστίασης και βέβαια τη λειτουργία καζίνο.

ζίνο σε ακίνητο εντός αστικού ιστού, ενώ έκανε δεκτό ότι η μεταφορά του καζίνο από την Πάρνηθα στο Μαρούσι εξυπηρετεί λόγους δημοσίου συμφέροντος.

Την ίδια περίοδο, προσφυγή στο Συμβούλιο της Επικρατείας είχε υποβάλει ξεχωριστά και το καζίνο Λουτρακίου, ζητώντας, επίσης, την ακύρωση του Προεδρικού Διατάγματος, επικαλούμενο λόγους αρμοδιότητας της ρυθμιστικής αρχής και υποστηρίζοντας ότι η έγκριση της μετεγκατάστασης συνιστά μορφή κρατικής ενίσχυσης. Η απόφαση του ΣτΕ για την εν λόγω προσφυγή δεν έχει ακόμη αναρτηθεί και αναμένεται μέσα στις επόμενες εβδομάδες. Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη και τη χθεσινή απόφαση, εκτιμάται ότι η

χρήση του θα είναι επίσης απορριπτική, όπως αναφέρουν οι ίδιες πηγές στην «Κ». Αυτό σημαίνει ότι ανοίγει πλέον δρόμος χωρίς να πλανάται κάποια σκιά. Θυμίζουμε ότι τον Φεβρουάριο του 2024 ολοκληρώθηκε η δημόσια διαβούλευση της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων της επένδυσης, ενώ τον Απρίλιο της ίδιας χρονιάς έλαβε το πράσινο φως και από την Περιφέρεια Αττικής.

Το έργο περιλαμβάνει τη δημιουργία ξενοδοχείου πέντε αστέρων, συνεδριακών υποδομών καθώς και πληθώρα επιλογών ψυχαγωγίας και εστίασης, αλλά και τη λειτουργία καζίνο. Σύμφωνα με τον φορέα υλοποίησης της επένδυσης, ο αρχιτεκτονικός σχεδιασμός του συγκροτήματος

διασφαλίζει την αρμονική ένταξη στο περιβάλλον και ενσωματώνει βιώσιμες τεχνολογίες που μειώνουν το περιβαλλοντικό αποτύπωμα.

Παράλληλα, προβλέπει πάνω από 17 στρέμματα πρασίνου, ενώ τα 25 από τα συνολικά 50 στρέμματα του οικοπέδου παραχωρούνται στον Δήμο Αμαρουσίου για κοινωφελείς χρήσεις. Στο κομμάτι του κυκλοφοριακού για το οποίο διατυπώθηκαν αρκετές ενστάσεις, που έκαναν λόγο για περαιτέρω επιβάρυνση της περιοχής, προγραμματίζονται κυκλοφοριακές παρεμβάσεις, χρηματοδοτούμενες από τον φορέα της επένδυσης, που θα βελτιώσουν τη ροή της κυκλοφορίας στις παρακείμενες λεωφόρους.

Τι αγόρασαν οι Έλληνες μέσω του Διαδικτύου στη διάρκεια του 2024

Σε 18,2 δισ. ευρώ εκτιμάται ότι διαμορφώθηκε ο τζίρος του ηλεκτρονικού εμπορίου στην Ελλάδα το 2024, αυξημένος κατά 5% σε σύγκριση με το 2023, με την επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια να αποδίδεται στο γεγονός ότι έχει εν μέρει ανακοιπει η «μόδα» των κινεζικών marketplaces, όπως το Shein και το Temu.

Αυτό, βεβαίως, δεν σημαίνει ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις του κλάδου θα πρέπει να επαναπαιχθούν, δεδομένου ότι μπορεί ακόμη να μην έχει έρθει στην Ελλάδα η Amazon, αλλά μικρότερα και επιτυχημένα ευρωπαϊκά marketplaces ήδη δραστηριοποιούνται στην ελληνική αγορά –όπως το τουρκικό Trendyol, που έκλεισε έναν χρόνο λειτουργίας– ή σχεδιάζουν να δραστηριοποιηθούν στο προσεχές μέλλον.

Πίσω από αυτή την κινητικότητα βρίσκεται η ολοένα και μεγαλύτερη αύξηση των λεγόμενων ώριμων χρηστών, οι οποίοι πραγματοποιούν συχνά αγορές από το Ιντερνέτ αναζητώντας ταχύτητα και ποιότητα και όχι τόσο τις καλύτερες τιμές, χρησιμοποιούν ηλεκτρονικές πληρωμές και παραλαμβάνουν τις παραγγελίες τους από θυρίδες. Σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποιήσει ο Ελληνικός Σύνδεσμος Ηλεκτρονικού Εμπορίου (Grecs) και το εργαστήριο Ηλεκτρονικού Επιχειρείν (Eltrun) του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών και παρουσιάστηκε χθες, το 65,6% χρησιμοποιεί το Ιντερνέτ για τουλάχιστον 2-3 ώρες, πέραν της χρήσης που γίνεται κατά την εργασία ή παράλληλα με αυτή. Το αντίστοιχο ποσοστό το 2017 ήταν 45%.

Το 74% των ερωτηθέντων χρησιμοποιεί συχνά το Διαδίκτυο για την αγορά προϊόντων και υπηρεσιών, σκοπός που κατατάσσεται στη δεύτερη θέση μετά τη χρήση του Διαδικτύου για τη λήψη και αποστολή e-mail.

Πάνω από 25 ηλεκτρονικές αγορές τον χρόνο διενεργεί το 61% των ώριμων χρηστών και το 48% του γενικού πληθυσμού, με τους πρώτους να δαπανούν 80% περισσότερα χρήματα από τον γενικό πληθυσμό.

Το 78% αγοράζει μέσω Διαδικτύου υπηρεσίες διαμονής σε καταλύματα, το 76,1% παραγγέλλει φαγητό, με τις πλατφόρμες (efood, wolt, box) να διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο, το 73,6% αγοράζει ταξιδιωτικές υπηρεσίες, το 71,7% αγοράζει είδη ένδυσης και υπόδησης, το 66,7% εισιτήρια για εκδηλώσεις. Το 35,6% χρησιμοποιεί το Διαδίκτυο για αγορά ειδών σούπερ μάρκετ, ποσοστό που για πρώτη φορά εμφανίζεται ο' αυτό το υψηλό επίπεδο.

Κυρίαρχο μέσο πληρωμών είναι η κρεωστική κάρτα, με την αντικαταβολή όμως να επιλέγεται ακόμη από ένα σημαντικό κομμάτι των καταναλωτών και συγκεκριμένα από το 22%.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

γαστρονόμος

ΣΑΛΑΤΑ

ΕΣΥ

ΣΟΥΠΕΡ

ΣΤΑΡ!

ΚΥΡΙΑΚΗ
18/5

+
Μαριλένα Ιωαννίδου
φτιάχνει «Μυττώτό»
μια σαλάτα
από την αρχαία εποχή,
στο σήμερα
ε
Πράσινη σαλάτα
με ροδοπέταλα
και ροδόξυδο

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κοινωνία Πολιτικά και Οικονομικά Παρατηρήσεις

www.kathimerini.com.cy

ΑΝΑΛΥΣΗ

Σκληρές αλήθειες από τα Οικονομικά της Εμπιστοσύνης

Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Τι χρειάζεται η ελληνική οικονομία; Η εύκολη απάντηση είναι ανάπτυξη, αλλά ουσιαστικά αυτό που έχει ανάγκη είναι να παράγει περισσότερα από όσα καταναλώνει. Ο διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας έθεσε αριθμητικό στόχο για την επιδίωξη αυτή. Το έλλειμμα του ισοζυγίου πληρωμών πρέπει να μειωθεί από 6% που είναι, σε 3% του ΑΕΠ. Παράλληλα, βέβαια, να διαφυλαχθεί η δημοσιονομική σταθερότητα, όπως και να βελτιωθεί η παραγωγικότητα. Πώς μπορούν να επιτευχθούν όλα;

Υπάρχει ένα επιπλέον έλλειμμα που συνήθως δεν επισημαίνει η καθιερωμένη οικονομική σκέψη. Η οικονομία λειτουργεί υπό το βάρος του ελλείμματος εμπιστοσύνης. Κι εντείνεται την περίοδο αυτή που υπάρχει υποβάθμιση εμπιστοσύνης και αβεβαιότητα από τις αντιφατικές εξαγγελίες για δασμούς, την απειλή οικονομικού πολέμου που εξαγγέλλουν ή υπονοούν πολλές κυβερνήσεις. Ξαφνικά έχουν γίνει αντικείμενο πολιτικής και αντιπαραθέσεων κρίσιμα μέταλλα, κρίσιμες πρώτες ύλες, κρίσιμες βιομηχανίες, κρίσιμες τεχνολογίες και όλες οι σχετικές απαγορεύσεις. Μια ατζέντα που αποκλείει τη συνεργασία.

Η ελληνική οικονομία έκανε άλματα αξιοπιστίας και αναβάθμισης τα τελευταία χρόνια, αλλά όλα αυτά σε μεγάλο βαθμό απλώς θεραπεύουν τη βλάβη που είχε προκληθεί στο παρελθόν. Κι άλλες μικρές οικονομίες της Ευρώπης, η Ιρλανδία και η Πορτογαλία, βρέθηκαν στη δίνη μεγάλης κρίσης την οποία ξεπέρασαν ταχύτερα και με πολύ μικρότερο κόστος από την ελληνική οικονομία. Κι αυτό επειδή οι πολιτικές δυνάμεις στις χώρες αυτές συμφώνησαν στα αναγκαία μέτρα, τα υπερψήφισαν και μετά έκαναν εκλογές για να διαλέξουν οι ψηφοφόροι ποιοι είναι καλύτεροι να τα υλοποιήσουν. Τυχρές χώρες, είχαν πολιτικούς που δεν είχαν προτεραιότητα την ανάδειξή τους στην εξουσία με κάθε τρόπο.

Το πρόσφατο παρελθόν δεν είναι άσχετο από τα Οικονομικά της Εμπι-

στοσύνης και όσα επιβάλλουν. Οι ειδικοί διαχωρίζουν το προσωπικό αίσθημα εμπιστοσύνης από την απρόσωπη εμπιστοσύνη στους θεσμούς. Η πρώτη είναι, για παράδειγμα, αν εμπιστευόμαστε τον γείτονά μας, τον ιδιοκτήτη ή τον υπάλληλο στο κατάστημα που επισκεπτόμαστε συχνά. Πόσο μας αρέσει η συντροφιά των ξένων. Παρότι κι αυτή η προσωπική εμπιστοσύνη φαίνεται να υποβαθμίζεται, το μεγάλο έλλειμμα αφορά την απρόσωπη θεσμική εμπιστοσύνη. Η έλλειψη εμπιστοσύνης σε θεσμούς επηρεάζει αρνητικά τη συμπεριφορά έναντι του κράτους και των δημοσίων υπηρεσιών, τον τρόπο που γίνονται συναλλαγές. Εξηγεί ίσως το γεγονός ότι η ελληνική αγορά αποτελείται από μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δεν θέλουν να μεγαλώσουν με συνεργασίες, οικογενειακές εταιρείες. Είναι αισθητή η τάση αποφυγής της συνεργασίας, η επιφυλακτικότητα να εμπιστευτούμε ξένους για να καλύψουμε ανάγκες. Μέρος του προβλήματος περιγράφεται από την έρευνα EIB Investment Survey 2004, σύμφωνα με την οποία κάθε εβδομάδα εκδίδονται δύο νόμοι, με συνέπεια μεγάλη δυσκολία στην κατανόηση και την εφαρμογή τους. Συχνά δεν εφαρμόζονται. Ορισμένοι θεωρητικοί εξηγούν τη μεγάλη διαφορά ευημερίας ανάμεσα σε χώρες από το επίπεδο δημόσιας εμπιστοσύνης στη λειτουργία της οικονομίας, τη δικαιοσύνη, το κράτος. Ακόμα η ανόδοος και η πτώση της εμπιστοσύνης συσχετίζονται με τον κύκλο ανόδου και πτώσης των αγορών. Κι όμως η διάθεση των ανθρώπων να εμπιστευτούν αγνώστους για συναλλαγές ή και να «συνεταίριστούν» για το κοινό συμφέρον, είναι παράγοντας ανάπτυξης.

Βέβαια, όταν οι εξελίξεις είναι έντονες και θερμές, επικρατούν οι εντυπώσεις. Μετά όμως έχει σημασία να επιδιωχθεί η ισορροπία ανάμεσα στην οικονομική βιωσιμότητα και την εθνική ασφάλεια, να επικρατήσουν πραγματικές ανάγκες για σταθερές και ασφαλείς επενδύσεις. Όλα όσα προκύπτουν από την εμπιστοσύνη.

Η Βρετανία επιβάλλει νέες κυρώσεις στον «σκιώδη στόλο» της Ρωσίας

Στο στόχαστρο 100 πλοία μεταφοράς ρωσικού πετρελαίου και φυσικού αερίου

Ο λεγόμενος «σκιώδης στόλος» της Ρωσίας, που αποτελείται από απηρχαιωμένα δεξαμενόπλοια και έχει χρησιμοποιηθεί για να παρακάμψει τις κυρώσεις της Δύσης και ειδικότερα το εμπάργκο στο ρωσικό πετρέλαιο και το φυσικό αέριο, θα υποστεί νέους περιορισμούς. Εφεξής η βρετανική κυβέρνηση επιβάλλει κυρώσεις σε επιπλέον 100 ύποπτα δεξαμενόπλοια και τους απαγορεύεται η διέλευση από τα βρετανικά λιμάνια, ενώ κινδυνεύουν με κατάσχεση στα βρετανικά ύδατα. Με αυτά επιδιώκεται να δεχθεί νέο πλήγμα η ρωσική οικονομία, καθώς

Η βρετανική κυβέρνηση απαγορεύει στα ύποπτα δεξαμενόπλοια τη διέλευση από τα βρετανικά λιμάνια, ενώ θα κινδυνεύουν με κατάσχεση στα βρετανικά ύδατα.

πρόκειται για το μεγαλύτερο πακέτο κυρώσεων έως τώρα και αποσκοπεί να επιφέρει καίριο πλήγμα στο εμπόριο ρωσικού πετρελαίου που έχει κατορθώσει να επιβιώσει των κυρώσεων σε μεγάλο βαθμό.

Όπως ανακοίνωσε χθες ο Βρετανός πρωθυπουργός Κιρ Στάμμερ, από το βήμα της συνόδου της Κοινής Εκστρατευτικής Δύναμης (JEF) στο Οσλό, πρόκειται από σήμερα να επιβάλει κυρώσεως σε 100 πλοία του «σκιώδους» ρωσικού στόλου. Πρόκειται για δεξαμενόπλοια εταιρειών με έδρα σε χώρες που δεν εφαρμόζουν τις κυρώσεις και τα οποία δεν δεσμεύονται έτσι από αυτές. Στην πλειοψηφία τους είναι παλαιά πλοία που αγοράστηκαν ακριβώς για να μεταφέρουν ρωσικό πετρέλαιο χωρίς περιορισμούς και λόγω της παλαιότητας και του καθεστώτος τους θεωρούνται επικίνδυνα για το περι-

Η Βρετανία έχει ήδη επιβάλει περιορισμούς σε 133 πλοία του σκιώδους ρωσικού στόλου από τον Δεκέμβριο.

βάλλον και βεβαίως δεν ασφαλίζονται από σοβαρές ασφαλιστικές εταιρείες. Σκιώδης στόλος υπήρχε και πριν από την εισβολή στην Ουκρανία, και μετέφερε και μεταφέρει ακόμα και το ιρανικό πετρέλαιο, το οποίο επίσης υπάγεται σε κυρώσεις.

Μεταξύ των 100 δεξαμενοπλοίων της λίστας υπάρχουν και δύο-τρία με όνομα που παραπέμπει σε ελληνική «καταγωγή», τα οποία ωστόσο σύμφωνα με τις διεθνείς βάσεις δεδομένων είναι παλιά πλοία που έχουν πουληθεί τα προηγούμενα χρόνια σε εταιρείες που εδρεύουν είτε στην Ινδία είτε στο Ντουμπάι και άλλα κράτη του Περσικού Κόλπου και δεν σχετίζονται με ελληνικά συμφέροντα, σημειώνουν πηγές που εξέτασαν τη λίστα. Σύμφωνα με κύκλους της αγοράς, κάποια από αυτά πουλήθηκαν από ελληνικές εταιρείες στους νέους ιδιοκτήτες όχι όμως πριν

γίνει διεξοδικός έλεγχος των νομικών και άλλων χαρακτηριστικών των αγοραστών, όπως προβλέπουν οι διεθνείς κανονισμοί για το ζήτημα.

Από τις αρχές του περασμένου έτους τα πλοία που περιέλαβε στη νέα λίστα κυρώσεων το Λονδίνο εκτιμάται ότι έχουν μεταφέρει φορτία πετρελαίου και φυσικού αερίου αξίας άνω των 21 δισ. ευρώ. Η Βρετανία έχει ήδη επιβάλει περιορισμούς σε 133 «σκιώδη» πλοία σε σύνοδο της JEF τον Δεκέμβριο του περασμένου έτους. Παράλληλα, έχει επανελημμένως αναφερθεί σε αυτά χαρακτηρίζοντάς τα «παλαιά και επικίνδυνα» και τα κατηγορεί για «ανεύθυνη ναυσιπλοΐα», ενώ τους επιρρίπτει ότι χρηματοδοτούν τον βρώμικο πόλεμο της Ρωσίας στην Ουκρανία. Έχει προηγηθεί η ζημία που εντοπίστηκε σε μεγάλο υποθαλάσσιο καλώδιο στη Βαλτική. Ως εκ τούτου το σύστημα της

JEF παρακολουθεί 22 περιοχές μεταξύ των οποίων τη Σήραγγα της Μάγχης, τη Βόρεια Θάλασσα, το Κάτεγκατ και τη Βαλτική.

Ο κ. Στάμμερ έχει δεσμευτεί πως η Βρετανία θα κάνει ό,τι μπορεί για να «καταστρέψει» τις δραστηριότητες του «σκιώδους στόλου» του Βλαντιμίρ Πούτιν, ώστε να στερέψει από πετρελαϊκά έσοδα η πολεμική της μηχανή και παράλληλα να προστατευθούν οι υποθαλάσσιες υποδομές. Η προστασία τους και η αποτροπή των σχετικών ατυχημάτων βρέθηκαν, μεταξύ άλλων, στην ατζέντα των συνομιλιών της συνόδου της JEF. Τον Ιανουάριο η JEF έθεσε σε εφαρμογή σύστημα αντιδράσης υπό την ονομασία Nordic Warden, το οποίο υπό βρετανική καθοδήγηση καταγράφει ενδεχόμενους κινδύνους για τις υποθαλάσσιες υποδομές και παρακολουθεί τις κινήσεις του σκιώδους ρωσικού στόλου. Η JEF αποτελείται από δέκα χώρες, μεταξύ των οποίων η Δανία, η Νορβηγία και η Ολλανδία. Υπενθυμίζεται ότι η μεταφορά ρωσικού πετρελαίου και προϊόντων στην Ευρώπη, τη Μεγάλη Βρετανία, τις ΗΠΑ και την Αυστραλία (G7+) από ναυτιλιακές εταιρείες που έχουν την έδρα τους σε χώρες-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επομένως και της Ελλάδας, απαγορεύεται από τις κυρώσεις που θεσπίστηκαν μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία. Ωστόσο δεν απαγορεύεται από οποιοδήποτε μέτρο και κυρώσεις η μεταφορά πετρελαίου από ναυτιλιακές που έχουν την έδρα τους στην Ευρώπη ή στις υπόλοιπες χώρες που εφαρμόζουν τις κυρώσεις, εφόσον αυτό έχει αγοραστεί σε τιμή χαμηλότερη από το πλάφον που έχει αποφασιστεί από το G7+. Το πλάφον αυτό είναι τα 60 δολάρια ανά βαρέλι για το αργό πετρέλαιο και λίγο υψηλότερο για κάποια συγκεκριμένα πετρελαιοειδή, δηλαδή διυλισμένα προϊόντα. Προβλέπεται δε συγκεκριμένη διαδικασία πιστοποίησης της τιμής αγοράς.

Η ΜΠΥΡΑ ΚΕΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΩΜΩΔΙΑΣ

ΤΟΥ ΘΟΔΩΡΗ ΑΘΕΡΙΔΗ

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ
12 – 15 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΠΑΤΤΙΧΕΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ
ΛΕΜΕΣΟΥ
16 – 18 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΜΑΡΚΙΔΕΙΟ ΘΕΑΤΡΟ ΠΑΦΟΥ
19 – 20 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΑΜΦΙΘΕΑΤΡΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
UCLAN - ΠΥΛΑ
21 – 22 ΙΟΥΝΙΟΥ

ΘΟΔΩΡΗΣ ΑΘΕΡΙΔΗΣ

ΖΕΤΑ ΜΑΚΡΥΠΟΥΛΙΑ

ΗΛΙΑΣ ΒΑΛΑΣΗΣ

ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΖΑΜΠΕΤΑΚΗΣ

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΤΣΙΛΙΜΠΙΟΥ

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ

ΘΟΔΩΡΗΣ ΑΘΕΡΙΔΗΣ

ΜΕΡΟΣ ΤΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ
ΘΑ ΔΟΘΟΥΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ:

ticketmaster.cy | **ACS** | **7777 7040**

ΜΕΓΑΛΟΙ ΧΟΡΗΓΟΙ:

ΧΟΡΗΓΟΙ:

έλα στο αύριο

ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΕΣ:

ΟΙ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ ΓΙΝΟΝΤΑΙ
ΜΕ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ ΤΗΣ

Driving your stories.

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ:

Αγγιξε ιστορικό υψηλό ο δείκτης DAX της Φρανκφούρτης

Νέο ιστορικό υψηλό άγγιξε ο γερμανικός δείκτης DAX, καθώς το χρηματιστήριο της Φρανκφούρτης έγινε το πρώτο από τα μεγάλα της Ευρώπης που ξεπέρασε τα υψηλά του Μαρτίου, ανακτώντας όλο το χαμένο έδαφος από το παγκόσμιο ξεπούλημα που προκάλεσε ο εμπορικός πόλεμος του Ντόναλντ Τραμπ. Ο DAX άγγιξε το επίπεδο των 23.528,88 μονάδων, ξεπερνώντας το ενδοσυνεδριακό υψηλό που είχε σημειωθεί στις 18 Μαρτίου. Οι διαπραγματεύσεις που θα γίνουν αυτό το Σαββατοκύριακο στην Ελβετία μεταξύ αξιωματούχων των ΗΠΑ και της Κίνας αντιμετωπίζονται σαν ένα σημαντικό πρώτο βήμα για την αποκλιμάκωση των εμπορικών εντάσεων, κάτι που θεωρείται ευπρόσδεκτο για τις αγορές. Ο DAX είχε υποχωρήσει έως και 16%, καθώς οι σαρωτικοί δασμοί του Τραμπ προκάλεσαν αστάθεια στην παγκόσμια αγορά. Ωστόσο ο δείκτης έχει ανακάμψει, αφού η Ουάσιγκτον υιοθετεί πιο ήπιους τόνους στο εμπόριο.

Θηπον στο χρηματιστήριο της Φρανκφούρτης έχει δώσει και η αισιοδοξία ότι η δημοσιονομικά τριτοετής νέας κυβέρνησης, με αύξηση των αμυντικών δαπανών και των επενδύσεων σε υποδομές, θα στηρίξει τη γερμανική οικονομία. «Πρέπει να πούμε ότι τα τελευταία οικονομικά δεδομένα, ιδίως στη Γερμανία, ήταν πολύ ευνοϊκά», εξηγεί στο Bloomberg η Κλαούντια Πανσέρι, επικεφαλής

επενδύσεων για τη Γαλλία στην UBS Wealth Management. «Αυτά τα καλά νέα έρχονται καθώς η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δίνει ενδείξεις ότι θα μπορούσε να μειώσει τα επιτόκια λίγο περισσότερο από ό,τι ανέμεναν οι επενδυτές». Ο γερμανικός δείκτης έχει γίνει τόσο δημοφιλής που είναι πλέον σχετικά ακριβός, καθώς εμφανίζει το υψηλότερο premium έναντι των άλλων ευρωπαϊκών δεικτών από το 2009. Οι ευρωπαϊκές μετοχές έχουν βρεθεί στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος το 2025, καθώς οι βελτιωμένες οικονομικές προοπτικές προσελκύσαν επενδυτές που αναζητούσαν εναλλακτικές λύσεις έναντι των αμερικανικών περιουσιακών στοιχείων εν μέσω των δασμών του Τραμπ. Από τις αρχές του έτους, ο πανευρωπαϊκός δείκτης Stoxx 600 εμφανίζει υπερπαδόσεις-ρεκόρ της τάξης των 19 ποσοστιαίων μονάδων έναντι του αμερικανικού S&P 500, σε δολαριακή βάση. Και ενώ ο δείκτης P/E του Stoxx 600, στο 14, είναι πλέον ελαφρώς υψηλότερος από τον 20ετή μέσο όρο του, εξακολουθεί να είναι πολύ φθηνότερος από την αντίστοιχη αποτίμηση του S&P 500, που ανέρχεται σχεδόν στο 21, σύμφωνα με στοιχεία του Bloomberg. Περίπου 4,2 δισ. δολάρια εισέρρευσαν σε αμοιβαία κεφάλαια που επενδύουν σε ευρωπαϊκές μετοχές τις τρεις πρώτες ημέρες της εβδομάδας που διανύουμε, σύμφωνα με την Bank of America.

Αλλάζουν οι τάσεις στην αγορά κρασιού, πτώση της κατανάλωσης

Σε σταθερά πτωτική τροχιά βρίσκεται τα τελευταία χρόνια η παγκόσμια κατανάλωση κρασιού, καθώς το αγοραστικό κοινό προσέχει όλο και περισσότερο την υγεία του, ενώ παράλληλα σφίγγει το ζωνάρι λόγω του υψηλού πληθωρισμού. Η οινόπνευμα α-ναγκάζεται να προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα, στην προσπάθειά της να επιβιώσει και να ανακάμψει. Χαρακτηριστικό είναι ότι καταγράφεται αυξημένη ζήτηση στα βιολογικά και πορτοκαλί κρασιά, στις επιλογές χωρίς αλκοόλ και τις υψηλής ποιότητας εκλεκτές εσοδείς.

Η Διεθνής Οργάνωση Οίνου και Αμπέλου υπολογίζει ότι πέρυσι η παγκόσμια παραγωγή κρασιού μειώθηκε κατά περίπου 2%, φτάνοντας στα χαμηλότερα επίπεδα από το 1961. Η κλιματική αλλαγή και τα δυσμενή καιρικά φαινόμενα έπαιξαν μεγάλο ρόλο σ' αυτή την πτώση, ειδικά στη Γαλλία, όπου η παραγωγή μειώθηκε σε τέτοιο βαθμό ώστε να επηρεάζεται η παγκόσμια προσφορά κρασιού.

Η μείωση της παραγωγής συνοδεύτηκε από πτώση της κατανάλωσης, έπειτα από οικονομικές προκλήσεις αλλά και αλλαγές στην καταναλωτική συμπεριφορά. Τα τελευταία στατιστικά στοιχεία δείχνουν ότι η παγκόσμια κατανάλωση κρασιού μειώθηκε κατά 2,6% το 2023 σε σύγκριση με το 2022, όταν ήταν ήδη χαμηλή. «Οι άνθρωποι προσπαθούν ενεργά να πίνουν λιγότερο», δήλωσε ο Ρίχαρντ Χάλσταντ, COO της έρευνας καταναλωτών στην εταιρεία ερευνών για τον κλάδο του αλκοόλ IWSR. Ενώ οινοπνευματώδη ποτά, όπως το κονιάκ και το ουίσκι, εξακολουθούν να προορίζονται για ειδικές περιστάσεις, ποτά όπως το κρασί και η μπύρα –που ήταν η καθημερινή επιλογή– δέχονται μεγαλύτερη πίεση, με αποτέλεσμα να γίνονται περισσότερο μια περιστασιακή απόλαυση. «Οι άνθρωποι θέλουν να έχουν τον έλεγχο, ενδιαφέρονται περισσότερο για το ίδιο το προϊόν», δήλωσε ο Χάλσταντ.

Αυτό το διαφορετικό εστιασμένο ενδιαφέρον έχει οδηγήσει στην ανάπτυξη σε τομείς που παλαιότερα ήταν εξειδικευμένοι στην οινοποίηση. Σύμφωνα με μελέτη της εταιρείας ερευνών αγοράς Horizon, το μέγεθος της αγοράς βιολογικού κρασιού θα σημειώσει ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης 10,3% μεταξύ 2024 και 2030, με την Ευρώπη να παράγει τα μεγαλύτερα έσοδα. Το πορτοκαλί κρασί –που παρασκευάζεται όταν οι φλούδες αφίσονται για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα στα σταφύλια λευκού κρασιού– έχει επίσης σημαντική ανάπτυξη. Οι καταναλωτές, εδώ και πάνω από μία δεκαετία είναι πιο ενημερωμένοι ως προς το τι πίνουν και μαθαίνουν περισσότερα για σύνθετα και κρασιά υψηλότερου επιπέδου, ενώ ενδιαφέρονται να μάθουν για τη διαδικασία παραγωγής και την προέλευση του κρασιού που καταναλώνουν. Επιπροσθέτως, είναι πλέον πρόθυμοι να δαπανήσουν περισσότερα για ένα καλό μπουκάλι κρασί, αντί να αγοράσουν τρία λιγότερο ποιοτικά, για παράδειγμα.

Η αλλαγή αυτή έρχεται καθώς οι ειδικοί ελπίζουν σε ανάκαμψη του κλάδου των εκλεκτών κρασιών μετά την πτώση των τιμών κατά 11% το 2024. Σύμφωνα με τους εμπειρογνώμονες, τα δημογραφικά χαρακτηριστικά των αγοραστών εκλεκτού κρασιού αλλάζουν, με τους baby boomers (γεννηθέντες μεταξύ 1946 και 1964) να «αποχωρούν» από την αγορά, ενώ οι νεότερες γενιές αρχίζουν να ασχολούνται, μεταξύ άλλων, μέσω των ψηφιακών αγορών, που δίνουν ευρύτερη πρόσβαση στον κλάδο. Οι νεότερες γενιές πρωτοστατούν επίσης στην ανάπτυξη ενός διαφορετικού τομέα του κλάδου: τα κρασιά με χαμηλό ή και χωρίς αλκοόλ. Η Gen Z (1996 - 2012) αντιπροσωπεύει πλέον το 45% εκείνων που πίνουν ποτά και, σε πλήρη αντίθεση με τους γονείς της, αναφέρει την ευημερία ως κινητήρια δύναμη για την καταναλωτική συμπεριφορά της.

Οι Καναδοί ταξιδιώτες αποφεύγουν τις ΗΠΑ και επιλέγουν Μεξικό

Μποϊκοτάζ αμερικανικών αγαθών και υπηρεσιών στον Καναδά λόγω Τραμπ

Οι ΗΠΑ δεν είναι πλέον ο πιο δημοφιλής προορισμός για τους Καναδούς τουρίστες, σε μία ακόμη παράπλευρη απόληξη του εμπορικού πολέμου που κήρυξε ο Ντόναλντ Τραμπ, αλλά και της απειλής του να «καταλάβει» τον βόρειο γείτονα. Τα οφέλη του ταξιδιωτικού μποϊκοτάζ φαίνεται πως καρπώνεται το Μεξικό, βλέποντας τον αριθμό των επισκεπτών του να αυξάνεται καθώς οι αεροπορικές εταιρείες προσθέτουν νέες πτήσεις στη χώρα.

Ο αριθμός των Καναδών που επισκέφθηκαν το Μεξικό αυξήθηκε κατά 15,6% τον Μάρτιο σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα το 2024, σύμφωνα με την υπουργό

Ο αριθμός των Καναδών που επισκέφθηκαν το Μεξικό αυξήθηκε κατά 15,6% τον Μάρτιο σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα το 2024.

Τουρισμού του Μεξικού. Την ίδια στιγμή, τα αεροπορικά ταξίδια από τον Καναδά προς τις ΗΠΑ μειώθηκαν κατά 13,5% την ίδια περίοδο, ενώ τα διасυνουσιακά οδικά ταξίδια μειώθηκαν επίσης κατά περίπου ένα τρίτο, σύμφωνα με τη στατιστική υπηρεσία του Καναδά. Τα στοιχεία δείχνουν ότι οι Καναδοί πολίτες «επιλέγουν πιο φιλικές πολιτικές» επισκεπτόμενοι το Μεξικό, αντί των ΗΠΑ δήλωσε στους Financial Times η υπουργός Τουρισμού του Μεξικού, Τζοζεφίνα Ροντρίγκεζ Σαμόρα. Ενώ ο Καναδάς αποτελεί εδώ και χρόνια μια σημαντική τουριστική αγορά για το Μεξικό, πρόσθεσε, οι δεσμοί μεταξύ των δύο χωρών έχουν ενισχυθεί τους τελευταίους μήνες και «έχουν γίνει κάτι σαν... αδελφότητα».

Οι απειλές του Τραμπ για προσάρπασε και οι υψηλοί εμπορικοί δασμοί έχουν πυροδοτήσει ένα πατριωτικό μποϊκοτάζ αμερικανικών αγαθών και

H Air Canada και η Air Transat με έδρα το Μόντρεαλ ανακοίνωσαν αυτή την εβδομάδα νέες απευθείας πτήσεις προς την Γκουανταλαχάρα και δήλωσαν ότι θα αυξήσουν επίσης τη συχνότητα των χειμερινών πτήσεών τους προς άλλους προορισμούς στο Μεξικό, όπως το Πουέρτο Βαγιέρτα.

υπηρεσιών στον Καναδά. Επιπλέον, οι αναφορές για σκληρή μεταχείριση των τουριστών που εισέρχονται στις ΗΠΑ έχουν επηρεάσει επίσης τον αριθμό των επισκεπτών από άλλες περιοχές, μεταξύ των οποίων και το Μεξικό.

Ο αριθμός των Μεξικανών που πραγματοποίησαν πτήσεις προς τις ΗΠΑ φέτος τον Μάρτιο μειώθηκε κατά ένα τέταρτο σε σύγκριση με το 2024, στην πρώτη ετήσια μείωση από τον Μάιο του 2022, σύμφωνα με το υπουργείο Εμπορίου των ΗΠΑ. Ταξιδιωτικοί σύμβουλοι, όπως η Μακένζι ΜακΜίλαν, με έδρα το Βανκούβερ, αναμένουν μια διαρκή «άνηυση» των Καναδών που ταξιδεύουν στο Μεξικό, επειδή το μποϊκοτάζ στις ΗΠΑ «μόνον εντείνεται». Οι πελάτες της, λέει, δείχνουν αποφασισμένοι να ανταλλάξουν τις διακοπές τους στην Καλιφόρνια και στη Φλόριντα με ταξίδια στο Κανκούν και στο Κάμπιο, αλλά και προορισμούς όπως η Νέα Υόρκη

με την Πόλη του Μεξικού, τουλάχιστον όσο διαρκεί η θητεία του Ντόναλντ Τραμπ.

Ορισμένες αεροπορικές εταιρείες έχουν μειώσει μάλιστα τον αριθμό των πτήσεων από τον Καναδά προς τις ΗΠΑ, επιλέγοντας να δώσουν έμφαση στη λατινοαμερικανική χώρα. Η Air Canada και η Air Transat με έδρα το Μόντρεαλ ανακοίνωσαν αυτή την εβδομάδα νέες απευθείας πτήσεις προς την Γκουανταλαχάρα και δήλωσαν ότι θα αυξήσουν επίσης τη συχνότητα των χειμερινών πτήσεών τους προς άλλους προορισμούς στο Μεξικό, όπως το Πουέρτο Βαγιέρτα.

Αυτή η ανακατεύθυνση των ταξιδιωτικών ροών θα μπορούσε να είναι επωφέλης για την οικονομία του Μεξικού, η οποία βρίσκεται εν μέσω μιας απότομης επιβράδυνσης, με τον τουρισμό να αποτελεί το 8,6% του ΑΕΠ το 2023. Το ΔΝΤ προβλέπει ότι το Μεξικό θα πε-

ριέλθει σε ύφεση φέτος –εν μέρει λόγω των δασμών του Τραμπ.

Στο πλαίσιο αυτών των εξελίξεων, ο μεξικανικός ξενοδοχειακός όμιλος Grupo Hotelero Santa Fe προέβλεψε ισχυρά ποσοστά πληρότητας για το 2025, αφού οι Καναδοί και οι Ευρωπαίοι «κοιτάζουν το Μεξικό περισσότερο από τις ΗΠΑ», ενώ και η Hyatt, μία από τις μεγαλύτερες ξενοδοχειακές αλυσίδες στον κόσμο, ανέφερε ισχυρότερη ζήτηση σε θέρετρα «στην αμερικανική ήπειρο εκτός ΗΠΑ» όπως το Μεξικό και η Καραϊβική.

Εν τω μεταξύ, δημοφιλείς προορισμοί διακοπών των ΗΠΑ αγωνίζονται να προσελκύσουν ξανά επισκέπτες από τη μεγαλύτερη διεθνή τουριστική αγορά της χώρας. Ο κυβερνήτης της Καλιφόρνιας, Γκάβιν Νιούσομ, ξεκίνησε τον Απρίλιο εκστρατεία μάρκετινγκ, καλώντας τους γείτονές του στα βόρεια να επισκεφθούν μια πολιτεία που απέχει «2.000 μίλια από την Ουάσιγκτον».

Η AI απειλεί τη μηχανή αναζήτησης της Google

Η αναζήτηση της Google είναι μια μηχανή που «τυπώνει χρήμα» για την Alphabet. Εδώ και ένα χρόνο, όμως, οι μέτοχοι της εταιρείας ανησυχούν για τις επιπτώσεις που θα έχει η τεχνητή νοημοσύνη στη δραστηριότητα αυτή. Αυτή την εβδομάδα, η απειλή έγινε πολύ πιο άμεση. Όπως αποκάλυφθηκε από την κατάθεση στελέχους της Apple σε δικαστήριο, η εταιρεία του iPhone εξετάζει το ενδεχόμενο να προσθέσει υπηρεσίες τεχνητής νοημοσύνης στον web browser της. Και αυτό, την ώρα που η Google πληρώνει περίπου 20 δισ. δολάρια τον χρόνο για να είναι η προεπιλεγμένη επιλογή αναζήτησης στο πρόγραμμα περιήγησης στο Διαδίκτυο της Apple. Ενδεχομένως ακόμη πιο ανησυχητικό είναι το γεγονός ότι οι αναζητήσεις στο Safari της Apple μειώθηκαν για πρώτη φορά τον περασμένο μήνα.

Ανησυχία για τις επιπτώσεις στα έσοδα της μητρικής Alphabet.

Οι αποκάλυψεις αυτές δείχνουν ότι οι ερωτήσεις που κάνουν οι χρήστες του Διαδικτύου σε ανταγωνιστές όπως οι OpenAI και Anthropic ίσως να «ροκανίζουν» ήδη τη χρήση της αναζήτησης της Google. Πρόκειται για μια ανησυχητική εξέλιξη για την Alphabet, η οποία στηρίζεται στην αναζήτηση για πάνω από τα μισά έσοδα και τη συντριπτική πλειονότητα των κερδών της.

Ως απάντηση στα στοιχεία αυτά, η

H Alphabet στηρίζεται στη μηχανή αναζήτησης για πάνω από τα μισά έσοδα και τη συντριπτική πλειονότητα των κερδών της.

Alphabet ανέφερε σε ανάρτηση στο blog της ότι τα ερωτήματα στην αναζήτηση της συνεχίζουν να αυξάνονται, κάτι που ισχύει και για τους χρήστες της Apple.

Η δήλωση αυτή βοήθησε να ανακοπεί το sell-off που οδήγησε τη μετοχή της Alphabet σε πτώση 7,3% την Τετάρτη. Ωστόσο, με τον τίτλο να χάνει περίπου 6% σε εβδομαδιαία βάση, η εταιρεία βλέπει 120 δισ. δολάρια από

την κεφαλαιοποίησή της να κάνουν φτερά. «Το βασικό ζήτημα είναι, θα χάσει η Alphabet την “αγελάδα που παράγει χρήματα”;» αναρωτιέται ο Άρτ Χόγκαν, στρατηγικός αναλυτής της B. Riley Wealth Management. «Αυτή είναι η πρώτη φορά που η Alphabet βλέπει πραγματικό ανταγωνισμό στην αναζήτηση από τότε που δημιουργήθηκε η κατηγορία και ήδη βλέπουμε ρωγμές στην πανοπλία της».

Οι φόβοι πως η Alphabet υστερεί στην τεχνητή νοημοσύνη έχουν φέρει περιόδους απότομης πτώσης της μετοχής της από το ντεμπούτο του ChatGPT, στα τέλη του 2022. Και ενώ η εταιρεία έχει δείξει την ικανότητα να ανακάμπτει από αυτές τις απώλειες, εντούτοις το γεγονός ότι η Alphabet εμφανίζει χαμηλότερη αποτίμηση από τις άλλες εταιρείες του Big Tech, όπως η Microsoft, μαρτυρεί τις ανησυχίες των επενδυτών ότι έχει μείνει πίσω στην τεχνητή νοημοσύνη.

Το πρόβλημα είναι ότι ο μεγαλύτερος ανταγωνισμός στην αναζήτηση θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο τα μελλοντικά κέρδη, σημειώνει ο Χόγκαν της B. Riley. «Δεν γνωρίζουμε πόσο μερίδιο μπορεί να χάσει ή πόσο γρήγορα», λέει. Το μερίδιο αγοράς της Alphabet φαίνεται να διατηρείται. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της Statista, του Μαρτίου, η Alphabet κατέχει περίπου το 89,7% του παγκόσμιου μεριδίου αγοράς για τις μηχανές αναζήτησης. Τον Ιανουάριο του 2023, αμέσως μετά την κυκλοφορία του ChatGPT, είχε μερίδιο 92,9%.

Οι αναλυτές της Wall Street είναι σε μεγάλο βαθμό αισιόδοξοι, όμως κάποιον γίνονται πιο επιφυλακτικοί. Οι τρέχουσες εκτιμήσεις που κάνουν λόγο για καθαρά κέρδη 115 δισ. δολαρίων το 2025 θα μπορούσαν να είναι υπερβολικά αισιόδοξες, σύμφωνα με τον αναλυτή της Melius, Μπεν Ραϊτζές. «Δεδομένων των τάσεων του Απριλίου, τα πληρωμένα κλικ θα μπορούσαν να επιδεινωθούν», έγραψε σε ανάλυση. «Από την εμπειρία μας, αυτά τα πράγματα συμβαίνουν γρήγορα».

Η έκδοση είναι διαθέσιμη στην αγγλική γλώσσα

Κυπριακή αγορά ακινήτων & ανάπτυξης γης

Ανασκόπηση για το 2024

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η ισοτιμία του γουάν και η ψυχραιμία του Πεκίνου

Του ΧΑΝΤΣΟΝ ΛΟΚΕΤ / REUTERS BREAKINGVIEWS

Οι διαπραγματευτές συναλλάγματος είδαν χθες να μειώνονται τα περιθώρια ελιγμών τους από τη στάση της Λαϊκής Τράπεζας της Κίνας. Δεδομένου ότι είχε προηγηθεί το ράλι των ασιατικών νομισμάτων έναντι του δολαρίου, περίμεναν ότι στη χθεσινή συνεδρίασή της η κεντρική τράπεζα της Κίνας όταν καθόρισε τα όρια διακύμανσης του κινεζικού νομίσματος θα επέτρεπε κάποια περιθώρια για περαιτέρω υποχώρηση του γουάν έναντι του αμερικανικού νομίσματος. Όμως στην ανακοίνωσή της για τη διακύμανση του κινεζικού νομίσματος τελικά δεν το έκανε.

Αυτό μάλλον υποδηλώνει πολλά για τη στάση που θα τηρήσει το Πεκίνο στον εμπορικό πόλεμο και μάλλον είναι θετικά όσα υποδηλώνει. Επιστρέφοντας από την αργία της Δευτέρας η κεντρική τράπεζα καθόρισε τη διακύμανση του γουάν στο 2% είτε προς τη μία κατεύθυνση είτε προς την άλλη ως προς τη βασική ισοτιμία των 7,2 γουάν προς ένα δολάριο.

Αυτό σημαίνει πως δεν υπάρχει ουσιαστική μεταβολή από το αντίστοιχο επίπεδο της Παρασκευής και η κίνησή της προκάλεσε μερική αντιστροφή της ανόδου 1% που είχε σημειώσει η ισοτιμία του γουάν έναντι του δολαρίου στις αγορές του εξωτερικού μέσα στο τρίμηρο της αργίας.

Το γεγονός ότι το Πεκίνο διατηρεί σταθερό χέρι αποτελεί καλή είδηση για τις εξαγωγικές επιχειρήσεις της Κίνας που πλύνονται ήδη από τους τριψήφιους δασμούς της Ουάσιγκτον σε όλες τις εισαγωγές των προϊόντων τους. Είναι, άλλωστε, σε απόλυτη συμφωνία με την υπόσχεση του προέδρου Σι Τζινπίνγκ πως θα διατηρήσει σταθερή την ισοτιμία του γουάν με το δολάριο, αλλά όχι τόσο ισχυρή ώστε να κινδυνεύει από περαιτέρω πλεγματά να οικονομία της Κίνας, που ήδη πλήττεται από τη γεωπολιτική αναταραχή.

Η σταθερότητα του γουάν θα λειτουργήσει, άλλωστε, και ως τιμή αναφοράς για τα νομίσματα της ευρύ-

τερης περιοχής της Ασίας χάρη στις εκτεταμένες σχέσεις της Κίνας με τις γειτονικές της χώρες. Ιδιαίτερως τώρα που οι κεντρικές τράπεζες των γειτονικών χωρών έχουν δει τα νομίσματά τους να σημειώνουν ραγδαία άνοδο έναντι του δολαρίου. Το δολάριο της Ταϊβάν, για παράδειγμα, έχει σημειώσει άνοδο 8% έναντι του δολαρίου ΗΠΑ μέσα σε δύο ημέρες, το ρίγκιτ της Μαλαισίας και το γουόν της Νότιας Κορέας έχουν σημειώσει άνοδο περίπου 3% και 2%, αντιστοίχως, μέσα στον μήνα, ενώ το γιεν της Ιαπωνίας έχει ανατιμηθεί κατά 0,5%.

Πέραν όλων αυτών, τις τελευταίες εβδομάδες έχουν πολλαπλασιαστεί οι συζητήσεις περί των οικονομιών που μειώνουν την έκθεσή τους στο δολάριο εν μέσω ανησυχιών για την αστάθεια του αμερικανικού νομίσματος και της αμερικανικής οικονομίας. Τίποτε δεν δείχνει, ωστόσο, πως κάποιες οικονομίες στρέφονται πραγματικά σε κάποιο άλλο νόμισμα και η στάση του Πεκίνου προδίδει πως η Κίνα δεν έχει διάθεση να αντικαταστήσει το κυρίαρχο δολάριο τόσο γρήγορα. Ισχύει το ακριβώς αντίθετο. Τα όρια διακύμανσης του γουάν, όπως τα καθόρισε χθες η Λαϊκή Τράπεζα της Κίνας, καταδεικνύουν ότι οι πολιτικοί ηγέτες της Κίνας εξακολουθούν να σκέπτονται με ψυχρή λογική μετά την αρχική οργή που τους προκάλεσε η στάση της Ουάσιγκτον, όταν οι παράλογες κινήσεις του Ντόναλντ Τραμπ οδήγησαν στην επιβολή διαστημικών δασμών και από τις δύο πλευρές.

Τώρα φαίνεται πιθανότερο να υπάρξουν συνομιλίες ανάμεσα στο Πεκίνο και στην Ουάσιγκτον, αλλά ακόμη και όταν εγκαινιάσουν το πιθανότερο είναι να «σέρνονται» επ' αόριστον χωρίς αποτέλεσμα. Όσο θα διαρκεί αυτή η διαδικασία, ο Κινέζος πρόεδρος Σι θα εξακολουθεί να προτιμάει μια σταθερή ισοτιμία για το κινεζικό νόμισμα, η οποία θα περιορίσει την αστάθεια στις συναλλαγματικές ισοτιμίες τόσο για τη χώρα του όσο και για την υπόλοιπη Ασία.

Ασύμφορη γίνεται πλέον η παραγωγή πετρελαίου στις ΗΠΑ

Λόγω χαμηλής τιμής του βαρελιού και υψηλού κόστους εξόρυξης

Το κόστος των πρώτων υλών για τις εξορύξεις στις πετρελαιοπηγές έχει αυξηθεί και μαζί του έχει αυξηθεί και η τιμή που πρέπει να έχει το πετρέλαιο για να παραμείνει βιώσιμη η παραγωγή του «μαύρου χρυσού» στις ΗΠΑ. Σήμερα η τιμή αυτή φτάνει πλέον στα 65 δολ. το βαρέλι, όταν το 2017 αγκούσαν τα 46 δολ. το βαρέλι για να συνεχίζεται η πυρετώδης δραστηριότητα των αμερικανικών βιομηχανιών σχιστολιθικού πετρελαίου. Τώρα το κόστος της παραγωγής αμερικανικού πετρελαίου επιβαρύνεται περαιτέρω και από τους δασμούς του Ντόναλντ Τραμπ, που οδηγούν στα ύψη το κόστος του χάλυβα. Και στο μεταξύ είναι δυ-

Η συνεχιζόμενη μείωση της ζήτησης διεθνώς θα οδηγήσει σε περιορισμό της αμερικανικής παραγωγής πετρελαίου.

σοιώνες οι προβλέψεις για την παγκόσμια ζήτηση για πετρέλαιο, με τους διεθνείς οργανισμούς να εκτιμούν πως έχει ήδη παρέλθει η κορύφωση της ζήτησης. Η παραγωγή «μαύρου χρυσού» στις ΗΠΑ, συμπεριλαμβανομένου του επαναστατικού σχιστολιθικού πετρελαίου, ίσως μειωθεί αναγκαστικά. Όπως σχολιάζουν αναλυτές του Reuters, οι πετρελαιοπηγές οδηγούν στον γρήγορο πλουτισμό, αλλά εξίσου γρήγορα στην κατάρρευση. Το 1901 η παραγωγή στο Τέξας εγκαίνιασε μια εποχή ραγδαίας παραγωγής πετρελαίου και εξίσου ραγδαίας πτώσης των τιμών του. Μόλις δύο χρόνια αργότερα, οι φρενάρεις εξορύξεις οδήγησαν στην εξάντληση της πετρελαιοπηγής. Σήμερα, βέβαια, ο κλάδος είναι πολύ μεγαλύτερος και πολύ πιο περίπλοκος. Αλλά ακόμη και στη λεκάνη του Τέξας, που μετέτρεψε τις ΗΠΑ στην υπ' α-

Σύμφωνα με έρευνα της Federal Reserve του Ντάλας μεταξύ πετρελαιοκίων εταιρειών, για να είναι βιώσιμη η παραγωγή πετρελαίου στη χώρα πρέπει η τιμή του αργού Δυτικού Τέξας να είναι τουλάχιστον 65 δολ. το βαρέλι.

ριθμόν ένα παραγωγό πετρελαίου, τα αποθέματα θα εξαντληθούν. Ο καταλυτικός παράγοντας που μετέτρεψε τις ΗΠΑ σε πρώτη παραγωγό πετρελαίου στον κόσμο ήταν το εύρημα των μηχανολόγων του κλάδου, μια νέα μέθοδος, η υδραυλική ρηγμάτωση. Με αυτήν διοχετεύουν μέσα στα σχιστολιθικά πετρώματα ένα μείγμα νερού, άμμου και χημικών με πολύ μεγάλη πίεση, τα διαρρηγνύουν και κατορθώνουν έτσι να αποσπουν τους υδρογονάνθρακες που ήταν εγκλωβισμένοι στο εσωτερικό τους. Σήμερα στη λεκάνη του Τέξας παράγονται πάνω από 6 εκατ. βαρέλια πετρελαίου την ημέρα, που αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το 50% της παραγωγής των ΗΠΑ και περισσότερο από όσο ήταν συνολικά η παραγωγή της χώρας πριν από την τεχνολογική επανάσταση.

Η τεχνολογία της υδραυλικής ρηγ-

μάτων επέτρεψε μεν την αξιοποίηση νέων αποθεμάτων, αλλά δεν έχει τη δυνατότητα να ανατρέψει βασικούς νόμους της οικονομίας. Η άντληση υδρογονανθράκων από τα πετρώματα έχει κόστος και όταν οι τιμές της αγοράς υποχωρούν κάτω από αυτό το κόστος, τότε οι εταιρείες εξορύξεων διακόπτουν την παραγωγή. Αυτή την προοπτική αντιμετωπίζει σήμερα η πετρελαϊκή βιομηχανία των ΗΠΑ. Σύμφωνα με σχετική έρευνα της Federal Reserve του Ντάλας μεταξύ πετρελαιοκίων εταιρειών, σήμερα, για να είναι βιώσιμη η παραγωγή πετρελαίου στη χώρα, πρέπει το πετρέλαιο να πωλείται τουλάχιστον 65 δολ. το βαρέλι στο Τέξας. Τελευταία όμως η τιμή του αργού Δυτικού Τέξας βρίσκεται σαφώς κάτω από αυτό το επίπεδο. Και το πρόβλημα είναι πως η υποχώρηση των τιμών του πετρελαίου αντανάκλα τις προβλέψεις

για επιβράδυνση της ζήτησης για πετρέλαιο. Η Διεθνής Υπηρεσία Ενέργειας (IEA) προβλέπει πως η ετήσια παγκόσμια ζήτηση για πετρέλαιο θα αυξηθεί φέτος κατά λιγότερο από 1%. Τις τελευταίες δύο δεκαετίες η Κίνα αντιπροσώπευε περίπου το 50% της αύξησης της ζήτησης, αλλά τώρα η κινεζική οικονομία αναπτύσσεται με ρυθμούς πολύ χαμηλότερους σε σύγκριση με τα προηγούμενα χρόνια. Στο μεταξύ, η άνοδος των ηλεκτροκίνητων οχημάτων, που έχει ήδη επιβραδύνει σημαντικά την αύξηση της ζήτησης, μπορεί τελικά να εξαφανίσει τη ζήτηση για «μαύρο χρυσό». Και δεδομένου ότι παντού κυριαρχεί η ενέργεια από μπαταρίες, η IEA προβλέπει πως η ζήτηση θα αρχίσει να μειώνεται προς τα τέλη της δεκαετίας και η παγκόσμια αγορά θα κατακλυσθεί από πλεόνασμα πετρελαίου. Η αύξηση του κόστους παραγωγής ίσως δεν είναι ακόμη αρκετή για να απειλήσει τις υπάρχουσες πετρελαιοπηγές, πολλές από τις οποίες είναι κερδοφόρες ακόμη και με τις σημερινές τιμές. Όμως τα κοιτάσματα σχιστολιθικού πετρελαίου έχουν μικρότερη διάρκεια ζωής, καθώς κατά μέσον όρο η παραγωγή τους μειώνεται κατά περισσότερο από τα 2/3 ένα έτος μετά την έναρξη των εξορύξεων και έπειτα από έξι χρόνια έχει μειωθεί κατά 95%. Αυτό σημαίνει ότι μπορεί γρήγορα να μη θεωρούνται κερδοφόρα και η παραγωγή τους θα μειωθεί σημαντικά. Οι μεγαλύτερες πετρελαϊκές ήδη εξοικονομούν κεφάλαια και αντί για επενδύσεις προτιμούν να καταβάλουν μερίσματα στους μετόχους και να πληρώνουν για την επαναγορά μετοχών τους. Τα τελευταία δύο χρόνια οι πέντε μεγαλύτερες, Exxon Mobil, Chevron, TotalEnergies, BP και Shell, δαπάνησαν περίπου 225 δις. δολ., ποσό-ρεκόρ, για την επαναγορά μετοχών τους και για καταβολή μερισμάτων, ενώ οι επενδύσεις σε νέα παραγωγή έχουν «παγώσει».

REUTERS

VOGUE

GREECE

WILD GRACE

DAPHNÉ PATAKIA BY P.A HÜE DE FONTENAY

18/05

H ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Στην εποχή της αβεβαιότητας οι πολυεθνικές

«Παγώνουν» σχέδια, περικόπτουν την παραγωγή, αυξάνουν τις τιμές και αναζητούν λύσεις για να αντιμετωπίσουν τον Τραμπ

Ο εμπορικός πόλεμος που ξεκίνησε ο Ντόναλντ Τραμπ την περίφημη «Ημέρα Απελευθέρωσης», στις 2 Απριλίου, πλήττει εταιρείες και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, καθώς η παρατεταμένη αβεβαιότητα για το επίπεδο των δασμών επηρεάζει την καταναλωτική εμπιστοσύνη και τις αλυσίδες εφοδιασμού.

Η Nestlé, η μεγαλύτερη εταιρεία τροφίμων στον κόσμο, η Mercedes-Benz και ο βρετανικός όμιλος καταναλωτικών αγαθών Unilever, μεταξύ άλλων, συγκαταλέγονται σε μια αυξανόμενη λίστα εταιρειών που έχουν ενημερώσει τους επενδυτές για τις νέες επιχειρηματικές συνθήκες από τότε που ο Τραμπ ανακοίνωσε δασμούς κατά των εμπορικών εταίρων της Αμερικής τον περασμένο μήνα. Ένα από τα μεγαλύτερα διλήμματα που αντιμετώπισαν οι εταιρείες ήταν το πώς θα έπρεπε να ανταποκριθούν στην ταχύτητα με την οποία ο Λευκός Οίκος ανακοίνωνε νέες πολιτικές. «Παραδοσιακά οι πολιτικοί ήταν αργοί και οι εταιρείες γρήγορες, και δεν υπάρχει τρόπος η Ikea να προσαρμόσει τη στρατηγική της σε αυτό το είδος χρονικού οριζόντια», δήλωσε στους Financial Times ο Τζέσπερ Μπρόντνιτ, επικεφαλής της Ingka, η οποία διαχειρίζεται τη συντριπτική πλειονότητα των καταστημάτων Ikea. Ο όμιλος, πρόσθεσε, έχει συνήθως μια τουλάχιστον 10ετή προοπτική όταν αποφασίζει για την τοποθέτηση ενός εργοστασίου.

Η παρατεταμένη αβεβαιότητα σχε-

Η αυτοκινητοβιομηχανία Ford ανέφερε ότι οι δασμοί θα της κοστίσουν περίπου 1,5 δισ. δολάρια φέτος.

τικά με τον τελικό συντελεστή των ανταποδοτικών δασμών που «πάγωσαν» μέχρι τον Ιούλιο και την τελική μορφή των εμπορικών συμφωνιών ήταν από μόνη της επιζήμια, περιορίζοντας την ικανότητα των επιχειρήσεων να σχεδιάζουν και να κάνουν προβλέψεις. Μέσα στο κλίμα αυτό, η κατασκευάστρια εταιρεία της κούκλας Barbie, Mattel, ανακοίνωσε ότι θα αυξήσει τις τιμές ορισμένων παιχνιδιών της στις ΗΠΑ, όπως επίσης και ότι θα μειώσει τον αριθμό των προϊόντων που κατασκευάζει στην Κίνα για την αμερικανική αγορά. Οι ΗΠΑ αντιπροσωπεύουν περίπου το ήμισυ των παγκόσμιων πωλήσεων παιχνιδιών της Mattel. Την περασμένη εβδομάδα ο Τραμπ αναγνώρισε τον πιθανό αντίκτυπο των δασμών στον κλάδο. «Τα παιδιά μπορεί να έχουν δύο κούκλες αντί για 30», είπε, μια δήλωση που επικρίθηκε έντονα.

Την ίδια στιγμή, ο γίγαντας της αυτοκινητοβιομηχανίας Ford ανέφερε ότι οι δασμοί θα του κοστίσουν περίπου 1,5 δισ. δολάρια φέτος, κυρίως λόγω των αυξημένων εξόδων των μηχανικών

Η κατασκευάστρια εταιρεία της κούκλας Barbie, Mattel, ανακοίνωσε ότι θα αυξήσει τις τιμές ορισμένων παιχνιδιών της στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπως επίσης και ότι θα μειώσει τον αριθμό των προϊόντων που κατασκευάζει στην Κίνα για την αμερικανική αγορά.

και κινεζικών εισαγωγών. Η εταιρεία ανέστειλε επίσης τις επτήσεις προβλέψης κερδών προς τους επενδυτές λόγω του

κλίματος αβεβαιότητας. Εταιρείες κάθε είδους, όπως ο τεχνολογικός γίγαντας Intel, οι κατασκευαστές υποδημάτων

Adidas και Skechers και ο όμιλος καταλωτικών αγαθών Procter & Gamble, παρουσίασαν λεπτομερώς τον αντίκτυπο

των δασμών στις επιχειρήσεις τους. Η Adidas προειδοποίησε ότι οι δασμοί θα οδηγήσουν σε υψηλότερες τιμές στις ΗΠΑ για δημοφιλή αθλητικά παπούτσια, όπως τα Gazelle και Samba. Και η Procter & Gamble —η οποία παράγει το απορρυπαντικό πλυντηρίου Ariel και τα προϊόντα ξυρίσματος Gillette— δήλωσε ότι εξετάζει το ενδεχόμενο αλλαγών στις τιμές της για να αντισταθμίσει το επιπλέον κόστος των υλικών που προέρχονται από την Κίνα. Τέλος, ο γίγαντας της αυτοκινητοβιομηχανίας της Νότιας Κορέας, Hyundai, έχει συστήσει μια ομάδα εργασίας για να βρει τρόπους αντιμετώπισης των επιπτώσεων από τους δασμούς. «Αναμένουμε ότι οι δύσκολες επιχειρηματικές προοπτικές θα συνεκιστούν λόγω της εντατικοποίησης των εμπορικών συγκρούσεων και άλλων διαφόρων απρόβλεπτων μακροοικονομικών παραγόντων», ανέφερε η εταιρεία, που έχει ήδη μεταφέρει μέρος της παραγωγής της από το Μεξικό στις ΗΠΑ.

«Οι εταιρείες δείχνουν απροθυμία να κάνουν μακροπρόθεσμα σχέδια», εξηγεί η Φαμπιάν Φεντέλι, διαχειρίστρια χαρτοφυλακίου στην M&G Investments. Οι επενδυτές δεν έχουν λάβει ενημερώσεις από πολλές από τις 517 εταιρείες του Stoxx 600 που αναφέρουν τριμηνιαία αποτελέσματα, αλλά έχουν ήδη ενημερωθεί για την ανασταλτική επίδραση που είχαν οι δασμοί στην καταναλωτική εμπιστοσύνη και στη σύναψη συμφωνιών.

Εργοστάσια στην Κίνα κατεβάζουν διακόπτες λόγω δασμών

Αναταράξεις στην παραγωγή αλλά και στο εργατικό δυναμικό στην Κίνα έχουν προκαλέσει οι δασμοί Τραμπ. Αρκετά εργοστάσια είπαν στους μισούς υπαλλήλους τους «να πάνε σπίτι» για μερικές εβδομάδες και σταμάτησαν το μεγαλύτερο μέρος της παραγωγής τους. Τα εργοστάσια που πλήττονται περισσότερο είναι εκείνα που κατασκευάζουν παιχνίδια, αθλητικά είδη και προϊόντα χαμηλού κόστους.

Το πρόβλημα επικεντρώνεται προς το παρόν στους βασικούς εξαγωγικούς κόμβους Yiwu και Dongguan, αλλά εκφράζονται φόβοι ότι θα επεκταθεί.

Αναστέλλουν την παραγωγή τους και αναζητούν νέες αγορές για να διαθέσουν τα προϊόντα τους.

Μόνη ελπίδα για να ξαναρχίσουν οι παραγγελίες είναι να μειωθούν οι δασμοί. Περίπου 10 έως 20 εκατομμύρια εργαζόμενοι στην Κίνα εμπλέκονται με εξαγωγικές επιχειρήσεις με προορισμό τις ΗΠΑ, σύμφωνα με εκτιμήσεις της Goldman Sachs.

Με μια σειρά αλληπάλλων ανακοινώσεων αυτόν τον μήνα, οι ΗΠΑ επέβαλαν επιπλέον δασμούς άνω του 100% σε κινεζικά προϊόντα, τους οποίους η Κίνα ανταπέδωσε με αμοιβαίους δασμούς. Ενώ ο πρόεδρος των ΗΠΑ υποστήριξε την Πέμπτη ότι βρίσκονται σε εξέλιξη εμπορικές συνομιλίες με το Πεκίνο, η κινεζική πλευρά το διέψευσε.

Ο αντίκτυπος του πρόσφατου δι-

πλασιασμού των δασμών είναι «πολύ μεγαλύτερος» από εκείνον της πανδημίας COVID-19, δήλωσε ο Ash Monga, ιδρυτής και διευθύνων σύμβουλος της Imex Sourcing Services, μιας εταιρείας διαχείρισης της εφοδιαστικής αλυσίδας με έδρα την Γκουανγκζού. Πρόσθεσε μάλιστα ότι υπάρχει τόσο μεγάλη ζήτηση από πελάτες και άλλους εισαγωγείς κινεζικών προϊόντων, που εγκαينιάζει την Παρασκευή έναν νέο ιστότοπο, τον «Tariff Help», για να βοηθήσει τις μικρές επιχειρήσεις να βρουν προμηθευτές που εδρεύουν εκτός Κίνας. Η επιχειρηματική αναστάτωση αναγκάζει τους Κινέζους εξαγωγείς να δοκιμάσουν νέες στρατηγικές πωλήσεων.

Η Woodswool, ένας κατασκευαστής αθλητικών ρούχων με έδρα το Ningbo, κοντά στη Σαγκάη, στράφηκε γρήγορα στη διαδικτυακή πώληση των ρούχων στην Κίνα μέσω livestreaming. Περισσότερο από το ήμισυ της παραγωγής πήγαινε κάποτε στις ΗΠΑ, και μέρος της παραγωγικής ικανότητας θα παραμείνει αδρανής για δύο έως τρεις μήνες μέχρι η εταιρεία να μπορέσει να δημιουργήσει νέες αγορές. Η Woodswool πωλεί τα προϊόντα της στο Διαδίκτυο μέσω της Baidu, καθώς η εφαρμογή της μηχανής αναζήτησης περιλαμβάνει και μια πλατφόρμα ηλεκτρονικού εμπορίου livestreaming.

Η Baidu δήλωσε ότι έχει συνεργαστεί με αρκετές εκατοντάδες κινεζικές επιχειρήσεις για την έναρξη εγχώριων καναλιών ηλεκτρονικού εμπορίου, αφού αυτόν τον μήνα ανακοίνωσε ότι θα παρέχει επιδοτήσεις και δωρεάν εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης —όπως οι εικονικοί άνθρωποι «Huiboxing»— για 1 εκατομμύριο επιχειρήσεις.

Πολλές εταιρείες διαφοροποιούν την παραγωγή τους προς την Ινδία μέσω της Νοτιοανατολικής Ασίας, ενώ άλλες στρέφονται από τους πελάτες των ΗΠΑ σε εκείνους της Ευρώπης και της Λατινικής Αμερικής. Οι εξαγωγές της Κίνας προς τη Βραζιλία έχουν διπλασιαστεί μεταξύ 2018 και 2024, όπως και οι εξαγωγές της Κίνας προς την Γκάνα.

Οι περικοπές Τραμπ διώχνουν τους ερευνητές από τις ΗΠΑ

Εκστρατεία από ευρωπαϊκές χώρες, Καναδά για προσέλκυσή τους

Από τον Καναδό, τη Νορβηγία και τη Δανία μέχρι τη Γαλλία και τη Γερμανία, αλλά ακόμη και την Αυστραλία, οι χώρες ανά τον κόσμο προσφέρουν κίνητρα, χρηματοδότηση και εξυπηρετήσεις για εγκατάσταση στο έδαφός τους με ένα στόχο: να προσελκύσουν επιστήμονες και ερευνητές που σύντομα θα εγκαταλείψουν μαζικά την υπερδύναμη, καθώς ο Ντόναλντ Τραμπ κόβει δραματικά τα κονδύλια για την έρευνα. Υπό την ηγεσία του η κυβέρνηση μειώνει δραματικά τη χρηματοδότηση σε ερευνη-

Το 75% των επιστημόνων διερευνά την προοπτική να εγκαταλείψει τις ΗΠΑ για να εγκατασταθεί σε περιβάλλον πιο φιλικό προς την επιστήμη τους.

τικά κέντρα, παράλληλα με τις μαζικές απολύσεις στον δημόσιο τομέα, με στόχο τη δραστητική μείωση του κόστους. Έτσι, η τάση για προσέλκυση ερευνητών προσλαμβάνει παγκόσμιες διαστάσεις καθώς η επιστημονική και ερευνητική κοινότητα αντιμετωπίζει εντεινόμενη ανασφάλεια στις ΗΠΑ.

Όπως προκύπτει από σχετική έρευνα που διεξήγαγε το επιστημονικό περιοδικό Nature, πολλοί Αμερικανοί ερευνητές επανεξετάζουν τα σχέδιά τους για το μέλλον και σε ποσοστό 75% διερευνούν την προοπτική να εγκαταλείψουν τις ΗΠΑ για να εγκατασταθούν σε περιβάλλον πιο φιλικό προς την επιστήμη τους. Και οι πρώτοι προορισμοί που εξετάζουν είναι ασφαλώς η Ευρώπη και δευτερευόντως ο Καναδός. Όπως τόνισε προ δύο ημερών η Σίγκριντ Γκιέρλιου Οσλαντ, υπουργός Ερευνας και Ανώτατης Εκπαίδευσης της Νορβηγίας, «η ακαδημαϊκή ελευθερία υφίσταται πιέσεις στις ΗΠΑ και η κατάσταση είναι απρόβλεπτη για πολλούς

Η Ολλανδία και το Βέλγιο έχουν θεσπίσει νέα ταμεία χρηματοδότησης αλλά και νέες θέσεις για μεταδιδακτορικούς ερευνητές από τις ΗΠΑ, ενώ άλλες 12 ευρωπαϊκές χώρες, μεταξύ των οποίων Γαλλία, Γερμανία και Ισπανία, έχουν προσχωρήσει σε κοινή προσπάθεια προσέγγισης των επιστημόνων που έχουν δεχθεί παρεμβάσεις στο ερευνητικό τους έργο και δραστηκές μειώσεις στη χρηματοδότησή τους.

ερευνητές στη χώρα που επί πολλές δεκαετίες υπήρξε το κορυφαίο ερευνητικό κέντρο του κόσμου». Την περασμένη εβδομάδα η Νορβηγία θέσπισε ταμείο με αρχικά κεφάλαια ύψους 9,6 εκατ. δολ. με σκοπό να προσελκύσει και να εντάξει στο δυναμικό της ερευνητές από όλο τον κόσμο. «Είναι σημαντικό για τη Νορβηγία να λάβει πρωτοβουλία σε αυτή τη συγκυρία που είναι ιδιαίτερα δύσκολη για τις ακαδημαϊκές ελευθερίες», τόνισε η κ. Γκιέρλιου Οσλαντ, που εξέφρασε αισιοδοξία πως η χώρα της μπορεί «να προσφέρει την εναλλακτική στους ερευνητές και τη σημαντική γνώση» και τόνισε πως αυτό επιθυμεί να γίνει το συντομότερο δυνατόν.

Σε όλη την Ευρώπη οι κυβερνήσεις σπεύδουν να προσελκύσουν τους επιστήμονες που εγκαταλείπουν τις ΗΠΑ. Το ανεξάρτητο ερευνητικό ινστιτούτο βιολογίας και ιατρικής στη Χαϊδελβέργη έχει εγκαινιάσει πρόγραμμα αντίστοιχων αμερικανικών Ινστιτούτων Θεμά-

των Υγείας, των οποίων η χρηματοδότηση καταργήθηκε. Η Ολλανδία και το Βέλγιο έχουν θεσπίσει νέα ταμεία χρηματοδότησης αλλά και νέες θέσεις για μεταδιδακτορικούς ερευνητές από τις ΗΠΑ, ενώ άλλες 12 ευρωπαϊκές χώρες, μεταξύ των οποίων Γαλλία, Γερμανία και Ισπανία, έχουν προσχωρήσει σε κοινή προσπάθεια προσέγγισης των επιστημόνων που έχουν δεχθεί παρεμβάσεις στο ερευνητικό τους έργο και δραστηκές μειώσεις στη χρηματοδότησή τους. Η Γαλλία έχει θέσει σε λειτουργία την πλατφόρμα «Επιλέξτε τη Γαλλία για την Επιστήμη» για να αποτελέσει ασφαλές καταφύγιο για την έρευνα σε κρίσιμους τομείς, όπως η υγεία, το κλίμα, η βιοποικιλότητα, η ψηφιακή τεχνολογία και η τεχνητή νοημοσύνη.

Παράλληλα, στην Αυστραλία η Ακαδημία Επιστημών εγκαινίασε το «Πρόγραμμα προσέλκυσης διεθνών ταλέντων» με σκοπό να προσλάβει τάχιστα δόσους Αυστραλούς ερευνητές επιστρέψουν στη χώρα τους αλλά και οποιασ-

δήποτε εθνικότητας ερευνητή ενδιαφέρεται για τη χώρα. Ορισμένοι εμπειρογνώμονες προειδοποιούν, πάντως, πως πολλές από τις ενδιαφερόμενες χώρες θα δυσκολευτούν ιδιαίτερα να απορροφήσουν μεγάλο αριθμό επιστημόνων αν δεν αυξήσουν σημαντικά τις δικές τους δαπάνες για την έρευνα. Όπως σχολίασε σχετικά ο διευθυντής του Ερευνητικού Ινστιτούτου της Μεμβούρνς, Μπρένταν Κραμπ, «δεν φαίνεται πως θα μπορούσε να λειτουργήσει όλο αυτό αν δεν αυξηθεί το μέγεθος της πίτας σε χώρες όπως η Αυστραλία». Στον Καναδά, άλλωστε, το πανεπιστημιακό δίκτυο τομέων υγείας του Τορόντο έχει θεσπίσει το πρόγραμμα «Ο Καναδός ηγείται της πρόκλησης για τους 100», που αφορά την πρόσληψη 100 επιστημόνων σε σχετική αρχική φάση της σταδιοδρομίας τους. Όπως τονίζει ο Κέβιν Σμιθ, πρόεδρος και διευθυντής συμβούλου του πανεπιστημιακού δικτύου, «τώρα είναι η κατάλληλη στιγμή, τώρα και η ευκαιρία».

Κάθε εβδομάδα, Νέες ευκαιρίες.

Altamira Real Estate
8000 8200 | altamirarealestate.com.cy

Altamira
doValue Group

Ανακωχή 90 ημερών Ουάσιγκτον - Πεκίνου

Μετά τις συνομιλίες των δύο πλευρών στη Γενεύη συμφώνησαν να μειώσουν τους δασμούς και να συνεχίσουν τις διαπραγματεύσεις

Ο τέλειος αιφνιδιασμός ήταν για πολιτικούς παρατηρητές, οικονομικούς αναλυτές, αγορές και παγκόσμια κοινή γνώμη η είδηση πως Ουάσιγκτον και Πεκίνο συμφώνησαν σε μια ανακωχή τριών μηνών στις μεταξύ τους συνομιλίες στη Γενεύη. Η έκπληξη ήταν ακόμη μεγαλύτερη, όταν έγινε γνωστό ότι στη διάρκεια αυτής της περιόδου των 90 ημερών οι εκατέρωθεν δασμοί μειώνονται δραματικά σε σύγκριση με τα εξοπρισματικά επίπεδα που είχαν ανακοινωθεί τις τελευταίες εβδομάδες.

Εν ολίγοις, μετά μια ιλιγγιώδη κλιμάκωση που είχε θορυβήσει κυβερνήσεις, οικονομολόγους και διεθνείς οργανισμούς και είχε προκαλέσει κραδασμούς στις αγορές ανά τον κόσμο, η Ουάσιγκτον ανακοίνωσε ότι οι δασμοί στις κινεζικές εισαγωγές θα περιοριστούν στο 30% αντί για το διαστημικό 145% που είχε επιβάλει ο Τραμπ, αλλά και έναντι του 80% που χαρακτήριζε «κατάλληλο» ο Αμερικανός πρόεδρος την Παρασκευή αμέσως πριν από τις επαφές των δύο πλευρών. Ομοίως το Πεκίνο ανακοίνωσε ότι θα επιβάλει στα αμερικανικά προϊόντα

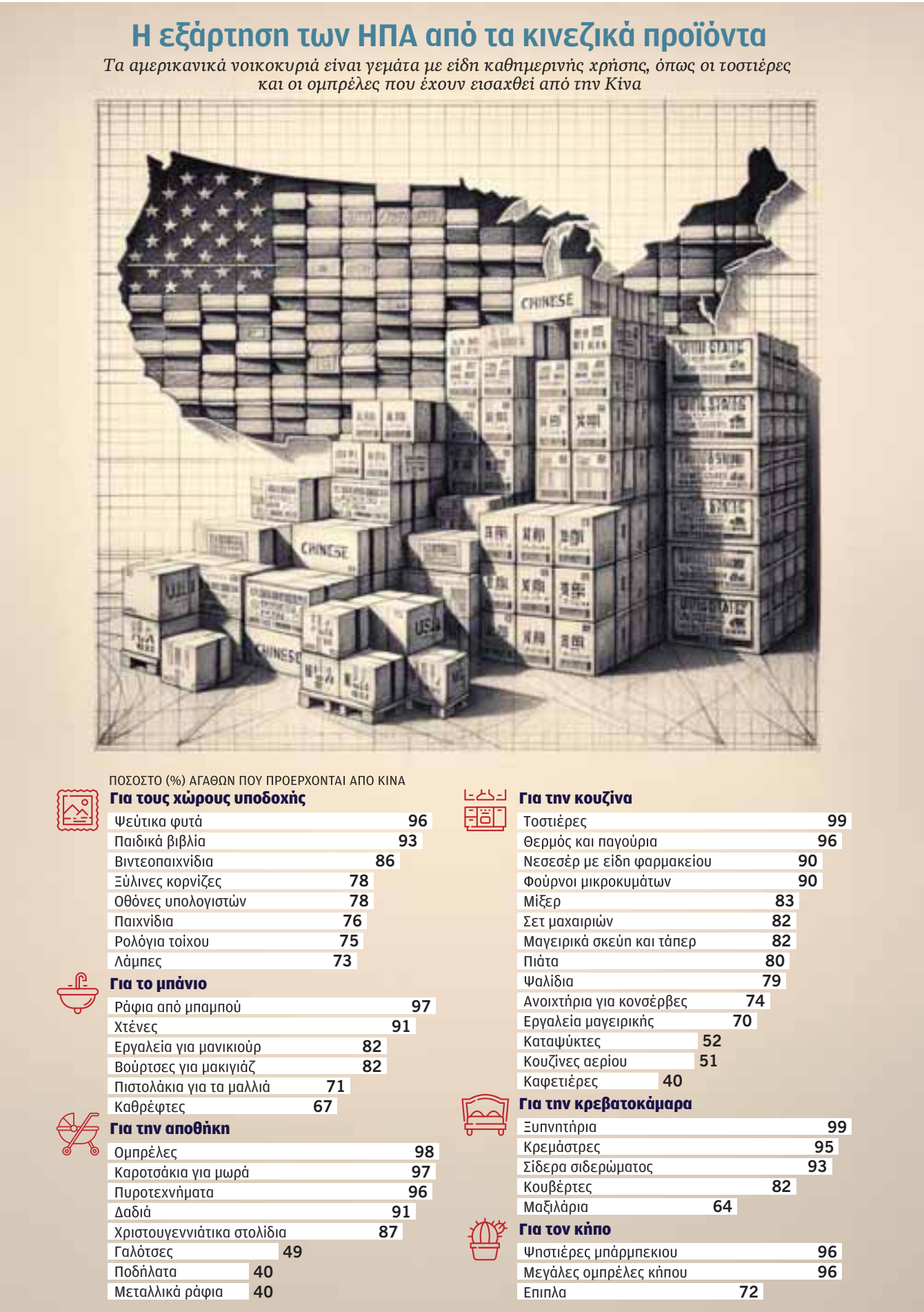
«Κανένας εκ των δύο δεν θέλει να αποσυνδεθεί από τον άλλον», σχολίασε ο Αμερικανός ΥΠΟΙΚ, λέγοντας ότι οι ΗΠΑ θέλουν να δουν την Κίνα να ανοίγει περισσότερο την αγορά της στα αμερικανικά προϊόντα.

δασμούς μόλις 10% έναντι του εξίσου εξοπρισματικού 125% που είχε ανακοινώσει εν είδει αντιποίνων στις επιθέσεις του Ντόναλντ Τραμπ.

Διμερείς σχέσεις

Ο αιφνιδιασμός και η έκπληξη οφείλονται σε μεγάλο βαθμό στη δραματική μείωση των δασμών από τα εξωφρενικά επίπεδα που καθιστούσαν πρακτικά ανενέργιες τις εμπορικές συναλλαγές ανάμεσα στις δύο οικονομίες. Εν αναμονή των επαφών στη Γενεύη, οι πλέον αισιόδοξοι εκ των οικονομικών αναλυτών ευελπιστούσαν σε μια μείωση των δασμών στο 50%, που θα επέτρεπε τουλάχιστον ένα μίνιμουμ εμπορικών σχέσεων.

Παράλληλα, όμως, εντυπωσιάζει η ταχύτητα με την οποία κατόρθωσαν οι δύο ανταγωνιστές να καταλήξουν σε μια πρώτη εκκευρία μέσα στον ελάχιστο χρόνο ενός Σαββατοκύριακου. Θα μπορούσε να πει κανείς ότι προχώρησαν σε συμφωνία με συνοπτικές διαδικασίες. Στη διάρκεια του χρονικού διαστήματος που είχε προηγηθεί και με τις εκατέρωθεν κατηγορίες και προσβολές, οι δύο πλευρές είχαν πείσει τους πάντες ότι θα παρέμεναν εγκλωβισμένες επί μάνης σε μια διεκυστινίδα, το τμήμα της οποίας θα πληρώναν τόσο οι ίδιες όσο και οι άλλες οικονομίες, αλλά και οι καταναλωτές ανά τον κόσμο. Γι' αυτό μάλλον κανείς δεν πήρε στα σοβαρά την αισιοδοξία

που εξέφρασε ο Ντόναλντ Τραμπ ακριβώς πριν από το Σαββατοκύριακο, πως επικειται «μια σπουδαία συμφωνία με την Κίνα». Για τους περισσότερους, η εκτίμηση έμοιαζε περισσότερο με τη συνήθη υπεραισιοδοξία του απρόβλεπτου Αμε-

ρικανού προέδρου, που υπερεκτιμά τις δυνατότητές του. Και εκπλήσσει ακόμη περισσότερο η ευκολία με την οποία κατέληξαν σε ανακωχή, δεδομένου ότι οι επαφές έγιναν μεν σε υψηλό επίπεδο, αλλά όχι σε επίπεδο κορυφής, όχι μεταξύ

των δύο ηγετών: την κυβέρνηση Τραμπ εκπροσώπησαν ο υπουργός Οικονομικών Σκοτ Μπέσεντ και ο εκπρόσωπος Εμπορίου Τζέιμσον Γκρίερ, ενώ το Πεκίνο ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης, Χε Λι-φένγκ. Πολιτικοί αναλυτές επισήμαναν

τις τελευταίες ημέρες ότι δεν υπήρχε περίπτωση να προσέλθει σε συνομιλίες ο Κινέζος πρόεδρος, Σι Τζινπίνγκ, καθώς είχε παλαιότερη εμπειρία από το πόσο απρόβλεπτος είναι ο Αμερικανός πρόεδρος, αλλά και επειδή δεν θα διακινδύνευε ποτέ να βρεθεί σε μια θέση σαν αυτή στην οποία βρέθηκε προ εβδομάδων ο πρόεδρος της Ουκρανίας στην επίσκεψή του στην Ουάσιγκτον. «Συμφωνούμε πως κανένας εκ των δύο δεν θέλει να αποσυνδεθεί από τον άλλον», σχολίασε ο Μπέσεντ και προσέθεσε ότι οι ΗΠΑ θέλουν να δουν την Κίνα να ανοίγει περισσότερο την αγορά της στα αμερικανικά προϊόντα. Εξέφρασε επιπλέον την ελπίδα πως «όσο θα προχωρούν οι διαπραγματεύσεις θα υπάρξει και η δυνατότητα να συνάψουμε συμφωνίες για αγορές που θα επαναφέρουν την ισορροπία στο διμερές εμπορικό ισοζύγιο».

Συγκρατημένη αισιοδοξία

Ερωτώμενος από δημοσιονογράφους τι θα συμβεί όταν θα λήξει η περίοδος των 90 ημερών και αν μπορεί να αποφευχθεί η επαναφορά των δυσθεώρητων δασμών, ο Μπέσεντ άφησε ανοικτό το ενδεχόμενο να παραταθεί η περίοδος της ανακωχής. Και με μια διατύπωση που σε τίποτε δεν θυμίζει την αμοιβαία καχυποψία του πρόσφατου παρελθόντος, ο Αμερικανός υπουργός Οικονομικών τόνισε ότι «όπως ακριβώς και με όλους τους άλλους εμπορικούς μας εταίρους, στον βαθμό που υπάρχει προσπάθεια για καλή πίστη, δέσμευση και εποικοδομητικό διάλογο, θα συνεχίσουμε μπροστά».

Από κινεζικής πλευράς, το επίσημο ειδησεογραφικό πρακτορείο ΕινΧουά υπογράμμισε πως η Κίνα πάντα στηρίζεται τις σχέσεις της με τις ΗΠΑ στη βάση των αρχών του αμοιβαίου σεβασμού. Συμπλήρωσε ότι η Κίνα δεσμεύεται σε μια σταθερή ανάπτυξη των σχέσεων της με τις ΗΠΑ, αλλά απηχώντας πρόσφατες αντιδράσεις του υπουργείου Εξωτερικών προσέθεσε πως η άσκηση πίεσης και οι απειλές δεν είναι ο κατάλληλος τρόπος για να συνεννοείται κανείς με την Κίνα. Σημειώτεον ότι η Κίνα απέσυρε παράλληλα και ορισμένα εκθρικά μέτρα που δεν έχουν σχέση με τους δασμούς, όπως, για παράδειγμα, η μαύρη λίστα με αμερικανικές επιχειρήσεις τις οποίες είχε χαρακτηρίσει αναξιόπιστες και επισφαλείς για την εθνική της ασφάλεια. Απέσυρε επίσης τους περιορισμούς που είχε επιβάλει στις εξαγωγές σπανίων γαιών, αν και σε αυτό το σημείο παραμένει μια ασαφεια, διότι οι σχετικοί έλεγχοι αφορούν όλες τις χώρες και όχι μόνον τις ΗΠΑ. Δεν είναι σαφές αν η ανάκληση αφορά όλες τις χώρες.

Υπό μία έννοια, πάντως, η αποκλιμάκωση της έντασης ανάμεσα στις δύο μεγαλύτερες οικονομίες του κόσμου ήταν αναμενόμενη, δεδομένου ότι έχουν προηγηθεί στοιχεία που καταδεικνύουν κατάρρευση του εμπορίου ανάμεσα στις δύο πλευρές του Ειρηνικού Ωκεανού. Σύμφωνα με τον Ρίαν Πίτερσεν, ιδρυτή και διευθυνοντα σύμβουλο της Flexport, ψηφιακής πλατφόρμας logistics, θα σημειωθεί άμεσα ράλι φορτώσεων προϊόντων ανάμεσα στις δύο πλευρές του Ειρηνικού.

«Πάρτι» στις αγορές μετοχών

Οι επενδυτές υποδέχθηκαν ως ευεργετικό σοκ τη συμφωνία Ουάσιγκτον - Πεκίνου και στα χρηματιστήρια ανά τον κόσμο επικράτησε τη Δευτέρα ευφορία. Πολλοί προσεχολούν πως πρόκειται για σαφή αποκλιμάκωση του εμπορικού πολέμου και για το πρώτο βήμα προς μια φιλική διαπραγμάτευση που θα διευθετήσει πολλά προβλήματα. Στα χρηματιστήρια της Κίνας το κλίμα ήταν περισσότερο από αισιόδοξο και, όπως επισημάναν οικονομικοί αναλυτές, η συμφωνία προσφέρει ανάπαυλα στις κινεζικές εξαγωγικές επιχειρήσεις που είχαν δει να «παγώνουν» οι εξαγωγές τους στις ΗΠΑ. Οι μετοχές στις αγορές της Σαγκάης και του Χονγκ Κονγκ διέγραψαν όσες απώλειες είχαν σημειώσει μετά τις ανακοινώσεις της «Ημέρας Απελευθέρωσης», όπως είχε αποκαλέσει ο Ντόναλντ Τραμπ την Τετάρτη 2 Απριλίου, οπότε ανακοίνωσε τους επιθετικούς δασμούς. Οι δείκτες Hang Seng China Enterprises Index και Hang Seng Index του Χονγκ Κονγκ έκλεισαν με κέρδη 3%, ενώ την ίδια στιγμή οι επενδυτές εγκατέλειπαν τα ασφαλή καταφύγια των κρατικών ομολόγων, με αποτέλεσμα να υποχωρούν οι τιμές των ομολόγων και να σημειώνουν άνοδο οι αποδόσεις τους. Στη Γουόλ Στρίτ η άνοδος ήταν τέτοια ώστε θα μπορούσε να μιλήσει κανείς για ενθουσιασμό, εφόσον αργά το βράδυ, πριν από το κλείσιμο, ο δείκτης S&P 500 σημείωνε άνοδο πάνω από 3%, ο Dow Jones άνοδο περίπου 2,6% και ο Nasdaq έκανε άλμα πάνω από 4%. «Είναι μια στιγμή καθοριστικής», σχολίασε η Λίνα Λαμ, στέλεχος της Bncaire Privée στο Χονγκ Κονγκ, που ερμήνευσε την άνοδο των χρηματιστηρίων ως απόδειξη ότι «αυτό που χρειάζεται απερίσμητο η αγορά είναι ορατότητα και η σημαντική ανακοίνωση απομακρύνει τον κίνδυνο της κλιμάκωσης». Στο ίδιο πνεύμα και ο Μάρβιν Τσεν, αναλυτής της Bloomberg Intelligence, που υπογραμμίζει πως «η μείωση των δασμών ήταν πολύ μεγαλύτερη από όσο μπορούσαμε να περιμενουμε και θα στηρίξει τον εξαγωγικό τομέα της Κίνας για όσο οι δύο χώρες θα μελετούν τις διαρθρωτικές αλλαγές που θέλουν».

Θεαματική στροφή ή τακτικός ελιγμός του Ντόναλντ Τραμπ η συμφωνία;

Καθώς η έκπληξη και ο αιφνιδιασμός αρχίζουν ήδη να υποχωρούν, πλανάται παντού το ερώτημα για το τι υποδηλώνει η συμφωνία: αν πρόκειται για μια ολοταχώς υποχώρηση του Ντόναλντ Τραμπ και νίκη του Πεκίνου, εφόσον δεν έχουν επιβληθεί όροι και προϋποθέσεις για τη μείωση των δασμών, ή μήπως πρόκειται για μια νίκη της Ουάσιγκτον.

Μέχρι στιγμής, για τους περισσότερους αναλυτές πρόκειται ότι μάλλον έχει γίνει το πρώτο βήμα προς μια ευρύτερη διαπραγμάτευση, που θα σταθεροποιήσει τις αγορές και θα καθησυχώσει την κοινή γνώμη, απομακρύνοντας τον κίνδυνο του στασιμολιθωρισμού και της ύφεσης. Όπως επισημαίνει η Τζέιν Φόλκνι, επικεφαλής του τομέα στρατηγικής στην αγορά συναλλάγματος στη

Μερίδα αναλυτών θεωρεί κερδισμένο το Πεκίνο, αφού «η συμφωνία επετεύχθη χωρίς να απαιτηθούν ουσιαστικές παραχωρήσεις από την πλευρά της Κίνας».

Rabobank στο Λονδίνο, «μέλη της αμερικανικής κυβέρνησης μας διαβεβαίωσαν ότι οι διαπραγματεύσεις θα συνεχιστούν και ότι ο τόνος της διαπραγμάτευσης είναι θετικός, καθώς και ότι ΗΠΑ και Κίνα δεν θέλουν να αποδεσμεύσουν τις οικονομίες τους». Η ίδια συμπεραίνει, έτσι, ότι «υπάρχει πολύ

μεγαλύτερη αισιοδοξία τώρα πως οι δασμοί δεν θα έχουν τελικά τον καταστροφικό αντίκτυπο που θα μπορούσαν να έχουν». Κάποιοι πιο απαισιόδοξοι για την προοπτική της διαπραγμάτευσης θυμίζουν, όμως, πως το 2018 στη διάρκεια της πρώτης θητείας Τραμπ και του πρώτου εμπορικού πολέμου που είχε κρυχθεί τότε, οι δύο πλευρές προσήλθαν σε διαπραγμάτευση, αλλά η αμερικανική πλευρά αποχώρησε ολοκληρωτικά και πέρασαν 18 μήνες προκειμένου να αποκατασταθεί το κλίμα και να ξαναρχίσει η διαπραγμάτευση που κατέληξε στην προσωρινή συμφωνία του 2020.

Μερίδα αναλυτών αποδίδει τη θεαματική στροφή της κυβέρνησης Τραμπ στην προσπάθειά της να συμμαζέψει

τα σπασμένα του προέδρου και να επανορθώσει το χάος που προκάλεσε ο απρόβλεπτος πρόεδρος, αποκλιμακώνοντας την ένταση με τους εμπορικούς εταίρους της υπερδύναμης. «Υπάρχει μια τάση στους κόλπους της κυβέρνησης Τραμπ που επιδιώκει την αποκλιμάκωση του χάους», τονίζει η Ελίζαμπεθ Ινγκλεζον, επίκουρη καθηγήτρια στο τμήμα Παγκόσμιας Ιστορίας στο London School of Economics.

Η ίδια εξηγεί πως «αυτό που κάνει ο Αμερικανός υπουργός Οικονομικών, Σκοτ Μπέσεντ, είναι να συμμαζεύει το χάος και είναι πολύ σημαντικό, γιατί καταδεικνύει ότι τόσο οι ΗΠΑ όσο και η Κίνα προθυμοποιούνται να διαπραγματευθούν». Υπό αυτήν την έννοια, μοιάζει περισσότερο με μια ήπια νίκη

όχι ακριβώς του Τραμπ, αλλά της ευρύτερης κυβέρνησης Τραμπ, που μεθόδευσε τα στελέχη της με στόχο να γεφυρώσουν τις σχέσεις της υπερδύναμης με τους εταίρους της. Την ίδια στιγμή, ωστόσο, πολλοί αναλυτές όπως, για παράδειγμα, ο Λιν Σονγκ, κορυφαίος οικονομολόγος της ING, επιλέγουν να δώσουν έμφαση στο γεγονός ότι «η συμφωνία επετεύχθη και μειώθηκαν σημαντικά οι δασμοί χωρίς να γίνουν ή να απαιτηθούν ουσιαστικές παραχωρήσεις από την πλευρά της Κίνας», γεγονός που κατά τη γνώμη του υποδηλώνει ότι πρόκειται για νίκη της Κίνας.

Κάποιοι άλλοι εστιάζουν το ενδιαφέρον τους στη θεαματική άνοδο που σημείωσαν οι αγορές της Κίνας. Επισημαίνουν ότι μέσα στο γενικότερο

ράλι που έκαναν τη Δευτέρα οι μετοχές στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, τα χρηματιστήρια της Κίνας κατέγραψαν μεγαλύτερη άνοδο από αυτή των αμερικανικών μετοχών. Σπεύδουν, ως εκ τούτου, να συμπεράνουν ότι οι επενδυτές βλέπουν την Κίνα ως κερδισμένη της υπόθεσης. Ο Αρνε Πιτιμεζάς, αναλυτής του ομίλου AFS, φτάνει στο σημείο να εκτιμά πως θα είναι υπερβολικά δύσκολο για τον Ντόναλντ Τραμπ να επιβάλει και πάλι τους ίδιους δυσθεώρητους δασμούς όταν θα λήξει η περίοδος της ανακωχής, και προσεχολεί ότι «καμύλωσε τους δασμούς περισσότερο από όσο μπορούσε να φανταστεί κανείς ότι θα ήταν δυνατόν να κάνει και το αποτέλεσμα θα είναι ότι η Τετάρτη 2 Απριλίου θα ξεχαστεί σύντομα».

ALPHA BANK

www.alphabank.com.cy

Alpha Bank

Platinum Mastercard

Η Platinum εμπειρία που σας αξίζει!

- Ταξιδιωτική Ασφάλεια
- Priority Pass
- Mastercard Airport Security Fast Track
- Mastercard Flight Delay Pass

Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

Ακριβά τρόφιμα, φθηνή παιδεία

Η Ελλάδα προσεγγίζει τον ευρωπαϊκό μέσο όρο στο κόστος στέγασης την τελευταία πενταετία

Του ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ

Τα επίσημα στοιχεία της Eurostat δείχνουν ότι η Ελλάδα χάνει σταδιακά ένα από τα συγκριτικά πλεονεκτήματα σε σχέση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες στο μέτριο της ακρίβειας: το συγκρατημένο κόστος της στέγασης. Την τελευταία πενταετία συγκλίνουν ταχύτητα με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο και μάλιστα σε όρους αγοραστικής δύναμης, κάτι που σημαίνει ότι λαμβάνεται υπόψη και η διαφορά στο μισθολογικό. Αυτή η... σύγκλιση, αλλά και το γεγονός ότι η Ελλάδα εμφανίζεται να έχει παραδοσιακά υψηλότερο κόστος για τα είδη διατροφής συγκριτικά με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, δικαιολογεί και το έντονο αίσθημα δυσανεξίας για την ακρίβεια, καθώς στέγαση και σίτιση απορροφούν το μεγαλύτερο κομμάτι του μηνιαίου εισοδήματος.

Η σύγκριση των τιμών στην Ελλάδα με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, αλλά και τις αντίστοιχες των υπολοίπων χωρών, γίνεται από τη Eurostat σε όρους ισοτιμιών αγοραστικής δύναμης προκειμένου να εξαλειφεται ο παράγοντας των διακυμάνσεων στις συναλλαγματικές ισοτιμίες και η σύγκριση να καθίσταται πιο αξιόπιστη. Τέλειος δείκτης για τη σύγκριση δεν υπάρχει, καθώς υποσιεχρονται πολλές παράμετροι: το διαθέσιμο εισόδημα, το πραγματικό εισόδημα (σ.σ. δηλαδή όχι μόνο το ονομαστικό, αλλά και αυτό που δεν δίνεται και δεν καταγράφεται) κ.λπ. Αυτές οι «δυναμίες» όμως παραμένουν σταθερές και διαχρονικές, κάτι που σημαίνει ότι η αποτύπωση μιας τάσης είναι εφικτή.

Ο δείκτης στέγασης αποτυπώνει την πορεία ενός καλάθιού τιμών που περιλαμβάνει τα ενοίκια, τους λογαριασμούς ύδρευσης και αποχέτευσης, τους αντίστοιχους ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, αλλά και τα υπόλοιπα προϊόντα ενέργειας με κυριότερο (και μεγάλος σημασίας για την Ελλάδα) το πετρέλαιο θέρμανσης. Το 2019, πριν από το ξέσπασμα της

πανδημίας αλλά και της ενεργειακής - πληθωριστικής κρίσης, το κόστος αυτού του «καλαθιού» στην Ελλάδα αντιστοιχούσε στο 66,2% του ευρωπαϊκού μέσου όρου και η Ελλάδα καταλάμβανε την 9η θέση από το τέλος στη σχετική κατάταξη. Σε αυτό είχε συμβάλει τα μέγιστα η αποκλιμάκωση των τιμών των ακινήτων –και κατά συνέπεια και των ενοικιών– κατά τη διάρκεια της μνημονιακής περιόδου. Στα χρόνια που ακολούθησαν η Ελλάδα προσεγγίζει συνεχώς τον ευρωπαϊκό μέσο όρο και πλέον έχει φτάσει στο 70,6% αυτού. Σύγκλιση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο σημαίνει ότι το ποσοστό ανατιμήσεων στην Ελλάδα ήταν μεγαλύτερο για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Στα τρόφιμα η Ελλάδα ξεπερνάει τον ευρωπαϊκό μέσο όρο. Αυτό δεν είναι απόρροια της πληθωριστικής κρίσης που ξέσπασε μετά το 2021, αλλά μια κατάσταση που καταγράφεται ήδη από το 2019. Ο σχετικός δείκτης του 2019 έδειχνε ότι οι τιμές στην Ελλάδα έφταναν στο 103,3% του ευρωπαϊκού μέσου όρου. Μόνο η Ελβετία, η Νορβηγία, το Βέλγιο, η Ισλανδία και το Λουξεμβούργο καταλαμβάνουν υψηλότερες θέσεις. Συγκριτικά με το 2019 καταγράφεται... πρόοδος, καθώς η Ελλάδα είχε βρεθεί προ 5ετίας στο 174,9% του ευρωπαϊκού μέσου όρου και στην 3η υψηλότερη θέση της Ε.Ε. Η πρόοδος αποδίδεται στο γεγονός ότι εν μέσω πληθωριστικής

κρίσης οι τιμές στις επικοινωνίες δεν έχουν αυξηθεί.

Χαμηλή θέση στην κατάταξη καταλαμβάνει η Ελλάδα στη δαπάνη εκπαίδευσης με ποσοστό 61,5% του μέσου όρου. Βέβαια, οι συγκεκριμένες δαπάνες στην Ελλάδα έχουν την «ιδιαιτερότητα» των αυξημένων μαύρων συναλλαγών, οι οποίες επηρεάζουν ξεκάθαρα τις τιμοληψίες, άρα και τις συγκρίσεις. Στα αλκοολούχα ποτά και στα καπνικά προϊόντα οι τιμές κινούνται ακριβώς στον ευρωπαϊκό μέσο όρο (99,2%), ενώ το ίδιο ισχύει και για τα είδη ένδυσης και υπόδησης (97,9%). Στα έπιπλα και στον οικιακό εξοπλισμό η Ελλάδα κινείται στο 92,2% του μέσου όρου και στις μεταφορές στο 89,1%.

Στο σύνολο των προϊόντων και των υπηρεσιών, η Ελλάδα βρίσκεται στο 82,9% του ευρωπαϊκού μέσου όρου έναντι 84,8% το 2019. Αυτό το ποσοστό κατατάσσει την Ελλάδα στην 9η θέση από το τέλος. Το 2019 ήμασταν στην 11η θέση.

Ακριβές οι επικοινωνίες

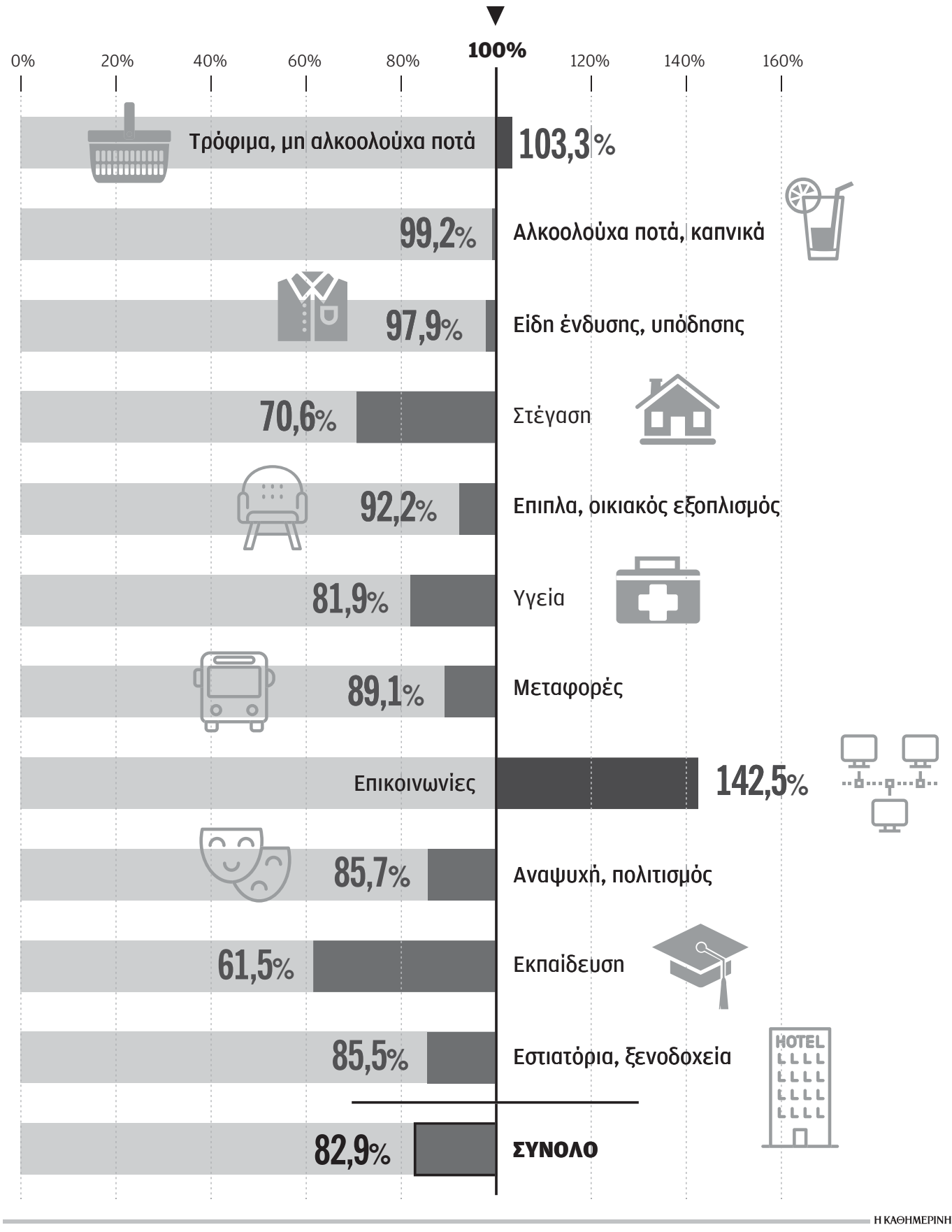
Η Ελλάδα συγκαταλέγεται σε μία από τις έξι ακριβότερες χώρες της Ευρώπης στο καλάθι των επικοινωνιών, με τις τιμές να φτάνουν στο 142,5% του ευρωπαϊκού μέσου όρου. Μόνο η Ελβετία, η Νορβηγία, το Βέλγιο, η Ισλανδία και το Λουξεμβούργο καταλαμβάνουν υψηλότερες θέσεις. Προ πενταετίας είχε βρεθεί στο 174,9% του ευρωπαϊκού μέσου όρου και στην 3η υψηλότερη θέση της Ε.Ε.

Ανατιμήσεις στη στέγη

Το 2019 το κόστος του «καλαθιού» στέγασης στην Ελλάδα αντιστοιχούσε στο 66,2% του ευρωπαϊκού μέσου όρου. Στα χρόνια που ακολούθησαν, η Ελλάδα προσεγγίζει συνεχώς τον ευρωπαϊκό μέσο όρο και πλέον έχει φτάσει στο 70,6% αυτού. Σύγκλιση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο σημαίνει ότι το ποσοστό ανατιμήσεων στην Ελλάδα ήταν μεγαλύτερο για το συγκεκριμένο χρονικό διάστημα.

Οι τιμές στην Ελλάδα

ΩΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΜΕΣΟΥ ΟΡΟΥ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Γιατί οι Έλληνες είναι ο πιο απαισιόδοξος λαός στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Της ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ

Σε σταθερή απόκλιση με τις επιδόσεις της οικονομίας είναι οι προσδοκίες των Ελλήνων, που εμφανίζονται ο πιο απαισιόδοξος λαός στην Ευρώπη, παρά το γεγονός ότι η χώρα μας προπορεύεται στους δείκτες οικονομικής ανάπτυξης έναντι της Ε.Ε., καταγράφοντας υπερδιπλάσιο ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ.

Οι Έλληνες καταναλωτές δεν είναι πεσιμιστές μόνο στη σύγκριση με άλλους λαούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Δεν συμπεριφέρονται ούτε την αισιοδοξία που υπάρχει στο εσωτερικό, όπως αυτά αποτυπώνονται στον δείκτη οικονομικού κλίματος από τις ελληνικές επιχειρήσεις, που διαμορφώνεται πάνω από τον μέσο ευρωπαϊκό όρο. Πολλοί δε μάλλον δεν συμβαδίζει με το υψηλό ποσοστό ιδιωτικής κατανάλωσης που συντηρεί την αύξηση του ΑΕΠ και είναι, σύμφωνα με τους οικονομολόγους, μια εγγενής αδυναμία της ελληνικής οικονομίας που θα πρέπει να θεραπευθεί μέσω της ενίσχυσης της αποταμίευσης και φυσικά των επενδύσεων.

Η απόκλιση αυτή δεν είναι θέμα ισοσυγκρασίας των Ελλήνων. Μια ορ-

θολογική ερμηνεία έδωσε ο επικεφαλής οικονομολόγος και επικεφαλής Επενδυτικής Στρατηγικής της Τράπεζας Πειραιώς, Ηλίας Λεγκός, στο πλαίσιο συζήτησης που διοργάνωσε την περασμένη εβδομάδα το London School of Economics and Political Science, σημειώνοντας ότι «πρόκειται για ένα παλ που παρατηρείται, παρά το γεγονός ότι η ανεργία έχει υποχωρήσει στα προ κρίσης επίπεδα. Παρόλ'αυτα με την αύξηση της απασχόλησης, που επίσης έχει ξεπεράσει τα προ κρίσης επίπεδα, διαπιστώνεται και αύξηση του διαθέσιμου εισοδήματος που έχει βελτιωθεί τόσο σε ονομαστικούς όσο και σε πραγματικούς όρους, δηλαδή προσαρμοσμένο με βάση τον πληθωρισμό».

Σύμφωνα με τον κ. Λεγκό, η απάντηση θα πρέπει να αναζητηθεί αφενός στην αναποτελεσματική προσφορά δημοσίων αγαθών σε δύο κρίσιμους τομείς, όπως η υγεία και η εκπαίδευση, και αφετέρου στη σημαντική προσαρμογή που έχει γίνει σε ό,τι αφορά τη φορολογική συμμόρφωση στη χώρα τα τελευταία χρόνια. Πρόκειται για τον δείκτη που αποτυπώνει την αποτελεσματικότητα στη συλλογή φόρων επί της κα-

Η αποτυχία του κράτους να παρέχει ικανοποιητικές ανταποδοτικές υπηρεσίες, την ώρα που αυξάνονται τα έσοδα από φόρους, αποτελεί τη βασική αιτία για την απαισιοδοξία των Ελλήνων, υποστηρίζει ο επικεφαλής οικονομολόγος της Τράπεζας Πειραιώς, Ηλίας Λεγκός. Για παράδειγμα, οι Έλληνες πληρώνουν το 7,7% των μηνιαίων δαπανών για την υγεία, όταν το αντίστοιχο ποσοστό στην Ευρώπη είναι 3,7%.

τανάλωσης και ο οποίος διαμορφώθηκε το 2024 στην Ελλάδα σε επίπεδα ρεκόρ 21,7% έναντι 14,5% προ κρίσης, όταν στην Ευρώπη ο αντίστοιχος δείκτης διαμορφώνεται σήμερα στο 17,2% με τάση σταθεροποίησης από το 2009.

Η φορολογική συμμόρφωση που έχει επιτευχθεί τα τελευταία χρόνια αποτυπώνεται και στη σημαντική μείωση στο λεγόμενο κενό του ΦΠΑ, δηλαδή τη διαφορά ανάμεσα στα χρήματα που θα έπρεπε να εισπράξει το κράτος από τον ΦΠΑ και αυτά που τελικά εισπράττει. Το κενό αυτό με βάση στοιχεία του 2022 έχει υποχωρήσει στο ιστορικό χαμηλό του 13,7%, από 25,4% το 2018 και έναντι 7% στην Ευρώπη και όπως εκτιμήσει ο κ. Λεγκός τα νεότερα στοιχεία για το 2023-24 συνηγορούν για την περαιτέρω μείωση αυτού του ποσοστού στη χώρα μας.

Την ίδια στιγμή, η δημόσια κατανάλωση ως ποσοστό του ΑΕΠ έχει μειωθεί σε επίπεδο προ κρίσης, υποχωρώντας το 2024 στο 18,3%, όταν στην Ευρώπη το αντίστοιχο ποσοστό είναι σε γενικές γραμμές σταθερό και διαμορφώθηκε την ίδια περίοδο στο 21,6%. Οι Έλληνες πληρώνουν το 7,7% των μηνιαίων δα-

πανών για την υγεία, όταν το αντίστοιχο ποσοστό στην Ευρώπη είναι 3,7%, δηλαδή σχεδόν το μισό. Την ίδια στιγμή καταναλώνουν το 3,4% των μηνιαίων δαπανών τους για εκπαίδευση, όταν το αντίστοιχο ποσοστό στην Ευρώπη είναι υποπολλαπλάσιο και συγκεκριμένα μόλις 0,9%. Μάλιστα, η δαπάνη για την υγεία από την πλευρά των νοικοκυριών έχει αυξηθεί ως ποσοστό της μηνιαίας δαπάνης από 6,3% το 2010 στο 7,7% το 2023, γεγονός που μπορεί να ερμηνευθεί και από την υποχώρηση των εισοδημάτων, ενώ στην Ευρώπη παραμένει σε γενικές γραμμές σταθερή.

Παρά το γεγονός ότι η αποτελεσματικότητα του δείκτη συλλογής φόρων επί της κατανάλωσης είναι ένα καλό νέο για τα δημόσια οικονομικά, καθώς αποτυπώνει ότι οι μηχανισμοί έχουν αποδώσει, στον βαθμό που αυτό δεν συνδυάζεται με ανάλογη ανταπόδοση στο επίπεδο των παροχών μπορεί να ερμηνευτεί και τον πεσιμισμό των Ελλήνων. Ετσι, σε συνδυασμό με τα χαμηλά εισοδήματα προσγειώνει τις προσδοκίες των ελληνικών νοικοκυριών σε σχέση με τις προοπτικές των οικονομικών τους.

Μειώθηκε στο μισό η «μαύρη» οικονομία στην Ελλάδα

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Μείωση της παραοικονομίας από την κορύφωση της στο 30% του ΑΕΠ το 2013 στο 16% περίπου το 2021 καταγράφει μελέτη του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, την οποία επικαλέστηκε χθες ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας Κυριάκος Πιερρακάκης. Ο ίδιος μάλιστα εκτιμά, με βάση και σχετικές συζητήσεις που είχε πρόσφατα στην έδρα του Ταμείου στην Ουάσινγκτον, ότι το ποσοστό αυτό έχει υποχωρήσει περαιτέρω μετά το 2021, στα επίπεδα του 15% ή και χαμηλότερα. «Το ποσοστό της παραοικονομίας στην Ελλάδα βρισκόταν στο 30%, ενώ τώρα έχει πέσει κάτω από το μισό», είπε ο κ. Πιερρακάκης στο OT Forum.

Εχει ενδιαφέρον ότι η μελέτη εκτιμά μια αύξηση των φορολογικών εσόδων, εξαιτίας της μείωσης της παραοικονομίας, κατά 4% του ΑΕΠ την περίοδο αυτή του 2013-2021. Μάλιστα, οι συγγραφείς της μελέτης επισημαίνουν ότι αυτή η αύξηση

είναι συνεπής με πρόσφατες εκτιμήσεις για τη βελτίωση της συλλογής φόρων στην Ελλάδα, σύμφωνα με τις οποίες το κενό ΦΠΑ μειώθηκε κατά 16 ποσοστιαίες μονάδες μεταξύ 2013 και 2021 ή κατά περίπου 2% του ΑΕΠ. Επίσης, επισημαίνουν ότι η άνοδος του ΑΕΠ συνδέεται κατά κανόνα με άνοδο του κατά κεφαλήν ΑΕΠ. Η μελέτη «Recent Trends of Informality in Greece: Evidence from Subnational Data», του 2024, των Larry Qiang Cui και Jiaxiong Yao, σημειώνει ότι η παραοικονομία κορυφώθηκε εξαιτίας της κρίσης χρέους, κάτι που συνδέεται με την έντονη ύφεση, τη δημοσιονομική αυστηροποίηση που επιδείνωσε τα φορολογικά κίνητρα και την εξασθένιση της κουλτούρας πληρωμών σε συνδυασμό με τη μείωση της εμπιστοσύνης στην κυβέρνηση.

Το 2020, λόγω της κρίσης πανδημίας, υπήρξε επίσης μια μικρή αύξηση, αλλά η σημαντική στήριξη των εισοδημάτων από την κυβέρνηση περιορίσε το μέγεθος

της σε σύγκριση με προηγούμενες περιόδους ύφεσης.

Σύμφωνα με τη μελέτη, εξάλλου, η μείωση της παραοικονομίας συνδέεται με την επέκταση της ψηφιοποίησης. Μια αύξηση της πρόσβασης στο Ιντερνέτ κατέ 10% συνδέεται με μείωση της άτυπης οικονομίας κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες, αναφέρουν. Επίσης, μια μείωση κατά 10% των κατοίκων που δεν έχουν ποτέ χρησιμοποιήσει Ιντερνέτ συνδέεται με μείωση της άτυπης οικονομίας κατά 4 ποσοστιαίες μονάδες. Μια αύξηση κατά 10% των κατοίκων που πραγματοποιούν online συναλλαγές συνδέεται με μείωση της άτυπης οικονομίας κατά 4 ποσοστιαίες μονάδες. Μια αύξηση κατά 10% του μεριδίου των κατοίκων που χρησιμοποιούν ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες online μειώνει την άτυπη οικονομία κατά 4 ποσοστιαίες μονάδες.

Η Ελλάδα, σημειώνουν, πραγματοποίησε μεγάλη πρόοδο στην ψηφιοποίηση τα τελευταία χρόνια, κάτι που με τη σειρά

του συνέισέφερε στη σημαντική μείωση της άτυπης οικονομίας. Σημαντική συνεισφορά είχαν η αυστηροποίηση των νόμων για τα οικονομικά εγκλήματα και τη φοροδιαφυγή. Επίσης, η μεγαλύτερη ευελιξία στην αγορά εργασίας, όπως στις ώρες εργασίας, αύξησε τα κίνητρα για την επίσημοποίηση των άτυπων δραστηριοτήτων. Οι συγγραφείς επικαλούνται ακόμη ως παράγοντα για τη μείωση της παραοικονομίας την πολιτική συνέκεια και σταθερότητα.

Επισημαίνουν, πάντως, ότι υπάρχει ακόμη μεγάλο περιθώριο για μείωση της παραοικονομίας, με ενίσχυση της ψηφιοποίησης. Υποστηρίζουν ότι οι ψηφιακές δεξιότητες είναι ακόμη χαμηλού επιπέδου, ότι υπάρχουν κενά στην ψηφιοποίηση ιδίως για τις δημόσιες υπηρεσίες, που απευθύνονται στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Το Ταμείο Ανάκαμψης προσφέρει σημαντικές ευκαιρίες προς την κατεύθυνση αυτή, καταλήγουν οι συγγραφείς της μελέτης.

Σύμφωνα με μελέτη του ΔΝΤ, τα φορολογικά έσοδα αυξήθηκαν κατά 4% του ΑΕΠ την περίοδο 2013-2021 λόγω μείωσης της παραοικονομίας.

Street Fest

Nicosia

JUNE 03 START FROM 19:00-00:00

ORGANISED BY

FOOD

BAR

SUPPORTED BY

Μέλος του Ομίλου EUROBANK

TREATS BY

UNDER THE AUSPICES OF

Δήμος Λευκωσίας
Nicosia Municipality

Σφράγιση πέντε πρατηρίων για δύο χρόνια από την ΑΑΔΕ

Στη σφράγιση πέντε πρατηρίων καυσίμων για δύο έτη προχώρησαν οι ελεγκτικές αρχές, καθώς διαπιστώθηκε ότι οι ιδιοκτήτες τους είχαν πειράξει τις αντλίες. Συγκεκριμένα, τα πέντε πρατήρια βρίσκονται σε Αττική και Θεσσαλονίκη, με τους ελεγκτές να εντοπίζουν παρεμβάσεις στους μηχανισμούς των αντλιών και στο σύστημα εισροών - εκροών, παρέχοντας μικρότερη ποσότητα καυσίμου από την αναγραφόμενη.

Ειδικότερα, κλιμάκια Τελωνειακών Ελεγκτών της ΑΑΔΕ, σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Αντιμετώπισης Οργανωμένου Εγκλήματος (ΔΑΟΕ) και τη Διεύθυνση Εγκληματολογικών Ερευνών, πραγματοποίησαν στοχευμένους ελέγχους σε δέκα πρατήρια καυσίμων, που εμπλέκονταν σε δικογραφίες για παροχή ελλειμματικών ποσοτήτων καυσίμων.

Η αιθουσα επιχειρήσεων της ΑΑΔΕ παρακολουθούσε σε πραγματικό χρόνο την ολονυχτία επιχείρηση και συντόνιζε τις δράσεις των ελεγκτών, ώστε να επισκεφθούν στοχευμένα τα πρατήρια. Από τους ελέγχους διαπιστώθηκαν παρεμβάσεις στο λογισμικό των αντλιών και των συστημάτων εισροών - εκροών σε πέντε από τα δέκα πρατήρια καυσίμων και οι τελωνειακοί ελεγκτές προχώρησαν στη σφράγιση των εγκαταστάσεων για δύο χρόνια. Από τα υπόλοιπα πέντε πρατήρια ζητήθηκαν επιπλέον στοιχεία και ο έλεγχος είναι σε εξέλιξη. Επιπλέον, η ΑΑΔΕ αξιοποίησε

στοιχεία για κατασχέσεις υπολογιστικών μονάδων και λογισμικού εισροών - εκροών και προχώρησε, για 24 πρατήρια, στην έκδοση εντολών για τη διακοπή της τροφοδοσίας τους με καύσιμα, την απόσυρση τυχόν σημάτων, αντλιών και λοιπού εξοπλισμού. Στους παραβάτες θα επιβληθούν και τα σχετικά πρόστιμα. Οι ποινές που επιβάλλονται στους παραβάτες:

— Όταν από εξέταση δείγματος καυσίμων των υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης του ΓΧΚ, που λαμβάνεται είτε από τις αρμόδιες υπηρεσίες της ΑΑΔΕ είτε από οποιαδήποτε άλλη δημόσια ελεγκτική ή δικωτική αρχή προκύπτει ότι το ελεγχόμενο φυσικό ή νομικό πρόσωπο κατέχει, διακινεί ή εμπορεύεται νοθευμένα καύσιμα, σφραγίζεται η εγκατάσταση στην οποία διαπιστώνεται η παράβαση για δύο έτη.

— Αν έπεται από έκθεση ελέγχου είτε της αρμόδιας υπηρεσίας της ΑΑΔΕ είτε οποιασδήποτε άλλης δημόσιας ελεγκτικής ή δικωτικής αρχής διαπιστώνεται τέλεση λαθρεμπορίας καυσίμων, σφραγίζεται η εγκατάσταση στην οποία διαπιστώνεται η παράβαση για δύο έτη.

— Αν οι ιδιοκτήτες του πρατηρίου ή οι προστιθέντες από αυτούς παρεμποδίζουν τον έλεγχο για τη διαπίστωση παραβατικών πράξεων με χρήση βίας ή απειλής, σφραγίζεται η εγκατάσταση στην οποία διαπιστώνεται η παράβαση για δύο έτη.

Το 57% των εταιρειών σχεδιάζει να κάνει προσλήψεις φέτος

Η τεχνολογία, η ψηφιοποίηση και η ανάγκη για αποτελεσματική διαχείριση δεδομένων αλλάζουν τα καθιερωμένα και δημιουργούν νέες ανάγκες στις επιχειρήσεις για πωλητές, προγραμματιστές λογισμικού, αναλυτές και μηχανικούς δεδομένων, καθώς και διοικητικά στελέχη.

Η έτησια έρευνα HR Trends 2025 της Randstad αποτυπώνει τις στρατηγικές προτεραιότητες των εταιρειών στην Ελλάδα, μέσω των οποίων διαφαίνεται πως η εργασία αγορά εργασίας βρίσκεται σε περίοδο έντονων μετασχηματισμών, με τις επιχειρήσεις να καλούνται να ανταποκριθούν στις αυξημένες ανάγκες στελέχωσης, την

στη βελτίωση των οικονομικών αποδόχων (55%), στην παροχή προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης (50%) και τη δημιουργία ευκαιριών επαγγελματικής εξέλιξης (38%).

Ενα από τα πιο ενθαρρυντικά στοιχεία της έρευνας είναι ότι το 57% των εταιρειών σχεδιάζει να αυξήσει το ανθρώπινο δυναμικό του μέσα στο 2025, με την επιχειρηματική ανάπτυξη (70%) και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας (48%) να αποτελούν τους πιο σημαντικούς παράγοντες. Επιπλέον, η ανάγκη για ταλέντα με νέες δεξιότητες (24%) και η κάλυψη κενών από αποχωρήσεις (23%) επηρεάζουν καθοριστικά τις αποφάσεις προσλήψεων, με τους κλάδους των πωλήσεων (48%), της τεχνολογίας (41%), της λογιστικής (26%) και της εξυπηρέτησης πελατών (19%) να παρουσιάζουν την υψηλότερη ζήτηση. Στο πεδίο των μισθολογικών προβλέψεων η εικόνα διαμορφώνεται εξίσου θετικά: το 76% των εταιρειών σχεδιάζει αυξήσεις στις αποδοχές των εργαζομένων εντός του 2025, ενώ καμία από τις συμμετέχουσες στην έρευνα εταιρείες δεν σχεδιάζει μείωση.

Τέλος, φαίνεται πως οι επιχειρήσεις αναζητούν, πλέον, ταλέντα που συνδυάζουν τεχνολογική κατάρτιση, αναλυτική σκέψη και επαγγελματική ευελιξία, ενώ στο επίπεδο των αμοιβών οι κλάδοι της τεχνολογίας και της πωλήσεων παραμένουν οι πιο ελκυστικοί για τέταρτη συνεχή χρονιά, συγκεντρώνοντας το ενδιαφέρον των επαγγελματιών που αναζητούν ανταγωνιστικά πακέτα αμοιβών και ευκαιρίες εξέλιξης. Ταυτόχρονα, οι τομείς της ναυτιλίας και της ενέργειας εξακολουθούν να προσφέρουν υψηλές αμοιβές λόγω της αυξημένης ζήτησης και των ειδικών απαιτήσεων, που καθιστούν αναγκαία τη στελέχωση με εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό.

Τέλος στα κόλπα με τα POS και τις «πειραγμένες» ταμειακές

Νέο σύστημα online παρακολούθησης των συναλλαγών με κάρτα

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Να βάλει τέλος στις προσπάθειες επιτηδεϊών που επιχειρούν να παρακάμψουν τα ηλεκτρονικά συστήματα, ακόμη και κατά την πληρωμή με κάρτες, επιχειρεί η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων. Στο παρελθόν δεν ήταν λίγοι οι επαγγελματίες, κυρίως στον κλάδο της εστίασης, που με διάφορα λογισμικά δεν κατέγραφαν τις αληθινές συναλλαγές στην ταμειακή μηχανή, ενώ άλλοι χρησιμοποιούσαν POS του εξωτερικού χωρίς να είναι δηλωμένα. Έτσι λοιπόν, η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων προχωράει στη δημιουργία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος που θα παρακολουθεί - πιστοποιεί ότι κάθε συναλλαγή με κάρτα θα καταγράφεται στην ταμειακή μηχανή και τα δεδομένα που παράγονται θα μεταδίδονται σε σχεδόν πραγματικό χρόνο στην ΑΑΔΕ.

Θα αξιοποιούνται στο έπακρον τα στοιχεία των συναλλαγών προκειμένου να γίνουν στοχευμένα οι έλεγχοι.

Με το νέο σύστημα, όπως αναφέρουν στελέχη της φορολογικής διοίκησης, θα αξιοποιούνται στο έπακρον τα στοιχεία των συναλλαγών προκειμένου να γίνουν στοχευμένα οι έλεγχοι. Αυτό σημαίνει ότι η ροή των συναλλαγών θα είναι ταχύτερη προς την ΑΑΔΕ, δηλαδή θα λαμβάνει σε πραγματικό χρόνο όλες τις αποδείξεις που εκδίδονται μέσω καρτών, θα κατηγοριοποιούνται και τα στοιχεία θα χρησιμοποιούνται κατά τον έλεγχο όταν διαπιστώνονται περιέργες διαφοροποιήσεις από μέρα σε μέρα. Παράλληλα, το σύστημα θα στέλνει αυτόματα μήνυμα στις επιχειρήσεις όταν σταματάει η ροή των δεδομένων προς την ΑΑΔΕ. Κάτι που σημαίνει ότι είτε σταμάτησαν οι πληρωμές με κάρτες είτε το σύστημα έχει πρόβλημα είτε ότι

Προχωράει η δημιουργία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος που θα παρακολουθεί - πιστοποιεί ότι κάθε συναλλαγή με κάρτα θα καταγράφεται στην ταμειακή μηχανή και τα δεδομένα που παράγονται θα μεταδίδονται σε σχεδόν πραγματικό χρόνο στην ΑΑΔΕ.

έχει «πειραχθεί». Σημειώνεται ότι το καλοκαιρινό σχέδιο ελέγχων της ΑΑΔΕ περιλαμβάνει ελέγχους σε όλους τους τουριστικούς προορισμούς της χώρας και κύριο μέλημα των ελεγκτών θα είναι εάν οι ταμειακές μηχανές είναι συνδεδεμένες με τα POS, καθώς και εάν έχει επιχειρηθεί η παράκαμψή τους.

Στο πλαίσιο αυτό η φορολογική διοίκηση προκήρυξε διαγωνισμό ο οποίος αφορά, όπως προαναφέρθηκε, την «πρόσθηξη υποδομής και λογισμικού και παροχή υπηρεσιών για την παρακολούθηση συναλλαγών ταμειακών μηχανών και την υποστήριξη του μηχανισμού ελέγχου». Με απόφαση του αναπληρωτή υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Νίκου Παπαθανάση, το έργο εντάχθηκε στο Ταμείο Ανάκαμψης και

είναι προϋπολογισμού 2,5 εκατ. ευρώ. Η υλοποίηση του έργου θα ξεκινήσει στις 30 Μαΐου και θα ολοκληρωθεί στις 30 Μαρτίου 2026.

Σύμφωνα με την προκήρυξη, το έργο αφορά τη δημιουργία ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος, που μέσω διαλειτουργικότητας με τα πληροφοριακά συστήματα της ΑΑΔΕ και των Φορολογικών Ηλεκτρονικών Μηχανισμών (ΦΗΜ) θα επιτρέπει την παρακολούθηση των συναλλαγών των ταμειακών μηχανών και την υποστήριξη του μηχανισμού ελέγχου. Επίσης θα αναπτυχθούν οι αναγκαίες προϋποθέσεις για τη διαχείριση της διασυνδεδεσης ταμειακών μηχανών με το τερματικό POS, ούτως ώστε να πιστοποιείται ότι κάθε συναλλαγή POS θα καταγράφεται στην ταμειακή μηχανή

και τα δεδομένα που παράγονται θα μεταδίδονται σε σχεδόν πραγματικό χρόνο στην ΑΑΔΕ. Σύμφωνα με στελέχη της ΑΑΔΕ, το νέο σύστημα είναι αναγκαίο για:

- Τη συγκέντρωση των δεδομένων των πωλήσεων από επιχειρήσεις σε πελάτες.
- Την προστασία των δεδομένων κατά τη μετάδοσή τους στην ΑΑΔΕ.
- Την τήρηση του συνόλου των δεδομένων στην ΑΑΔΕ για σκοπούς παρακολούθησης και ελέγχου.

Το προηγούμενο έτος οι συντονισμένες παρεμβάσεις, όπως η διασύνδεση των ταμειακών μηχανών με τα POS, η αξιοποίηση των δεδομένων του myDATA και οι στοχευμένοι έλεγχοι, συνέβαλαν καθοριστικά στην αύξηση της συμμόρφωσης, διαμορφώνοντας το συνολικό ποσό των εισπραχθέντων εσόδων στα 71,3 δισ. ευρώ – υπερβαίνοντας τον ετήσιο στόχο κατά 6,3 δισ. ευρώ.

Για το τρέχον έτος η ΑΑΔΕ θα διεκπεραιώσει περισσότερους από 184.000 ελέγχους, με στόχο τον περιορισμό της φοροδιαφυγής και του λαθρεμπορίου. Στόχος η βεβαίωση και εισπράξη 1,7 δισ. ευρώ από παραβάσεις της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας. Στο στόχαστρο τίθενται υποθέσεις αγοραπωλησιών ακινήτων με μετρητά, 1.000 έλεγχοι σε επαγγελματίες που θα αμφισβητήσουν το τεκμαρτό εισόδημα και 3.250 έλεγχοι διώξης σε ταχυδρομικά δέματα ηλεκτρονικού εμπορίου. Επίσης, θα αναζητηθούν αδύλота εισοδήματα από βραχυχρόνιες μισθώσεις φυσικών προσώπων χωρίς επιχειρηματική δραστηριότητα (για τα φορολογικά έτη 2020-2021), καθώς και αδύλωτων αγοραπωλησιών ακινήτων. Δηλαδή πωλήσεις ακινήτων που δεν έχουν καταγραφεί σε κανένα σύστημα είτε της ΑΑΔΕ είτε στο Κτηματολόγιο.

Όπως τονίζεται στο επιχειρησιακό σχέδιο, μέσω της καταπολέμησης της φοροδιαφυγής, του λαθρεμπορίου και της απάτης θα επιτευχθεί ο στόχος για μείωση του φορολογικού κενού και της απώλειας εσόδων.

Υποχώρησε στο 2% ο πληθωρισμός τον Απρίλιο

Στο χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων 19 μηνών διαμορφώθηκε ο πληθωρισμός τον Απρίλιο, καθώς υποχώρησε στο 2% από 2,4% τον Μάρτιο, ενώ τελευταία φορά που έπεσε κάτω από το 2% ήταν τον Σεπτέμβριο του 2023. Η επίδοση του Απριλίου είχε ως συνέπεια ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός του 2025 να υποχωρήσει στο 2,5% από το επίπεδο του 2,6% που είχε διαμορφωθεί τον Μάρτιο. Εάν η τάση αυτή συνεχισθεί, τότε πιθανόν ο πληθωρισμός στο σύνολο του τρέχοντος έτους να διαμορφωθεί σε χαμηλότερα επίπεδα από το 2,4% που προβλέπει ο προϋπολογισμός του 2025. Πολλά, βεβαίως, θα εξαρτηθούν από το πώς τελικά θα διαμορφωθούν οι δασμοί, αλλά και από το εάν θα υπάρχουν νέες γεωπολιτικές εντάσεις, καθώς και

Πρόκειται για το χαμηλότερο επίπεδο των τελευταίων 19 μηνών - Στο 2,5% ο μέσος ετήσιος πληθωρισμός το 2025.

έντονα καιρικά φαινόμενα, όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά σε παγκόσμιο επίπεδο, απόρροια της κλιματικής αλλαγής.

Οι τιμές, πάντως, σε σειρά βασικών τροφίμων, όχι μόνο διατηρούνται ακόμη σε υψηλά επίπεδα, αλλά έχουν αυξηθεί σε σύγκριση με πέρυσι, με τις μεγαλύτερες αυξήσεις να αφορούν τον καφέ, τα κρέατα, τα ψάρια και τα νωπά φρούτα. Σε ό,τι αφορά ειδικά τον καφέ, οι ανα-

Παρά την υποχώρηση του πληθωρισμού, οι τιμές βασικών τροφίμων όχι μόνο διατηρούνται σε υψηλά επίπεδα, αλλά έχουν αυξηθεί σε σύγκριση με πέρυσι, με τις μεγαλύτερες ανατιμήσεις να αφορούν τον καφέ, τα κρέατα, τα ψάρια και τα νωπά φρούτα.

τιμήσεις σχετίζονται με τις τιμές - ρεκόρ που καταγράφη διεθνώς το προϊόν, ενώ και στα κρέατα οι τάσεις είναι ανοδικές σε παγκόσμιο επίπεδο. Την ίδια ώρα οι τιμές των εννοικίων εξακολουθούν να αυξάνονται με διψήφιο ρυθμό, ενώ υψηλότερη σε σύγκριση με πέρυσι είναι η τιμή του φυσικού αερίου.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοίνωσε η Ελληνική Στατιστική Αρχή

(ΕΛΣΤΑΤ), η αύξηση του δείκτη τιμών καταναλωτή κατά 2% τον Απρίλιο του 2025 σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2024 οφείλεται στην αύξηση κατά 2% της ομάδας «Διατροφή και μη αλκοολούχα ποτά» λόγω αύξησης κυρίως των τιμών στο ψωμί (3,3%), άλλα προϊόντα αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής (3%), κρέατα (5,4%), νωπά ψάρια (8,9%), γιαούρτι (3,1%), αυγά (3,2%), φρούτα (8,2%),

λαχανικά (2,8%), ζάχαρη - σοκολάτες - γλυκά - παγωτά (5,8%), καφές - κακάο - τσάι (10,6%), μεταλλικό νερό - αναψυκτικά - χυμοί φρούτων (2,1%). Μέρους της αύξησης αυτής αντισταθμίστηκε από τη μείωση κυρίως των τιμών σε τυριά (-2,6%), ελαιόλαδο (-28,3%), σάλτσες - καρυκεύματα (-7,4%).

Τα εννοίκια κατοικιών έχουν αυξηθεί, σύμφωνα με την ΕΛΣΤΑΤ, κατά 10,8% σε ετήσια βάση, ενώ η τιμή του φυσικού αερίου κατέγραψε αύξηση 29,9% και του ηλεκτρικού ρεύματος 4,7%. Από την άλλη, καταγράφεται σημαντική μείωση στην τιμή του πετρελαίου θέρμανσης κατά 12,9% και των άλλων υγρών καυσίμων (βενζίνη και πετρέλαιο κίνησης) κατά 10,1%.

Σε σύγκριση με τον Μάρτιο αξιοσημειώτες είναι οι αυξήσεις τον Απρίλιο στα αεροπορικά εισιτήρια κατά 19,3%, στις κρεώσεις των ξενοδοχείων και εν γένει των τουριστικών καταλυμάτων κατά 6,6%, ενώ αυξήσεις, αν και μικρότερες, καταγράφονται στις ιατρικές υπηρεσίες (1,5%) και στην εστίαση (0,8%).

Σε παγκόσμιο επίπεδο ο δείκτης τιμών τροφίμων του FAO (Οργανισμός Τροφίμων και Γεωργίας του ΟΗΕ) κατέγραψε τον Απρίλιο αύξηση 7,6% σε σύγκριση με τον Απρίλιο του 2024 και κατά 1% σε σύγκριση με τον Μάρτιο του 2025, με την επίπτωση από τις μειώσεις στις τιμές της ζάχαρης και των φυτικών ελαίων να εξανεμίζονται από τις αυξήσεις στις τιμές των δημητριακών, των γαλακτοκομικών και των κρεάτων.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Θα επιλέγατε να εργαστείτε αν είχατε την οικονομική δυνατότητα να ζήσετε χωρίς να δουλεύετε; Η ερώτηση τέθηκε σε πρόσφατη έρευνα κοινής γνώμης της qed. Αν διέθεταν την οικονομική ευχέρεια, απάντησαν ότι δεν θα εργάζονταν το 52% όσων γεννήθηκαν από 1965 έως το 1980 (Gen X), το 58% όσων γεννήθηκαν από το 1981 έως το 1996 (Millennials) και το 63% των ακόμη νεότερων, όσων γεννήθηκαν τα χρόνια 1997-2012 (Gen Z). Οι μόνοι που κατά πλειοψηφία θα επέλεγαν να εργαστούν ούτως ή άλλως ήταν εκείνοι που γεννήθηκαν τα χρόνια 1946-1964: Το 77% από εκείνες τις γενιές θα διάλεγαν να

εργάζονται κι αν ακόμη δεν είχαν ανάγκη τα χρήματα. Οι απαντήσεις δείχνουν ότι στους νέους η εργασία ως αξία δεν χαιρεί μεγάλης υπόληψης. Σε προηγούμενες 10ετίες τα πράγματα ήταν διαφορετικά. Η εργασία εθεωρείτο όχι απλώς ένας τρόπος για να βγάζεις λεφτά προκειμένου να ζήσεις, αλλά κυρίως κανάλι κοινωνικοποίησης του ατόμου, προσφοράς στο στο κοινωνικό σύνολο.

Ίσως γι' αυτό στην ερώτηση «τι δουλεύατε να κάνω»;, η απάντηση ήταν «αυτή που θα αγαπάς, γιατί έτσι θα είσαι χρήσιμος και δημιουργικός, έτσι θα αναπτύξεις και θα κτίσεις μια καλή ζωή» - κανείς δεν θα σκεπτόταν να προτείνει

Παρότι γνωρίζουμε ότι η εργασία έχει πολύ μεγάλη αξία, της δίνουμε εξευτελιστικά χαμηλή τιμή.

να κάνεις μια δουλειά με κριτήριο τα λεφτά. Αυτά θα ήταν το έσοδο, καθώς η πεποίθηση ήταν ότι αν έκανες καλά μια δουλειά, κατά κανόνα θα είχες και μια αξιοπρεπή αμοιβή. Τώρα αυτά - προσώχρας - έχουν αλλάξει. Και η τιμή της εργασίας έχει πέσει πολύ κάτω από την αξία της. Το 46,3% των μισθωτών,

περίπου 1,1 εκατομμύριο άνθρωποι, έχουν μισθό έως 1.000 ευρώ μεικτά, και το 16,2%, δηλαδή 463.000 μισθωτοί, έχουν μισθό από 1.000 έως 1.200 ευρώ. Τα 1.200 ευρώ μεικτά αντιστοιχούν σε 956 ευρώ καθαρά, τα 1.000 ευρώ μεικτά αντιστοιχούν σε 824 καθαρά - με τέτοιους μισθούς πρέπει να καλύψουν τις ανάγκες τους και να κάνουν οικογένειες 1,5 εκατομμύριο νέοι άνθρωποι. Σε συνθήκες εντυπωσιακής αφθονίας χρήματος, διαφθοράς και αναίδους πολυτελούς κατανάλωσης, το σύστημα τους ταπεινώνει, τους κάνει να νιώθουν περιθωριακοί, χωρίς καν μια αξιοπιστη προοπτική για το καλύτερο. Δεν χρειάζεται,

λοιπόν, σκέψη για να αντιληφθεί κανείς γιατί τις/τους ελκύει όποιο οργανωμένο σχήμα αυτοσοκαλείται «αντισυστημικό». Ακούγονται διάφορες ρητορείες για τα οικονομικά επιτεύγματα. Αλλά η αλήθεια είναι ότι μια οικονομία είναι τόσο ισχυρή, όσο δείχνουν οι θέσεις εργασίας που δημιουργεί και οι μισθοί που προσφέρει.

Στα καθ' ημάς, χιλιάδες άνθρωποι στις πιο δυναμικές ηλικίες των 30-40 ετών, με όρεξη, μόρφωση, μεταπτυχιακά και διδακτορικά, εργάζονται στον ιδιωτικό τομέα, σε πανεπιστήμια, νοσοκομεία και αλλού, έναντι πινακίου φακής, ενώ οι συλλογικές διαπραγματεύσεις παρα-

μένουν σκοπιμώς «παγωμένες». Γιατί η ισχύς της καθ' ημάς οικονομίας παραμένει η πάμφθην εργασία. Σε αυτήν οφείλεται η αισθητή βελτίωση στις ανταγωνιστικότητάς της, ενώ μένουμε οραγοί σε αυτό που για να βελτιωθεί προϋποθέτει επενδύσεις και σύγχρονο μάνατζμεντ: την παραγωγικότητα. Γιατί, λοιπόν, να αρέσει στους νέους η εργασία, όταν σε μεγάλη έκταση την έχουμε καταντήσει να προσομοιάζει σε τιμωρία; Καθώς ενώ γνωρίζουμε ότι έχει πολύ μεγάλη αξία, της δίνουμε εξευτελιστικά χαμηλή τιμή...

Ο «παράδεισος» του μαύρου χρήματος

Πάρτι φοροδιαφυγής στα ενοίκια, το μέσο μηνιαίο δηλωμένο μίσθωμα για α΄ κατοικία είναι 211 ευρώ

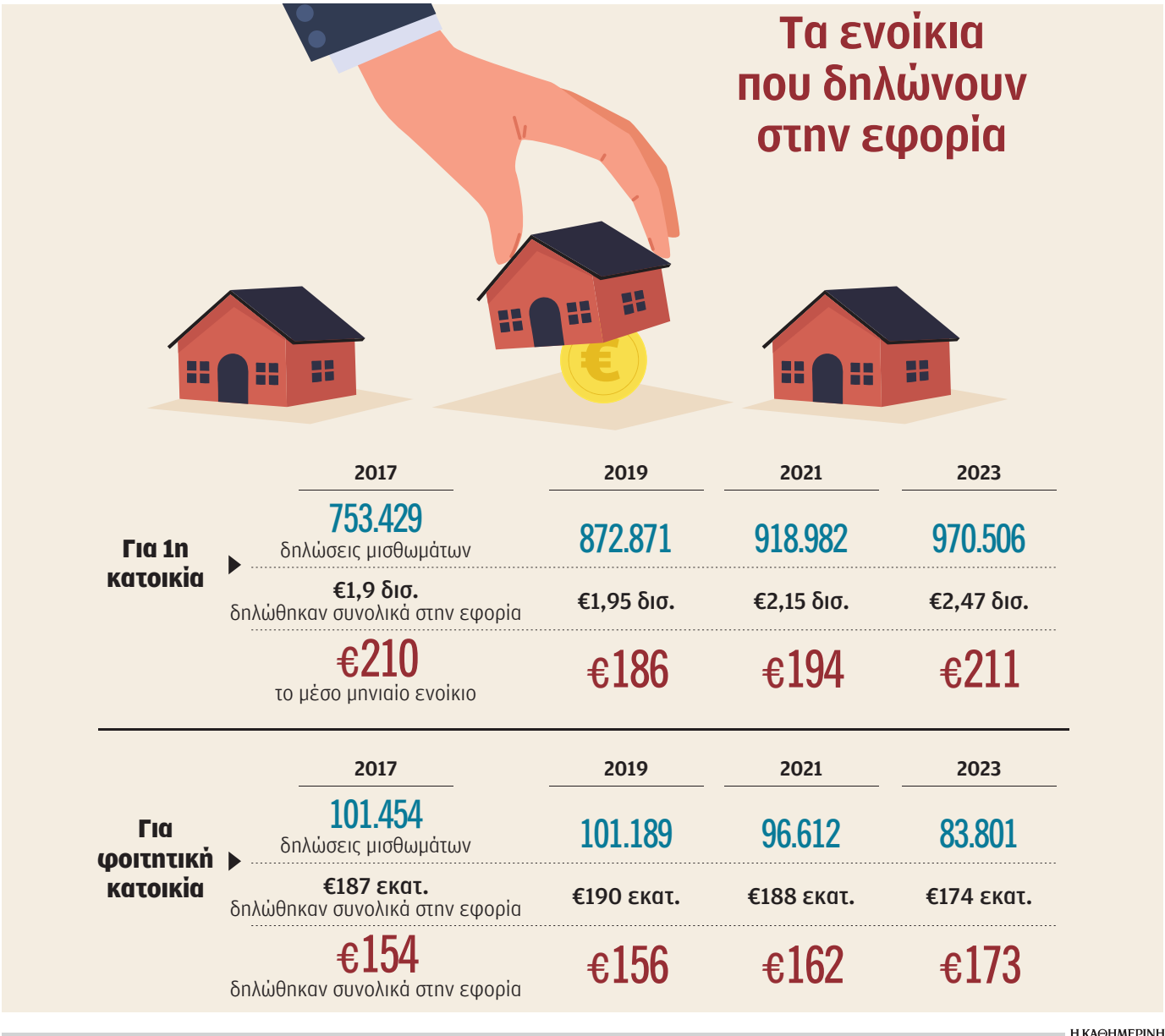
Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Σε μια εποχή που το κόστος στέγασης έχει εκτοξευθεί σε όλη την Ελλάδα –κυρίως στα μεγάλα αστικά κέντρα–, τα επίσημα φορολογικά στοιχεία αποκαλύπτουν ένα εκτεταμένο φαινόμενο φοροδιαφυγής στον τομέα των ενοικίων. Η αναντιστοιχία μεταξύ των δηλωμένων ποσών στις φορολογικές δηλώσεις και των πραγματικών τιμών που επικρατούν στην αγορά ακινήτων είναι ενδεικτική.

Σύμφωνα με στοιχεία που αντλήθηκαν από τις δηλώσεις φορολογουμένων για τα έτη 2017-2023, η μέση μηνιαία δαπάνη ενοικίου για κύρια κατοικία κυμάνθηκε το 2023 στα 211 ευρώ ανά φορολογούμενο. Αντίστοιχα, για φοιτητικές κατοικίες η μέση μηνιαία δαπάνη ήταν 173 ευρώ. Αυτά τα ποσά παραμένουν εμφανώς χαμηλότερα από τις πραγματικές τιμές της αγοράς. Αν γυρίσουμε μερικά χρόνια πίσω διαπιστώνουμε ότι τα πράγματα ήταν ακόμη χειρότερα. Συγκεκριμένα, το 2019 καταγράφηκε η χαμηλότερη μέση δαπάνη ενοικίου, η οποία ήταν στα 186 ευρώ, ενώ για φοιτητική κατοικία το μέσο δηλωθέν μηνιαίο εισόδημα είχε διαμορφωθεί το 2017 στα 150 ευρώ.

Σύμφωνα με στοιχεία από το Spilogatos.gr για το τέταρτο τρίμηνο του 2023 (χρησιμοποιούνται στοιχεία του 2023 για να είναι συγκρίσιμα), το μέσο ζητούμενο ενοίκιο στο κέντρο της Αθήνας είχε φθάσει στα 10 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο, με τα νότια προάστια να φθάνουν ακόμη και στα 12 ευρώ. Ένα διαμέρισμα 80 τ.μ. στο κέντρο της Αθήνας κοστίζει περίπου 800 ευρώ τον μήνα, ενώ το ίδιο ακίνητο στα νότια προάστια μπορεί να ξεπεράσει τα 950 ευρώ. Οι πραγματικές τιμές δηλαδή είναι έως και τέσσερις φορές υψηλότερες από τα ποσά που εμφανίζονται στις δηλώσεις.

Η απόκλιση αυτή αποδίδεται σε εκτεταμένη υποδήλωση ενοικίων ή ακόμη και σε μη δήλωση εισοδημάτων από μισθώσεις. Οι πληρωμές σε μετρητά και η αποφυγή συμβολαίων συμβάλλουν όπως όλα δείχνουν στη διαιώνιση του φαινομένου. Αντισυμβατικά είναι και τα στοιχεία της Eurostat, σύμφωνα με τα οποία η Ελλάδα κατατάσσεται πρώτη στην Ε.Ε. σε ποσοστό νοικοκυριών που δαπανούν το

35,2% του εισοδήματός τους για στέγαση. Το πρόβλημα είναι δηλαδή διπλό: οι πολίτες επιβαρύνονται υπέρμετρα για στέγη, ενώ το κράτος χάνει φορολογικά έσοδα από την αδήλωτη δραστηριότητα.

Η ανάγκη για εντατικοποίηση των ελέγχων αλλά και για κίνητρα συμμόρφωσης είναι προφανής. Η υποχρεωτική χρήση ηλεκτρονικών πληρωμών, η διασταύ-

ρωση στοιχείων από πλατφόρμες μισθώσεων και η στοχευμένη ενίσχυση των ενοικιαστών με αποδείξεις ενοικίου θα μπορούσαν να περιορίσουν το πρόβλημα, αναφέρουν στελέχη του οικονομικού επιτελείου.

Η στέγαση είναι βασική ανάγκη και η διαφάνεια στις συναλλαγές της δεν είναι μόνο θέμα δικαιοσύνης, αλλά και

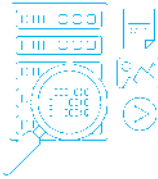
αυτό που καταλήγουν όλοι είναι ότι η κυβέρνηση πρέπει να δράσει άμεσα.

Ενας από τους λόγους της υποδήλωσης των εισοδημάτων από ενοίκια είναι και η υψηλή φορολογία. Οι συντελεστές για εισοδήματα άνω των 12.000 ευρώ εκτινάζονται από το 15% στο 35% και για ακόμη υψηλότερα εισοδήματα στο 45%. Έχει διαπιστωθεί ότι όσο μεγαλύτερη είναι η φορολογία τόσο αυξάνεται και η φοροδιαφυγή. Στις σχέσεις της κυβέρνησης είναι να «πειράξει» την κλίμακα με την οποία φορολογούνται τα εισοδήματα από ενοίκια, προσθέτοντας έναν ή δύο συντελεστές με στόχο να περιορισθούν οι επιβαρύνσεις.

Αυτό δεν σημαίνει όμως ότι θα επιλυθεί αυτόματα το μεγάλο πρόβλημα. Τα μέτρα είναι εξαιρετικά πιθανόν να συνοδευτούν και από πρόστιμα για όσους φοροδιαφεύγουν. Ήδη οι προτάσεις που έχουν «πέσει» στο τραπέζι είναι πολλές, χωρίς ωστόσο να έχουν αξιολογηθεί και να έχει ληφθεί κάποια απόφαση. Μια αποτελεσματική πρόταση για τον περιορισμό της φοροδιαφυγής στα ενοίκια στην Ελλάδα είναι η υποχρεωτική καταβολή όλων των ενοικίων μέσω τραπεζικού συστήματος (π.χ. τραπεζική κατάθεση ή e-banking) και η αυτόματη διασταύρωση αυτών των πληρωμών με τα δηλωθέντα ποσά στην εφορία, αλλά και με βάση τις πραγματικές τιμές που ισχύουν στην αγορά.

Παράλληλα εξετάζονται και τα εξής:

- Φορολογικό μόνους για τους ενοικιαστές που δηλώνουν το ενοίκιο με αποδείξεις (π.χ. έκπτωση φόρου). Για παράδειγμα, οι ενοικιαστές που προσκομίζουν αποδεικτικά τραπεζικών πληρωμών δικαιούνται έκπτωση φόρου έως 10% επί του συνολικού ποσού ενοικίου, με ανώτατο όριο (π.χ.) τα 1.000 ευρώ ετησίως.
- Κάθε καταβολή μισθώματος για κύρια ή δευτερεύουσα κατοικία, επαγγελματικό ή τουριστικό ακίνητο πραγματοποιείται αποκλειστικά μέσω τραπεζικού ιδρύματος (κατάθεση, πάγια εντολή ή ηλεκτρονική μεταφορά).
- Σε περιοχές που διαπιστώνονται σημαντικές αποκλίσεις θα διενεργούνται εκτεταμένοι έλεγχοι μεταξύ αγοραίων τιμών και δηλωμένων ποσών και με χρήση ψηφιακών εργαλείων και cross-checks με Airbnb, πλατφόρμες αγγελιών κ.ά.

Διασταύρωση στοιχείων

Μια πρόταση για τον περιορισμό της φοροδιαφυγής στα ενοίκια στην Ελλάδα είναι η υποχρεωτική καταβολή όλων των ενοικίων μέσω του τραπεζικού συστήματος (π.χ. τραπεζική κατάθεση ή e-banking) και παράλληλα η αυτόματη διασταύρωση αυτών των πληρωμών με τα δηλωθέντα ποσά στην εφορία, αλλά και με βάση τις πραγματικές τιμές που ισχύουν στην αγορά.

Υψηλή φορολογία

Ενας από τους λόγους υποδήλωσης των εισοδημάτων από ενοίκια είναι και η υψηλή φορολογία. Οι συντελεστές για εισοδήματα άνω των 12.000 ευρώ εκτινάζονται από το 15% στο 35% και για σημαντικά υψηλότερα εισοδήματα στο 45%. Εξετάζεται το ενδεχόμενο να αλλάξει η φορολογική κλίμακα προσθέτοντας έναν ή δύο συντελεστές, ώστε να περιορισθούν οι επιβαρύνσεις.

Deloitte.
Private

Deloitte Technology Fast 50 | 4^η έκδοση

Γνωρίστε τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες νεοφυείς επιχειρήσεις τεχνολογίας της Κύπρου και της Μέσης Ανατολής

Ανακαλύψτε την κυπριακή εταιρεία που ηγείται της κατάταξης

50

Technology Fast 50
DME

Απευθείας πτήση Λος Αντζελες - Αθήνα

Η νορβηγική αεροπορική Norse Atlantic συνδέει για πρώτη φορά το «Ελ. Βενιζέλος» με τη δεύτερη μεγαλύτερη πόλη των ΗΠΑ

Της **ΜΑΤΙΝΑΣ ΧΑΡΚΟΦΤΑΚΗ**

Το Λος Αντζελες προστίθεται για πρώτη φορά στην ιστορία του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών στους προορισμούς που εξυπηρετούνται απευθείας. Η απόφαση της χαμηλού κόστους Norse να καλύψει τη σύνδεση μεταξύ του διεθνούς αεροδρομίου του Λος Αντζελες (LAX) και του «Ελευθέριος Βενιζέλος» (ΑΤΗ) βασίστηκε, μεταξύ άλλων, στη δυναμική που καταγράφει η αγορά των ΗΠΑ τα τελευταία χρόνια. Είναι ενδεικτικό ότι το 2024 υπολογίζεται πως περισσότεροι από 100.000 επιβάτες ταξίδεψαν μεταξύ Λος Αντζελες και Αθήνας μέσω ενδιάμεσων σταθμών, ενώ η έναρξη του δρομολογίου εκτιμάται ότι θα ενισχύσει και τη σύνδεση με Σαν Φρανσίσκο, τον δεύτερο μεγαλύτερο, αλλά μη απευθείας, προορισμό προς Αθήνα, με περίπου 70.000 επιβάτες ετησίως. Εξάλλου, η πολιτεία της Καλιφόρνιας συγκεντρώνει τη δεύτερη μεγαλύτερη κοινότητα Ελλήνων ομογενών στις Ηνωμένες Πολιτείες, μετά τη Νέα Υόρκη. Επομένως, η νέα σύνδεση προβλέπεται να τύχει θερμής

Η πρώτη πτήση είναι προγραμματισμένη για τις 3 Ιουνίου και θα εκτελείται τέσσερις φορές την εβδομάδα μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου, με διάρκεια περίπου 13,5 ωρών.

ανταπόκρισης και από την ομογένεια. Η πρώτη πτήση της Norse Atlantic από το Λος Αντζελες προς την Αθήνα είναι προγραμματισμένη για τις 3 Ιουνίου και θα εκτελείται τέσσερις φορές την εβδομάδα μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου, με διάρκεια περίπου 13,5 ωρών. Η κίνηση αυτή συμβαδίζει με τη στρατηγική ε-

Η απόφαση της χαμηλού κόστους Norse να καλύψει τη σύνδεση μεταξύ του διεθνούς αεροδρομίου του Λος Αντζελες (LAX) και του «Ελευθέριος Βενιζέλος» (ΑΤΗ) βασίστηκε στη δυναμική που καταγράφει η αγορά των ΗΠΑ τα τελευταία χρόνια. Είναι ενδεικτικό ότι το 2024 υπολογίζεται πως περισσότεροι από 100.000 επιβάτες ταξίδεψαν μεταξύ Λος Αντζελες και Αθήνας μέσω ενδιάμεσων σταθμών. Σημειώνεται ότι η πολιτεία της Καλιφόρνιας συγκεντρώνει τη δεύτερη μεγαλύτερη κοινότητα Ελλήνων ομογενών στις Ηνωμένες Πολιτείες, μετά τη Νέα Υόρκη.

πέκτασης της νορβηγικής αεροπορικής προς τις ΗΠΑ, με αιχμή του δόρατος τις ανταγωνιστικές τιμές σε ναύλους. Να σημειωθεί ότι η Αθήνα γίνεται έτσι η τέταρτη ευρωπαϊκή πόλη, μετά τη Ρώμη, το Παρίσι και το Λονδίνο, από την οποία θα εξυπηρετείται το Λος Αντζελες, αντικαθιστώντας την απευθείας

σύνδεση από το Οσλο. Θυμίζουμε ότι η Norse απέκτησε παρουσία στη χώρα μας την περυσινή σεζόν στο δρομολόγιο Αθήνα - Νέα Υόρκη, προσφέροντας πέντε εβδομαδιαίες απευθείας πτήσεις μεταξύ «Ελ. Βενιζέλος» και JFK. Αξίζει να σημειωθεί ότι από τον Μάιο του 2024 μέχρι τον Απρίλιο του 2025

μετέφερε πάνω από 59.000 επιβάτες στη συγκεκριμένη γραμμή, με τις προσδοκίες για τη φετινή χρονιά να αυξάνονται καθώς όχι μόνο εντάσσεται ο νέος προορισμός, αλλά ανεβάζει τις πτήσεις προς Νέα Υόρκη σε έξι την εβδομάδα. Σύμφωνα με όσα ανέφεραν στελέχη της κατά τη διάρκεια χθεσινής ε-

νημερωτικής εκδήλωσης, η Norse διαθέτει επιχειρησιακή βάση στην Αθήνα με περίπου 100 μέλη πληρώματος καμπίνας, ενώ στα σχέδιά της περιλαμβάνεται η περαιτέρω ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού. Πέραν της νορβηγικής, και άλλες μεγάλες αεροπορικές εταιρείες των ΗΠΑ ενισχύουν τη σύν-

δεση με την ελληνική αγορά. Η American Airlines ανακοίνωσε ότι θα προσθέσει νέο δρομολόγιο από τη Σάρλοτ προς την Αθήνα, ανεβάζοντας σε οκτώ τον αριθμό των απευθείας προορισμών από τις Ηνωμένες Πολιτείες από επτά που ήταν πέρυσι.

Η Delta Airlines, η οποία διαθέτει τη μεγαλύτερη χωρητικότητα πτήσεων μεταξύ ΗΠΑ και Ελλάδας κατά την καλοκαιρινή περίοδο, θα προσθέσει τρεις επιπλέον εβδομαδιαίες πτήσεις στη γραμμή Ατλάντα - Αθήνα, φθάνοντας συνολικά στις 13. Παράλληλα, η United Airlines σχεδιάζει να αυξήσει τις πτήσεις από Νέα Υόρκη/Νιούαρκ προς Αθήνα από επτά σε δέκα εβδομαδιαίως, ενώ θα επεκτείνει και τη διάρκεια της θερινής περιόδου για τις πτήσεις από Νέα Υόρκη και Σικάγο, ξεκινώντας τις συνδέσεις τρεις εβδομάδες νωρίτερα από φέτος.

Για τη φετινή τουριστική περίοδο ο αριθμός των απευθείας αεροπορικών δρομολογίων μεταξύ Ελλάδας και ΗΠΑ στην κορύφωση της σεζόν θα ανέλθει σε 103 πτήσεις την εβδομάδα, σημειώνοντας σημαντική αύξηση από τις 82 πέρυσι και τις 67 το 2023. Συνολικά οι απευθείας διασυνδέσεις με τις Ηνωμένες Πολιτείες ανέρχονται πλέον σε εννέα: Νέα Υόρκη (JFK), Νιούαρκ, Σικάγο, Φιλαδέλφεια, Ατλάντα, Βοστόν, Ουάσιγκτον, Λος Αντζελες και Σάρλοτ.

Επισημαίνεται ότι απευθείας πτήσεις μεταξύ Αθηνάς και Ηνωμένων Πολιτειών, και ειδικότερα προς τη Νέα Υόρκη, προσφέρονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους μόνο από την Emirates και την Delta Airlines, με τη δεύτερη να διακόπτει τη σύνδεση μόλις για ένα μήνα τον χειμώνα. Κατά το πρώτο τετράμηνο του 2025 η επιβατική κίνηση στη γραμμή Ηνωμένων Πολιτειών και Ελλάδας κατέγραψε αύξηση 14% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους, ενώ και η προσφερόμενη χωρητικότητα παρουσίασε άνοδο της τάξεως του 10%.

Η νέα φόρμουλα για τις αυξήσεις στα ισόβια προγράμματα υγείας

Τι θα υπολογίζει ο δείκτης για να μην εκτινάσσεται το κόστος των συμβολαίων

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Σε προχωρημένο στάδιο βρίσκονται οι συζητήσεις του υπουργείου Ανάπτυξης για τη δημιουργία του δείκτη υγείας, βάσει του οποίου θα καθορίζονται οι ετήσιες αυξήσεις στα ισόβια προγράμματα υγείας. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο νέος δείκτης θα βασίζεται στο συνολικό κόστος των αποζημιώσεων που πληρώνουν κάθε χρόνο οι ασφαλιστικές εταιρείες για το σύνολο των προγραμμάτων υγείας και όχι μόνο για τα ισόβια, καθώς και σε κριτήρια που έχουν να κάνουν με τη συχνότητα των περιστατικών νοσηλείας και την ηλικία του ασφαλισμένου.

Με τον νέο τρόπο υπολογισμού των αυξήσεων το κόστος και άρα και οι ετήσιες αυξήσεις στα ισόβια προγράμματα υγείας θα ομαλοποιηθούν, αφού θα προκύπτουν από τον μέσο όρο όλων των αποζημιώσεων και όχι μεμονωμένα από έναν τύπο συμβολαίων, δεδομένου ότι η πλειονότητα των ετήσιων προγραμμάτων αφορά κυρίως άτομα μεγαλύτερης ηλικίας, τα οποία έχουν μεγαλύτερη νοσηρότητα.

Ο δείκτης θα βασίζεται στις αποζημιώσεις που πληρώνουν κάθε χρόνο οι ασφαλιστικές για το σύνολο των προγραμμάτων υγείας.

Τον νέο δείκτη, που θα ισχύσει από το 2026, έχει αναλάβει να καταρτίσει η ΕΛΣΤΑΤ, λαμβάνοντας υπόψη της τη μεθοδολογία του ΙΟΒΕ, βάσει του οποίου καθορίζονται μέχρι σήμερα οι αυξήσεις στα παλιά συμβόλαια. Πρόκειται για τα παλιά νοσοκομειακά προγράμματα –πωλούνταν τη δεκαετία του 2000 έως και το 2015– και τα οποία εξαίτιας του ότι πωλούνταν συμπληρωματικά στη βασική ισόβια κάλυψη ζωής, είχαν επίσης ισόβιο χαρακτήρα και η ασφαλιστική εταιρεία δεν μπορεί να τα αποσύρει από την αγορά. Η συντριπτική πλειονότητα των ασφαλιστικών εταιρειών έχει πάλι να πουλάει τέτοια προγράμματα και ο αριθμός τους έχει μειωθεί το 2023 σε 255.000 από 272.000 το 2022 και 711.000 το 2011. Παρά τη μείωση αυτών των συμβολαίων οι αποζημιώσεις αυξήθηκαν στα 227 εκατ. ευρώ από 212 εκατ. ευρώ

Με τον νέο τρόπο υπολογισμού των αυξήσεων το κόστος και άρα και οι ετήσιες αυξήσεις στα ισόβια προγράμματα υγείας θα ομαλοποιηθούν, αφού θα προκύπτουν από τον μέσο όρο όλων των αποζημιώσεων και όχι μεμονωμένα από έναν τύπο συμβολαίων, δεδομένου ότι η πλειονότητα των ετήσιων προγραμμάτων αφορά κυρίως άτομα μεγάλης ηλικίας, τα οποία έχουν μεγαλύτερη νοσηρότητα.

το 2022. Τη μεγαλύτερη έκθεση σε παλιά συμβόλαια έχει σήμερα η Εθνική Ασφαλιστική, η οποία ανακοίνωσε πρόσφατα αλλαγή του τρόπου αποζημιώσεων σε ορισμένα από αυτά τα συμβόλαια, ενημερώνοντας τους πελάτες της ότι θα αποζημιώνονται απολογιστικά ύστερα από κάθε νοσήλεια.

Η αλλαγή του τρόπου αποζημιώσεων –τίθεται σε ισχύ τον Ιούνιο– αφορά προς το παρόν μικρό αριθμό συμβολαίων –υπολογίζονται κάτω από 20.000– και θα εφαρμοστεί πιλοτικά σε μια προσπάθεια να ελεγχθεί το κόστος νοσηλείας ειδικά στα μεγάλα νοσηλευτήρια της χώρας. Οι ασφαλισμένοι αυτής της κατηγορίας θα πρέπει να ενημερώνονται την εταιρεία μια εβδομάδα πριν από τη νοσήλεια τους, προσκομίζοντας τη γνωμάτευση του γιατρού, τις σχετικές εξετάσεις βάσει των οποίων κρίθηκε απαραίτητη η νοσήλεια, καθώς και το

εκτιμώμενο κόστος νοσηλείας. Οι ασφαλισμένοι θα ενημερώνονται στη συνέχεια για τις προϋποθέσεις κάλυψης του περιστατικού, αλλά και για το εύλογο κόστος νοσηλείας, όπως αυτό προκύπτει από τα εμπειρικά στοιχεία της εταιρείας, ενώ η αποζημίωση θα καταβάλλεται με βάση τα εξοφλημένα παραστατικά εξόδων και τις αποδείξεις παροχής υπηρεσιών. Ε

αίρεση αποτελούν οι χρόνιες παθήσεις που θα συνεχίσουν να αποζημιώνονται κανονικά, δηλαδή μέσω των συμβάσεων που η εταιρεία έχει με το κάθε νοσοκομείο. Η Εθνική Ασφαλιστική επιδιώκει με αυτόν τον τρόπο να βάλει ένα φρένο στο υψηλό κόστος των πτήσεων που βαρύνονται αυτά τα περιστατικά, ενώ σύμφωνα με πληροφορίες το θέμα απασχολεί και άλλες εταιρείες του κλάδου.

Το θέμα του κόστους στα ιδιωτικά

ασφαλιστήρια υγείας βρίσκεται υψηλά στην ατζέντα των συζητήσεων που έχουν οι ασφαλιστικές εταιρείες με το αρμόδιο υπουργείο, το οποίο είχε επιβάλει τον περασμένο Ιανουάριο μεσοσταθμικές αυξήσεις 7% για το 2025 αντί του διψήφιου ποσοστού που είχαν ανακοινώσει ορισμένες εταιρείες. Δέσμευση του υπουργείου ήταν να εξετάσει και την επέκταση στις ιδιωτικές κλινικές το συστήματος Gr-DRG, δηλαδή της καθιέρωσης πρωτοκόλλων, βάσει των οποίων θα προκύπτει το κόστος κάθε νοσηλείας. Στόχος να προσδιοριστεί με βάση συγκεκριμένη μεθοδολογία το κόστος κάθε ιατρικής εξέτασης ή επέμβασης έτσι ώστε να περιοριστεί το φαινόμενο των αλόγιστων εξετάσεων ή η αλόγιστη χρήση υλικών και οι περιττές νοσηλείες, που σύμφωνα με τις ασφαλιστικές εκτοξεύουν το ύψος των αποζημιώσεων.

Στροφέ της αγοράς σε επενδυτικά προϊόντα, καθώς πλέον αντιπροσωπεύουν το 49,2%.

Αποθέματα 11,8 δισ. έχουν οι ασφαλιστικές του κλάδου ζωής

Υψηλά αποθέματα ύψους 11,8 δισ. ευρώ, αυξημένα κατά 4,7% σε σχέση με το 2023, διαθέτουν οι ασφαλιστικές εταιρείες του κλάδου ζωής, αποτέλεσμα της αύξησης των ασφαλιστικών εργασιών, αλλά και της υψηλής φερεγγυότητας του κλάδου που υποκαούει στους εποπτικούς κανόνες του Solvency. Αυτό προκύπτει από τα στοιχεία που δημοσίευσε χθες η Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδος για τα αποθέματα των ασφαλιστικών εταιρειών, δηλαδή το μέρος εκείνο των ασφαλιστρων που έχουν οι εταιρείες ως απόθεμα για να «αντιρίζουν» τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει έναντι των ασφαλισμένων τους.

Από τα ίδια στοιχεία προκύπτει και η στροφή της ασφαλιστικής αγοράς σε επενδυτικά προϊόντα, καθώς τα αποθέματα για προϊόντα τύπου unit linked αντιπροσωπεύουν το 49,2% των συνολικών υπό διαχείριση κεφαλαίων από 44,6% το 2023.

Πρόκειται για προϊόντα που δεν έχουν εγγύηση απόδοσης με βάση ένα επιτόκιο όπως είχαν τα παλιά αποταμιευτικά προγράμματα και τα οποία αποτελούν τον κύριο κορμό των πωλήσεων των ασφαλιστικών εταιρειών τα τελευταία χρόνια, αφού αντιπροσωπεύουν πλέον το μισό των υπό διαχείριση κεφαλαίων με συνεχώς ανοδική τάση.

Συγκεκριμένα, τα υπό διαχείριση κεφάλαια των επενδυτικών προγραμμάτων ανήλθαν στα 4,7 δισ. ευρώ από 4,1 δισ. ευρώ το 2023, ενώ αντίστοιχα τα υπό διαχείριση κεφάλαια των προγραμμάτων ζωής μειώθηκαν από τα 5,1 δισ. ευρώ σε 4,9 δισ. ευρώ. Από

αυτά με συνταξιοδοτικά προγράμματα συνδέεται μόλις το 21,6%, δηλαδή περί το 1 δισ. ευρώ, ενώ η συντριπτική πλειοψηφία είναι προγράμματα επιβίωσης, δηλαδή ασφαλισίες ζωής που συγκεντρώνουν το 75,7% των υπό διαχείριση κεφαλαίων. Άλλα 2,2 δισ. ευρώ περίπου είναι τα αποθέματα για ομαδικά προγράμματα, αυξημένα κατά 4,6% σε σχέση με το 2023.

Με βάση την κατανομή των υπό διαχείριση κεφαλαίων των επενδυτικών προγραμμάτων πιο δημοφιλή είναι τα περιοδικών καταβολών, δηλαδή αυτά στα οποία ο ασφαλισμένος επενδύει ένα σταθερό ποσό, συνήθως κάθε χρόνο. Τα προγράμματα αυτού του τύπου αντιπροσωπεύουν το 55,2% των υπό διαχείριση κεφαλαίων –περί τα 2,6 δισ. ευρώ– από 53,7% το 2023 και θεωρούνται περισσότερο αποταμιευτικού τύπου, καθώς προϋποθέτουν τη συνέπεια του ασφαλισμένου. Σταθερή απήκηση έχουν ωστόσο και τα εφάπαξ καταβολής, δηλαδή αυτά στα οποία ο ασφαλισμένος επενδύει ένα αρχικό ποσό, το οποίο αναμένει να αποδώσει σε βάθος χρόνου. Τα αποθέματα για αυτού του τύπου τα προϊόντα αντιπροσωπεύουν το 44,8% των υπό διαχείριση κεφαλαίων, δηλαδή περί τα 2,1 δισ. ευρώ. Και οι δύο τύποι επενδυτικών προγραμμάτων –τόσο τα εφάπαξ όσο και τα περιοδικών καταβολών– έχουν υποκαταστήσει τα παλιά αποταμιευτικά προγράμματα εγγυημένου επιτοκίου, τα οποία έχουν αποσυρθεί πλέον από την αγορά με εξαίρεση ορισμένα προγράμματα που έχουν εγγύηση κεφαλαίου.

EYGENIA TZORTZHI

Πιέσεις από Ε.Ε. για αυξήσεις στους κατώτατους μισθούς

Καταλύτης για την αύξηση των κατώτατων μισθών στην Ευρώπη και κατά συνέπεια και στη χώρα μας θεωρείται η οδηγία για επαρκείς κατώτατους μισθούς. Στο πλαίσιο αυτό, η πρόσφατη απόφαση για κατώτατο μισθό στα 880 ευρώ μεικτά αλλά και η δέσμευση της ελληνικής κυβέρνησης για 900 ευρώ έως το 2027 θεωρείται αντιστοιχη της ευρωπαϊκής τάσης. Οι ειδικοί διαπιστώνουν πως στα περισσότερα κράτη-μέλη της Ε.Ε. οι νόμιμοι κατώτατοι μισθοί συνεχίζουν να καταγράφουν πολύ υψηλές ονομαστικές αυξήσεις. Καθώς μάλιστα οι ρυθμοί πληθωρισμού έχουν μειωθεί σε όλη την Ευρώπη, οι αυξήσεις αυτές περνούν και στους πραγματικούς κατώτατους μισθούς,

Οι μεγαλύτερες αυξήσεις καταγράφηκαν σε Ρουμανία (22,7%), Βουλγαρία (16,3%), Κροατία (15,5%), Λιθουανία (12,4%) και Τσεχία (10,6%).

βελτιώνοντας την αγοραστική δύναμη των εργαζομένων που αμείβονται με τις κατώτερες αμοιβές. Είναι χαρακτηριστική η μελέτη του Ινστιτούτου Οικονομικών και Κοινωνικών Ερευνών (WSI), σύμφωνα με την οποία η ευρωπαϊκή οδηγία για τον κατώτατο μισθό έχει δημιουργήσει πίεση για προσαρμογή σε πολλές χώρες της Ε.Ε. και έχει προωθήσει περαιτέρω τη δυναμική ανάπτυξη των κατώτατων μισθών, συνεχίζοντας μια τάση που παρατηρείται εδώ και αρκετά χρόνια στην Ε.Ε. και έχει στόχο τη σημαντική αναβάθμιση των κατώτατων μισθών και τη μετατροπή τους σε επαρκείς μισθούς διαβίωσης. Μόλις δύο χρόνια μετά την έγκρισή της, οι αναλυτές διαπιστώνουν πως η ευρωπαϊκή οδηγία για τον κατώτατο μισθό έχει ήδη σημαντικό αντίκτυπο. Αυτή η

δυναμική είναι πιθανό να συνεχιστεί ακόμη και αν το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο (ΔΕΚ) ακυρώσει την οδηγία στην υπόθεση ακύρωσης που άσκησε η Δανία, υποστηρίζοντας ότι η Ε.Ε. δεν διαθέτει την κανονιστική αρμοδιότητα για να το πράξει. Και επιστημαίνουν ότι, δεδομένης της σημασίας της, τα 24 κράτη-μέλη που αρχικά ψήφισαν υπέρ της οδηγίας θα έχουν την επιλογή να την ανανεώσουν, αυτή τη φορά γιατί την υποστηρίζουν τα ίδια εντός των συνόρων τους και όχι γιατί το επιβάλλει το δίκαιο της Ε.Ε.

Αναλυτικά, από τις 22 χώρες της Ε.Ε. με γενικό νόμιμο κατώτατο μισθό, 18 χώρες τον έχουν αυξήσει την 1η Ιανουαρίου 2025, ενώ και η χώρα μας τον έχει ήδη αυξήσει από την 1η Απριλίου 2025. Οι κατώτατοι μισθοί έχουν αυξηθεί επίσης σε πολλές χώρες της Ανατολικής Ευρώπης φέτος: με επικεφαλής τη Ρουμανία (22,7%), τη Βουλγαρία (16,3%), την Κροατία (15,5%), τη Λιθουανία (12,4%) και την Τσεχική Δημοκρατία (10,6%), οι εννέα χώρες με τους υψηλότερους ονομαστικούς ρυθμούς αύξησης προέρχονται όλες από τα ανατολικά της Ε.Ε. Όπως εκτιμούν οι μελετητές του WSI, θα ήταν πολύ σημαντικό για το μέλλον της εργασίας στην Ευρώπη να ενσωματωθούν τα βασικά κριτήρια της οδηγίας στους εθνικούς τους νόμους περί κατώτατου μισθού όσο το δυνατόν περισσότερα κράτη-μέλη της Ε.Ε.

Κάτι που έχει συμβεί άλλωστε στη χώρα μας, με τον εργασιακό νόμο Κεραμέως, σύμφωνα με τον οποίο από το 2028 ο κατώτατος μισθός θα καθορίζεται μέσω ενός μαθηματικού τύπου ο οποίος θα λαμβάνει υπόψη του τον πληθωρισμό, ιδιαίτερα για τα νοικοκυριά στο χαμηλότερο 20% της εισοδηματικής κλίμακας, καθώς και την αύξηση της παραγωγικότητας της οικονομίας, με βάση αντικειμενικούς δείκτες που θα δημιουργήσει η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ).

ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ

Κρουαζιέρες με υπερπολυτελή σκάφη στο Αιγαίο

Τα σχέδια Ritz-Carlton, Four Seasons, Orient Express και Aman στον κλάδο ταξιδιών για λίγους

ΤΟΥ ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ

Την ώρα που τα πολύ μεγάλα κρουαζιερόπλοια, που κουβαλούν 3.000 και 4.000 επιβάτες το καθένα, προκαλούν προβλήματα σε πεπερασμένους σε έκταση προορισμούς με περιορισμένες υποδομές, όπως η Μύκονος ή η Σαντορίνη, μια νέα τάση αναδύεται διεθνώς και πλέον και στην Ελλάδα: υπερπολυτελή σκάφη, που είναι περισσότερο θαλαμηγοί και λιγότερο κρουαζιερόπλοια, με αριθμό επιβατών μεταξύ 300 και 450, προσφέρουν σουίτες, μεγάλους χώρους και κυρίως εξατομικευμένες υπηρεσίες και ιδιωτικότητα. Υπόσχονται μοναδικές εμπειρίες, προσφέρουν σχεδόν σιδήποτε ζητήσεις ο επιβάτης και πραγματοποιούν μικρές ιδιωτικές εκδρομές για το κάθε ζευγάρι ή οικογένεια, μακριά από τον πολύ κόσμο, σχεδιάζοντας την κάθε επίσκεψη όπως ακριβώς την επιθυμεί ο κάθε πελάτης χωριστά.

Χωρίς προσυμφωνημένες κρατήσεις σε εστιατόρια και επισκέψεις σε συμβεβλημένα εμπορικά καταστήματα. Χρεώνουν όμως για την κάθε σουίτα τους ποσά που ξεκινούν από τα επίπεδα των 10.000 ευρώ αλλά σε πολλές περιπτώσεις φτάνουν ακόμα και τις 25.000 ευρώ για μια επταήμερη κρουαζιέρα. Και παρ' όλα αυτά απολαμβάνουν ήδη υψηλότερες πληρότητες.

Όπως εξηγεί μιλώντας στην «Καθημερινή» ο Σπύρος Αλμπέρτς, ο εν Ελλάδι υπεύθυνος της Ritz-Carlton Yacht Collection, της πρώτης εταιρείας τέτοιων περιηγήσεων με πλήρες πρόγραμμα για φέτος στην Ελλάδα, ήδη οι πληρότητες αγγίζουν τα επίπεδα του 70%. Η εταιρεία, που είναι θυγατρική της Marriott, έχει δρομολογήσει στο Αιγαίο, το ολοκαίνουργιο πολυτελές σκάφος «Ilma» χωρητικότητας 440 ατόμων, που ναυπη-

Το κόστος μιας σουίτας ξεκινάει από τα επίπεδα των 10.000 ευρώ, φτάνει ακόμα και τις 25.000 ευρώ για μια επταήμερη κρουαζιέρα και ήδη καταγράφουν υψηλότερες πληρότητες.

Με αριθμό επιβατών μεταξύ 300 και 450, προσφέρουν σουίτες, μεγάλους χώρους και κυρίως εξατομικευμένες υπηρεσίες και ιδιωτικότητα.

γήθηκε το 2024, όπως και άλλα δύο ανάλογων χαρακτηριστικών σκάφη της, το «Enigma» χωρητικότητας μόλις 298 επιβατών και το «Luminara» χωρητικότητας 450 επιβατών.

Η εταιρεία δεν είναι η μόνη που μπαίνει σε αυτόν τον ταξέως όπως προκύπτει αναπτυσσόμενο κλάδο των υπερπολυτελών ταξιδιών, καθώς το επόμενο διάστημα αναμένεται να περιλάβουν την Ελλάδα στους πλόες τους και η Four Seasons, η Orient Express αλλά και η Aman. Ήδη η Four Seasons έχει ανοίξει το σύστημα κρατήσεών της για την Ελλάδα για το 2026, ενώ σύμφωνα με πληροφορίες πραγματοποιήσε από πέρυσι το πρώτο ταξίδι-πλόο. Όσοι όμιλοι από τους παραπάνω έχουν παρουσία με πολυτελή ξενοδοχεία στην Ελλάδα σκοπεύουν να αξιοποιήσουν την παρουσία τους αυτή τόσο για τις πωλήσεις όσο

Η Ritz-Carlton έχει δρομολογήσει στο Αιγαίο το ολοκαίνουργιο «Ilma» χωρητικότητας 440 ατόμων. Δεξιά το «Enigma» χωρητικότητας μόλις 298 επιβατών.

και για άλλες συνέργειες που βλέπουν οι ομάδες τους.

Για τον αντιπρόεδρο λειτουργιών, υπηρεσιών και λιμένων της Ritz-Carlton Yacht Collection, Σπύρο Αλμπέρτς, η ύπαρξη ζήτησης για τέτοια ακριβά αλλά ιδιωτικά και πελατοκεντρικά ταξίδια είναι ισχυρή. Όπως εξηγεί στην «Καθημερινή», οι πελάτες είναι πολύ υψηλού εισοδηματικού επιπέδου από τις Ηνωμένες Πολιτείες, αλλά σύντομα αναμένεται να αναπτυχθεί και η αντίστοιχη αγορά της Γερμανίας και άλλων ευρωπαϊκών χωρών. Ξεκαθαρίζοντας την έμφαση που δίνει στην ιδιωτικότητα η Ritz-Carlton Yacht Collection, σημειώνει ότι οι πελάτες της ταξιδεύουν από και προς το αεροδρόμιο αλλά και από το πλοίο προς τους κατά τόπους προορισμούς είτε με μισθωμένες λιμουζίνες είτε με μισθωμένα VIP vans. Και πάντοτε μόνοι τους.

Η προστιθέμενη αξία των επιβατών αυτού του προφίλ στις τοπικές οικονομίες είναι τουλάχιστον επτά φορές μεγαλύτερη από αυτή των τυπικών επιβατών κρουαζιερόπλοιων, εκτιμά ο υπεύθυνος

της Ritz-Carlton Yacht Collection. Γεγονός που θυμίζει στους παλαιότερους, όσους έβλεπαν τα πρώτα κρουαζιερόπλοια τη δεκαετία του '80 να πάνουν στη Μύκονο και στην Πάτμο ή στη Σαντορίνη, τους πλούσιους Αμερικανούς που αποβιβάζονταν και ψώνιζαν στα κοσμηματοπωλεία και στα εμπορικά καταστήματα, ενώ άφηναν γενναία φιλοδωρήματα σε όσους είχαν συνάλλαγές. «Σήμερα οι επιβάτες τις περισσότερες φορές καταναλώνουν μόνο ένα μπουκαλάκι νερό, αν δεν το έχουν πάρει και αυτό μαζί τους από το πλοίο», εξηγεί καταστηματοάρχης της Πάτμου, που θυμάται πως δύο κοσμηματοπώλες στη Σκάλα, το λιμάνι του νησιού, έφτιαξαν περιουσίες ολόκληρες από την κρουαζιέρα. Μικρότεροι αριθμοί επισκεπτών στους από τη φύση τους περιορισμένους έκτασps ελληνικούς προορισμούς που αφήνουν πολύ περισσότερα χρήματα μπορεί να είναι η απάντηση στα προβλήματα υπερτουρισμού που δημιουργούν οι μαζικές αποβιβάσεις επιβατών σε προορισμούς όπως η Μύκονος και η Σαντορίνη, εκτιμούν οι ειδικοί.

ΤΟ ΝΕΟ ΒΙΒΛΙΟ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΥ

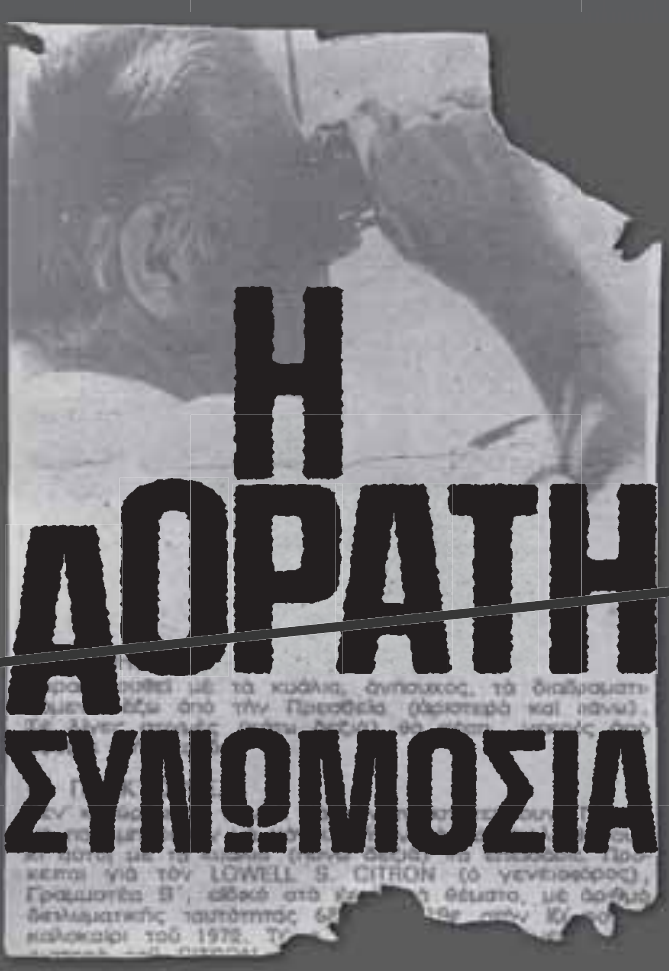
Η ΑΟΡΑΤΗ ΣΥΝΩΜΟΣΙΑ

Μια ιστορική έρευνα που αποκαλύπτει τη συνωμοσία που «γεννήθηκε» στις στάχτες της καταστροφής του 1974.

ΤΙ ΕΠΙΔΙΩΚΑΝ ΟΙ ΣΥΝΩΜΟΤΕΣ ΠΟΥ ΚΡΥΒΟΝΤΑΝ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗ ΔΟΛΟΦΟΝΙΑ ΤΟΥ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟΥ ΠΡΕΣΒΗ ΣΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑ;

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΟΛΥΜΠΙΑ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΣ

ΠΟΙΟΙ ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ ΣΚΟΤΩΣΑΝ ΤΟΝ ΑΜΕΡΙΚΑΝΟ ΠΡΕΣΒΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΤΟ 1974

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΟΛΥΜΠΙΑ

Το βιβλίο είναι διαθέσιμο στα βιβλιοπωλεία και στην πλατφόρμα Fetch

fetch

Πάνω από το 55% του αποθέματος των ακινήτων της χώρας έχει κατασκευαστεί πριν από το 1980, ενώ το 70% των κτιρίων κατατάσσεται στις τρεις χαμηλότερες κατηγορίες του ενεργειακού πιστοποιητικού. Επομένως, η προσφορά στην αγορά κατοικίας αφορά ένα «γερασμένο» απόθεμα, που συχνά δεν είναι καν αξιοποιήσιμο, αναφέρει η εταιρεία αναλύσεων δεδομένων της αγοράς ακινήτων Ask Wire.

«Κλειδί» για το στεγαστικό οι αναβαθμίσεις παλαιών ακινήτων

Δεν χρειάζομαστε περισσότερα κτίρια, σημειώνει έρευνα της Ask Wire

Του **ΝΙΚΟΥ Χ. ΡΟΥΞΑΝΟΓΛΟΥ**

Στις αναβαθμίσεις παλαιών και ενεργοβόρων κτιρίων κατοικίας, αλλά και σε αλλαγή χρήσης παρωχημένων ακινήτων, ώστε να επαναλειτουργήσουν ως κατοικίες, «κρύβονται» οι μελλοντικές υπεραξίες στην αγορά κατοικίας. «Δεν χρειάζομαστε περισσότερα κτίρια, αλλά καλύτερα ακίνητα», αναφέρει ο Παύλος Λοΐζου, διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας αναλύσεων δεδομένων της αγοράς ακινήτων Ask Wire. Σύμφωνα με τα στοιχεία έρευνας που παρουσίασε η εταιρεία χθες, στο πλαίσιο του eRed Business Forum 2025, πάνω από το 55% του αποθέματος της χώρας έχει κατασκευαστεί πριν από το 1980, ενώ το 70% των κτιρίων κατατάσσεται στις τρεις χαμηλότερες κατηγορίες του ενεργειακού πιστοποιητικού. Επομένως, η προσφορά στην αγορά κατοικίας αφορά ένα «γερασμένο» απόθεμα, που συχνά δεν είναι καν αξιοποιήσιμο.

Στον αντίποδα, η ζήτηση επικεντρώνεται σε μικρές επιφανείες διαμερισμάτων, κυρίως σε κεντρικές τοποθεσίες των μεγάλων αστικών κέντρων και τις περιοχές υψηλού τουριστικού ενδιαφέροντος. Σύμφωνα λοιπόν με τα ευρήματα της Ask Wire, η πρόβλεψη των Ελλήνων σε κατάλληλη και προσιτή στέγαση περιορίζεται, όχι λόγω έλλειψης ακινήτων,

αλλά λόγω αναντιστοιχίας προσφοράς και ζήτησης. Ουσιαστικά, δηλαδή, η ζήτηση αφορά ακίνητα που είναι λίγα για να την ικανοποιήσουν, ενώ εκείνα που είναι διαθέσιμα σε μεγαλύτερους αριθμούς (π.χ. μεγάλες επιφάνειες, ακίνητα στην υπαίθρο και σε περιοχές εκτός κέντρου των μεγάλων πόλεων), δεν έχουν επαρκή ζήτηση.

Η υπερσυγκέντρωση στην Αττική είναι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα

Η Αττική φιλοξενεί 2,56 εκατ. κατοικίες, ή το 38,8% του συνόλου της χώρας, κυρίως σε πολυκατοικίες.

που γεννάει ανισορροπία στην αγορά. Η Αττική φιλοξενεί 2,56 εκατ. κατοικίες, ή το 38,8% του συνόλου της χώρας, κυρίως σε πολυκατοικίες. Αντιστοίχως, στο λεκανοπέδιο συγκεντρώνεται το 70% των πολυκατοικιών της χώρας. Την ίδια στιγμή, σε πανελλαδικό επίπεδο, η κατασκευαστική δραστηριότητα έχει υποχωρήσει σε λιγότερες από 15.000 νέες κατοικίες ετησίως (μέσος όρος από το 2010 και μετά), έναντι 70.000 που κατασκευ-

άζονταν ετησίως. Ακόμη όμως οι αυτές που κατασκευάζονται βρίσκονται σε ακριβές περιοχές, κυρίως στα προάστια και απευθύνονται σε ένα αγοραστικό κοινό υψηλότερων εισοδημάτων.

Το δημογραφικό

Ενας ακόμη σημαντικός παράγοντας που θα υπαγορεύσει τις απαιτούμενες αλλαγές στην αγορά είναι και το δημογραφικό, δηλαδή η συρρίκνωση του πληθυσμού. Σύμφωνα με την Ask Wire, το 2010 ο πληθυσμός της χώρας ήταν 11,1 εκατ., μέγεθος που υποχώρησε σε 10 εκατ. ευρώ το 2024, ενώ το 2050 προβλέπεται κι άλλη πτώση στα 9,1 εκατ. Την ίδια στιγμή, θα αυξηθεί το μερίδιο των ανθρώπων ηλικίας άνω των 65 ετών. Η εξέλιξη αυτή αποτυπώνεται και στο μέσο μέγεθος ανά νοικοκυριό, το οποίο διαμορφώνεται σε 2,5 άτομα σε πανελλαδικό επίπεδο, αλλά μειώνεται σε 2,1-2,3 σε αστικές περιοχές, όπως η Αθήνα, δείγμα των μικρότερων κατοικιών και της γήρανσης του πληθυσμού. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο η προσφορά θα πρέπει να επικεντρωθεί σε κατοικίες μικρότερης επιφανείας στο μέλλον.

Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με την Ask Wire, αντί να αναπτύσσονται πολιτικές για νέες κατοικίες, θα πρέπει να δοθεί πολύ μεγαλύτερη έμφαση στη βελ-

τίωση των υφιστάμενων κτιρίων. Οι αναβαθμίσεις, οι ανακαινίσεις, οι αλλαγές χρήσης και η αύξηση της προσφοράς μέσω της μετατροπής των μεγαλύτερων διαμερισμάτων σε πολλά μικρότερα, θα πρέπει να βρίσκονται στο επίκεντρο των νέων πολιτικών για την ανάπτυξη προσιτών στέγης

Με βάση τα στοιχεία από τα επιμέρους προγράμματα ενεργειακών αναβαθμίσεων τύπου «Εξοικονομώ», η πλειονότητα των κονδυλίων έχει κατευθυνθεί για την αναβάθμιση ιδιοκατοικούμενων κατοικιών από νοικοκυριά μεσαίων εισοδημάτων. Αντιθέτως, είναι πολύ χαμηλότερη η απορρόφηση από ανθρώπους χαμηλών εισοδημάτων. Η αναβάθμιση περισσότερων κατοικιών θα τονώσει τη ζήτηση για κατοικίες που σήμερα είναι ουσιαστικά εκτός αγοράς.

Κατά τον κ. Λοΐζου, «για την κυβέρνηση αυτό απαιτεί άμεση στόχευση προγραμμάτων ενεργειακής και λειτουργικής αναβάθμισης, καθώς και κίνητρα για συγκέντρωση κατακερματισμένων ιδιοκτησιών.

Για τους θεσμικούς επενδυτές σημαίνει εστίαση σε περιουσιακά στοιχεία με σαφή νομική κατάσταση, δυνατότητα αναβάθμισης και τοποθεσία με ρευστότητα, δηλαδή περιοχές όπου υπάρχει σημαντικός όγκος συναλλαγών».

Το εκρηκτικό κοκτέιλ που κάνει απρόσιτη την αγορά κατοικίας

Ακριβότερη σε σχέση με το μέσο διαθέσιμο εισόδημα κρίνεται η απόκτηση κατοικίας σε σχέση με την περίοδο της πανδημίας, πλησιάζοντας πλέον τα υψηλότερα επίπεδα της αγοράς, το 2007. Ωστόσο σε αντίθεση με εκείνη την περίοδο, σήμερα, η πρόσβαση των νοικοκυριών σε τραπεζικό δανεισμό είναι περιορισμένη, είτε για λόγους αντικειμενικούς (π.χ. πιστοληπτική αδυναμία λόγω χρεών) είτε για λόγους υποκειμενικούς, καθώς κάποια νοικοκυριά αποφεύγουν να αναλάβουν το ρίσκο ενός στεγαστικού δανείου.

Αυτά είναι μερικά από τα συμπεράσματα που προκύπτουν από σχετική ανάλυση της Eurobank Research, υπό τον δρ. Τάσο Αναστασό, επικεφαλής οικονομολόγου του ομίλου Eurobank. Σύμφωνα με αυτήν, το 2007 η μέση τιμή μιας κατοικίας στην Ελλάδα ήταν ίση με 14,3 φορές το μέσο ετήσιο διαθέσιμο εισόδημα. Καθώς η πτώση των τιμών των κατοικιών ήταν μεγαλύτερη αναλογικά από τη μείωση του μέσου διαθέσιμου εισοδήματος κατά τη δεκαετία της οικονομικής κρίσης, ο λόγος αυτός βελτιώθηκε σημαντικά στις 11,4 φορές το ετήσιο εισόδημα, ενώ με βάση τα πιο πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία (2022), ο λόγος αυτός αυξήθηκε εκ νέου στο 12,5. Είναι επίσης ενδιαφέρον ότι παρά την αύξησή του τα τελευταία χρόνια, το μέσο κόστος αγοράς κατοικίας σε σχέση με το μέσο κόστος ενοικίασης στην Ελλάδα παραμένει σημαντικά χαμηλότερο σε σχέση με 15 χρόνια πριν, το οποίο αποτελεί ένα ακόμη κίνητρο για την αγορά κατοικίας.

Ωστόσο, «αν και η προστιτότητα τους παραμένει ακόμη λίγο καλύτερη σε σχέση με την προ κρίσης χρέους περίοδο, η έντονη αύξηση των τιμών των κατοικιών, σε συνδυασμό με το γενικότερο μακροοικονομικό περιβάλλον, δρ. αποτρεπτικά για την απόκτηση κατοικίας για αρκετά νοικοκυριά. Το πρωτόγνωρο για δεκαετίες παγκόσμιο πληθωριστικό κύμα της περιόδου 2022-23 αύξησε σημαντικά το κόστος διαβίωσης, ενώ τα απόνερά του συνεχίζουν να ασκούν πίεση στους οικογενειακούς προϋπολογισμούς: την 5ετία 2020-2024 η συνολική αύξηση των τιμών των τροφίμων ξεπερνάει το 30%», αναφέρει η Eurobank.

Ενδεικτικό είναι ότι η αποταμίευση των νοικοκυριών στην Ελλάδα, μετά τη συγκυριακή αύξηση της κατά τη διάρκεια της πανδημίας, επέστρεψε ξανά σε αρνητικό έδαφος το 2022, ενώ το 2024 διαμορφώθηκε

σε -5,2 δισ. ευρώ, ή στο -3,3% του διαθέσιμου εισοδήματος των νοικοκυριών. Παράλληλα, το πραγματικό κατά κεφαλήν εισόδημα στην Ελλάδα παραμένει χαμηλότερο από τα προ κρίσης χρέους επίπεδά του.

Η Eurobank επιχειρεί να εξηγήσει και το παράδοξο φαινόμενο της εντυπωσιακής ανάκαμψης της αγοράς ακινήτων, χωρίς σημαντική αύξηση της στεγαστικής πίστης. Συγκεκριμένα, το 2024, η ετήσια ροή στεγαστικών δανείων μόλις που ξεπέρασε το 1,4 δισ. ευρώ, όντας 83% χαμηλότερη σε σχέση με τη μέση ροή της περιόδου πριν από τη δημοσιονομική κρίση. Αυτή αποδίδεται στην υποτονική ζήτηση των νοικοκυριών για στεγαστικά δάνεια. «Παρά την αποκλιμάκωση των επιτοκίων, η μνήμη των φαινομένων της περιόδου κρίσεως, της εκτόξευσης του μη εξυπηρετούμενου χρέους σε δυ-

Η μέση τιμή μιας κατοικίας το 2022 ήταν ίση με 12,5 φορές το μέσο ετήσιο διαθέσιμο εισόδημα.

σθεώρητα επίπεδα και των συνεπειών τους, ενδέχεται να αποθαρρύνει νοικοκυριά που δυνητικά θα πληρούσαν τα κριτήρια αυτά από το να υποβάλουν αίτηση για δάνειο. Δέκα και πλέον έτη αλληλεπλάτων οικονομικών κρίσεων έχουν αφήσει αποτύπωμα στην οικονομική συμπεριφορά των ελληνικών νοικοκυριών.

Υπάρχουν, όμως, και δομικές αιτίες. Πρώτον, η μείωση στην προστιτότητα των τιμών των κατοικιών, καθώς και το πληθωριστικό κύμα της περιόδου της ενεργειακής κρίσης αποτελούν ανασταλτικό παράγοντα για τη ανάληψη σημαντικών μακροχρόνιων οικονομικών υποχρεώσεων. Δεύτερον, η ζήτηση από το εξωτερικό είναι πιθανόν ότι έχει μεγαλύτερη επίδραση στα πιο προσιτά ακίνητα τα οποία προτιμούνται από νοικοκυριά που θα είχαν ροπή προς τη λήψη στεγαστικών δανείων. Τρίτον, παράγοντες όπως οι συχνά χρονοβόρες διαδικασίες που απαιτούνται για τη μεταβίβαση ενός ακινήτου, ιδίως στην περίπτωση κατά την οποία γίνεται χρήση προγραμμάτων επιδότησης επιτοκίου από το κράτος («Σπίτι μου Ι και ΙΙ»), ωθούν κάποιους ιδιοκτήτες ακινήτων να προτιμούν αγοραστές που δεν χρησιμοποιούν στεγαστικό δάνειο, καταλήγει η Eurobank.

ΝΙΚΟΣ Χ. ΡΟΥΞΑΝΟΓΛΟΥ

Ελαφρύνσεις για ιδιοκτήτες, ενοικιαστές εξετάζει το ΥΠΟΙΚ της Ελλάδας

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΚΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Ανοιχτό το ενδεχόμενο για νέες παρεμβάσεις που θα ελαφρύνουν ιδιοκτήτες και ενοικιαστές άφησε χθες ο υπουργός Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κιρ. Πιερρακάκης μιλώντας στο φόρουμ του «Οικονομικού Ταχυδρόμου». Ο υπουργός αναφέρθηκε στο μέτρο της επιστροφής ενοικίου, τονίζοντας ότι θα οδηγήσει σε αποκάλυψη φορολογητέας ύλης, επισημαίνοντας ότι το ποσό των 255 ευρώ που δηλώνεται ως μηνιαίο εισόδημα από τη μίσθωση ακινήτων είναι πολύ χαμηλό. Όπως επισήμανε ο κ. Πιερρακάκης, μέσω των κινήτρων αλλά και των νέων τεχνολογιών που αναπτύσσονται θα αποκαλυφθεί φορολογητέα ύλη. Σημείωσε δε ότι τα μέτρα, όπως η επιστροφή ενοικίου, δεν είναι αποσπασματικά, αφιόνοντας ουσιαστικά ανοικτό το ενδεχόμενο να γίνουν αλλαγές στην κλίμακα φορολόγησης των εισοδημάτων από ενοίκια.

Ουσιαστικά, η μείωση της φορολογίας μπορεί να οδηγήσει στην αύξηση του

Ο ΕΝΦΙΑ δεν πρόκειται να καταργηθεί, τόνισε ο υπ. Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών Κ. Πιερρακάκης.

δηλωθέντος εισοδήματος και κατ' επέκταση των εσόδων του κράτους. Τα εισοδήματα από ακίνητα φορολογούνται με συντελεστή 15% έως 12.000 ευρώ, από 12.001 μέχρι και 35.000 ο συντελεστής διαμορφώνεται στο 35% και πάνω από το ποσό αυτό στο 45%. Ενα από τα σενάρια που εξετάζει το οικονομικό επιτελείο είναι να προστεθεί ένα κλιμάκιο μεταξύ του πρώτου και του τρίτου. Συγκεκριμένα, να δημιουργηθεί ένα κλιμάκιο από 12.001 έως 20.000 ή 25.000 με συντελεστή 20% ή 25%.

Σύμφωνα με τα στατιστικά της ΑΑΔΕ, οι περισσότεροι φορολογούμενοι δηλώνουν εισοδήματα που δεν ξεπερνούν τα 12.000 ευρώ. Συγκεκριμένα, σε 1,59 εκατ. φορολογικές δηλώσεις τα δηλω-

Το μέσο ενοίκιο που δηλώνεται διαμορφώνεται στα 255 ευρώ, ποσό που είναι πολύ χαμηλό, υποστήριξε ο κ. Πιερρακάκης.

θέντα εισοδήματα ανήλθαν σε 4,69 δισ. ευρώ. Από εκεί και πάνω πέφτουν τα εισοδήματα και μειώνεται και ο αριθμός των φορολογουμένων. Κι αυτό καθώς ο δεύτερος συντελεστής ανέρχεται σε 35%. Η εξέλιξη αυτή δείχνει ότι ο υψηλός συντελεστής 35% που επιβάλλεται «αναγκάζει» πολλούς ιδιοκτήτες να αποκρύβουν εισοδήματα. Δηλαδή, ένα τμήμα του ενοικίου «καθαρό» στην τράπεζα και ένα μικρότερο ποσό «μαύρο». Με βάση τα ίδια στοιχεία, το ποσό που δηλώθηκε για εισοδήματα ακινήτων άνω των 12.000 έως 35.000 ευρώ ανέρχεται σε 2,7 δισ. ευρώ, ενώ το ποσό πάνω από 35.000 ευρώ διαμορφώθηκε σε 1,1 δισ. ευρώ.

Αντιθέτως, ο υπουργός ήταν κατηγορηματικός για τα σενάρια που διακινούνται περί κατάργησης του ΕΝΦΙΑ. Όπως είπε, «πολλά από τα σενάρια που κυκλοφορούν τις τελευταίες ημέρες και που έχω δει να διακινούνται στον Τύπο είναι και εκτός πραγματικότητας. Να πω για παράδειγμα ότι ακούω τις τελευταίες ημέρες σενάρια περί κατάρ-

γησης του ΕΝΦΙΑ. Είμαστε μια κυβέρνηση η οποία έχει ήδη μειώσει τον ΕΝΦΙΑ κατά 35% και άλλο 20% στα ακίνητα που έχουν ασφαλιστεί. Δεν θα ήταν αυτή η προτεραιότητά μας».

Πάντως, η γενική κατεύθυνση των νέων μέτρων είναι η αφαίρεση βαρών από τη μεσαία τάξη. «Αφαίρεση βαρών και από το εισόδημα της μεσαίας τάξης, αλλά θα το αφήσω εκεί. Τα μέτρα θα ανακινωθούν τον Σεπτέμβριο», τόνισε χαρακτηριστικά ο υπουργός.

Τέλος, για τους επαγγελματίες υποστήριξε ότι «η έννοια του τεκμαρτού είναι το ανάποδο της έννοιας του digital» και πρόσθεσε ότι «όσο περισσότερα βήματα γίνονται προς την κατεύθυνση της ψηφιοποίησης και της φοροδιαφυγής τόσο λιγότερα τεκμήρια χρειάζονται». Ο κ. Πιερρακάκης επέμεινε στο θέμα της φοροδιαφυγής, προβάλλοντας ως ενδεδειγμένη λύση για την καταπολέμηση της την ψηφιοποίησης και όπως τόνισε «η μείωση της φοροδιαφυγής είναι κοινωνικό μέρισμα και στοιχείο δικαιοσύνης».

ΑΠΟ
€236.000
ΜΕ ΕΛΑΧΙΣΤΗ ΑΠΟΔΟΣΗ
ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (ROI) 6%

☎ 8000 57 57 🌐 www.cyfieldgroup.com @cyfieldgroup

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Διπλή περιβαλλοντική πιστοποίηση

Η **ΕΛΛΗΝΙΚΗ** Τράπεζα, μέλος του Ομίλου Eurobank, πέτυχε φέτος διπλή περιβαλλοντική πιστοποίηση, επιβεβαιώνοντας έμπρακτα τη σταθερή της προσηλωση στην προστασία του περιβάλλοντος και την ενεργειακή διαχείριση. Συγκεκριμένα, η Τράπεζα ολοκλήρωσε με επιτυχία τη διαδικασία πιστοποίησης του Συστήματος Περιβαλλοντικής Διαχείρισης, σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ISO 14001, καθώς και του Συστήματος Διαχείρισης Ενέργειας κατά ISO 50001. Με αυτές τις δύο διακρίσεις η Ελληνική Τράπεζα καθίσταται η μεγαλύτερη Τράπεζα στην Κύπρο με πιστοποίηση κατά ISO 14001, και αποτελεί τη μοναδική τράπεζα στη χώρα που διαθέτει Πιστοποίηση κατά ISO 50001 για το σύνολο των δραστηριοτήτων και των λειτουργιών της στα κτήριά της, παγκύπρια.

Τα διεθνή αυτά πρότυπα, που έχουν θεσπιστεί από τον Διεθνή Οργανισμό Τυποποίησης, αποτελούν βασικά εργαλεία για την αποτελεσματική διαχείριση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων και τη συνεχή βελτίωση της περιβαλλοντικής επίδοσης των οργανισμών.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η Ελληνική Τράπεζα κατέχει την πιστοποίηση ISO 50001 από το 2015, αποτελώντας τον πρώτο οργανισμό στην Κύπρο που την απέκτησε από την Κυπριακή Εταιρεία Πιστοποίησης. Το Σύστημα Ενεργειακής Διαχείρισης προσφέρει μία συστηματική προσέγγιση για συνεχή βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης, της χρήσης και της κατανάλωσης. Στόχος μέσω αυτής της δια-

χείρισης είναι η μείωση κατά 45% στις συνολικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030.

Επιπλέον, η πιστοποίηση κατά ISO 14001 επισφραγίζει τη διαχρονική δέσμευση της Ελληνικής Τράπεζας για την προστασία του περιβάλλοντος, τη μείωση του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος και τη συμμόρφωση με τις σχετικές νομοθεσίες, κανονισμούς και τα υψηλά περιβαλλοντικά πρότυπα.

Η περιβαλλοντική στρατηγική της Ελληνικής Τράπεζας αποτελεί βασικό πυλώνα της εταιρικής της υπευθυνότητας και αναπόσπαστο μέρος της επιχειρηματικής της στρατηγικής. Η διπλή πιστοποίηση λειτουργεί ως οδηγός για την υιοθέτηση μιας ολιστικής προσέγγισης στη διαχείριση των περιβαλλοντικών ζητημάτων.

LOUIS TRAVEL LTD

Απέσπασε τη διεθνή πιστοποίηση Green Offices

Η **εταιρεία** LOUIS TRAVEL LTD (μέλος του Ομίλου Εταιριών LOUIS), ανακοινώνει με υπερφάνεια την απόκτηση της διεθνούς πιστοποίησης GREEN OFFICES. Η πιστοποίηση αυτή απονέμεται από τον οργανισμό CYMEPA σε εταιρείες που εφαρμόζουν και τηρούν κριτήρια που σχετίζονται με την κατανάλωση ενέργειας, νερού και χαρτί, ανακύκλωση υλικών, ενσω-

μάτωση πράσινων πολιτικών στις καθημερινές τους λειτουργίες και εκπαίδευση προσωπικού σε θέματα αειφορίας. Για την απόκτηση της πιστοποίησης, η εταιρεία Louis Travel συμμετείχε στο σχέδιο I-STARS, ένα έργο που απευθύνεται αποκλειστικά σε τουριστικές επιχειρήσεις, στα πλαίσια της προσπάθειας οικοδόμησης ενός πιο ανθεκτικού, καινοτόμου και βιώσιμου

τουριστικού οικοσυστήματος. Συννοδιοίποροι στο ταξίδι της εταιρείας Louis Travel προς απόκτηση της πιστοποίησης αυτής ήταν οι σύμβουλοι της σε θέματα βιωσιμότητας, GROW Sustainability Consulting. Η εταιρεία δεσμεύεται να συνεχίσει τις πράσινες πρακτικές και να ενισχύσει το θετικό της αποτύπωμα στην κοινωνία και το περιβάλλον.

UNITED RESCUE CYPRUS

Νέο δίκτυο παροχής επείγουσας ιατρικής φροντίδας

Το **United Rescue Cyprus**, ένα καινοτόμο εθελοντικό σύστημα άμεσας ανταπόκρισης, έρχεται να αλλάξει ριζικά τον τρόπο παροχής επείγουσας ιατρικής φροντίδας στο νησί. Εμπνευσμένο από το επιτυχημένο μοντέλο του United Rescue του Ισραήλ –το οποίο διαθέτει πάνω από 9.000 εθελοντές και ανταποκρίνεται σε περισσότερα από 90 δευτερολέπτα στις μεγάλες πόλεις– το United Rescue Cyprus στοχεύει στη γεφύρωση του κενού μεταξύ της εμφάνισης ενός επείγοντος περιστατικού και της άφιξης του ασθενοφόρου. Αξιοποιώντας προηγμένη τεχνολογία, εξειδικευμένη εκπαίδευση και την κοινοτική εθελοντική δράση, το United Rescue Cyprus προσφέρει μια δυναμική νέα προσέγγιση στην ενίσχυση της δημόσιας υγείας και των υπηρεσιών πρώτης ανάγκης. Κατά τη διάρκεια της συνέντευξης Τύπου, τα ιδρυτικά μέλη –Exness Global Ltd, Bbf Global Limited, Maxim Pasik, Νικόλαος Ζάμπογλου, Letshelp, Soteris Pittas & Co LLC, Sotiris

Pittas και Magnumserve Ltd– μαζί με την πρώτη ομάδα εκπαιδευμένων εθελοντών, παρουσίασαν το όραμα και τους στόχους της πρωτοβουλίας. Τόνισαν ότι το United Rescue Cyprus δεν αποτελεί απλώς ένα νέο μοντέλο παροχής επείγουσας φροντίδας, αλλά ένα κίνημα βασισμένο στην ανθρωπιά, την καινοτομία και την κοινή ευθύνη.

Το πιλοτικό πρόγραμμα του United Rescue Cyprus ξεκινά επίσημα από τη Λεμεσό, με μια δυναμική ομάδα που περιλα-

βάνει γιατρούς, νοσηλεύτες και εκπαιδευμένους εθελοντές. Το πρόγραμμα αναμένεται να επεκταθεί σταδιακά σε όλη την Κύπρο, με στόχο να φτάνει σε κάθε άνθρωπο που έχει ανάγκη βοήθειας σε χρόνο ρεκόρ. Οι υπηρεσίες του United Rescue Cyprus προσφέρονται δωρεάν και χωρίς διακρίσεις προς όλους. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το πώς μπορείτε να στηρίξετε ή να συμμετάσχετε στο United Rescue Cyprus, επισκεφθείτε: www.rescuecyprus.org

GOGORDIAN

Με δυναμική παρουσία στο Limassol REALTY on Expo 2025

Με **στρατηγικό** όραμα την παροχή της ιδανικής λύσης που καλύπτει τις ανάγκες του κάθε επενδυτή, η GoGordian συμμετείχε στο Limassol REALTY on Expo 2025, που πραγματοποιήθηκε στις 8 και 9 Μαΐου στο πολυτελές City of Dreams Mediterranean στη Λεμεσό.

Η έκθεση REALTY on αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα γεγονότα του κλάδου real estate στην Ανατολική Μεσόγειο, προσελκύοντας κορυφαίους εκπροσώπους του τομέα και επενδυτές τόσο από την Κύπρο όσο και από το εξωτερικό.

Η συμμετοχή της GoGordian στη φετινή διοργάνωση υπογραμμίζει τον ηγετικό της ρόλο στον τομέα των ακινήτων στην Κύπρο και δίνει την ευκαιρία στην ομάδα της να παρουσιάσει το εκτεταμένο και πολυδιάστατο χαρτοφυλάκιό της. Από ελκυστικά οικιστικά ακίνητα σε αστικές και παραθαλάσσιες περιοχές, μέχρι εμπορικά ακίνητα υψηλών αποδόσεων και γη αναπτυξιακού χαρακτήρα, η GoGordian προσφέρει λύσεις που ανταποκρίνονται στις σύγχρονες ανάγκες των επενδυτών.

Στο ειδικά διαμορφωμένο περίπτερό της, η εταιρεία υποδέχτηκε επισκέπτες, συνεργάτες και υποψήφιους επενδυτές, προβάλλοντας τις καινοτόμες υπηρεσίες της, τη στρατηγική της προσέγγιση στη διαχείριση ακινήτων και την προσιτή αξία που προσφέρει σε κάθε συνεργασία.

Η παρουσία της GoGordian στο Limassol REALTY on Expo 2025 αποτελεί μέρος της ευρύτερης στρατηγικής της για ανάπτυξη νέων συνεργειών και περαιτέρω ανάδειξη της Κύπρου ως ελκυστικού επενδυτικού προορισμού στον τομέα του real estate.

Διαίτητα ούλμετατος
έχουν παύδα ήλκκας
10-14 ήρον

HEALTHY LIFESTYLE CAMP

18-23
Ιουλίου 2025,
Rodon Hotel
Αγρός

Υπό την αιγίδα
MAZI
ΜΑΖΙ & ΚΑΡΕΤΑ ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ

ΧΑΛΚΙΝΟΣ ΚΟΡΗΓΟΣ
MITSIDES

ΥΠΟΘΗΚΙΚΕΣ
GUM Αγρός ENA Fitness
COOLVIT

ΧΡΗΡΓΗ
ΕΠΚΟΝΩΝΙΑΣ
24SPORTS

ΚΑΤΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΔΙΑΙΤΟΛΟΓΩΝ
& ΔΙΑΤΡΟΦΟΛΟΓΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ
ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ
83

Τηλ: 99515526 | www.healthylifestylecamp.com

ΘΑΝΑΣΗΣ ΑΛΕΥΡΑΣ

46 & ΣΕΙΥ

19 & 20.05.2025
20:30

ΓΚΛΟΥΤΕΝ
ΦΡΙ

Χορηγός επικοινωνίας:
wizguide

ΣΧΗΜΟΘΕΣΙΑ:
**ΦΩΚΑΣ
ΕΥΑΓΓΕΛΙΝΟΣ**

Νέα άνοδος στο Χ.Α. με στήριξη από επιλεγμένα blue chips

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 1.788,57 μονάδες με κέρδη 0,77%

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Συνέχιση της ανόδου σημειώθηκε στο Χρηματιστήριο Αθηνών, με τον Γενικό Δείκτη να σκαρφαλώνει κι άλλο προς τις 2.000 μονάδες, με στήριξη από επιλεγμένα blue chips και όχι τόσο από τον τραπεζικό κλάδο αυτή τη φορά.

Η εναλλαγή πρωταγωνιστών είναι θετικό σημάδι, κατά τους αναλυτές, καθώς τίτλοι που είχαν μείνει πίσω το προηγούμενο διάστημα βελτιώνουν τις αποτιμήσεις τους, ενώ το ενδιαφέρον των επενδυτών δείχνει πως διαχέεται και σε άλλα μέρη του χαρπίλo.

Έτσι, στα στατιστικά της συνεδρίασης, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 1.788,57 μονάδες με άνοδο 0,77%, ενώ ο τζιρς διαμορφώθηκε στα 190,6 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης ενισχύθηκε κατά 0,68% στις 4.437,2 μονάδες, ενώ με άνοδο 1,12% έκλεισε η μεσαία κεφαλαιοποίηση, στις 2.682,41 μονάδες.

Στα μη τραπεζικά blue chips, με κέρδη 4,60% ξεχώρισε ο Ελλακτωρ και ακολούθησε ο Titan με άνοδο 3,07%,

ενώ με κέρδη άνω του 2% έκλεισαν οι Coca-Cola και ΟΠΑΠ. Το 1% ξεπέρασαν τα κέρδη σε ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ και Cenergy.

Στον αντίποδα, με απώλειες 1,59% έκλεισε η Jumbo και ακολούθησαν η ΔΕΗ με πτώση 0,43% και η HELLENIQ ENERGY με απώλειες με 0,32%

Ο τραπεζικός δείκτης σημείωσε άνοδο 0,51% και έκλεισε στις 1.723,66 μονάδες, με την Εθνική Τράπεζα να καταγράφει άνοδο 1,53%, τη Eurobank να ακολουθεί με άνοδο 0,85% και την Τράπεζα Πειραιώς να ενισχύεται κατά 0,26%, με απώλειες 1,18% έκλεισε η Alpha Bank και η Optima Bank έκλεισε αμετάβλητη.

Με συνοπτικές διαδικασίες, οι συντομίες Αμερικανών και Κινέζων αξιωματούχων οδηγήθηκαν σε συμφωνία, προσώρας τουλάχιστον, αφού ουδείς μπορεί να προβλέψει πώς θα ενεργήσει ο Τραμπ μετά την τρίμηνη ανακωχή, επισημαίνει ο Δημήτρης Τζάνας, σύμβουλος διοίκησης Κύκλος ΑΧΕΠΙΕΥ. Σε αυτό το πλαίσιο οι αγορές κινήθηκαν ανοδικά και το ελληνικό

Οι συναλλαγές βελτιώθηκαν με οδηγό τον τραπεζικό κλάδο και ο Γενικός Δείκτης αναρριχήθηκε πάνω από τις 1.780 μονάδες, που αποτελεί ρεκόρ έτους αλλά και 15ετίας.

χρηματιστήριο συγχρονίστηκε με τη διεθνή ευφορία, υπογραμμίζει ο αναλυτής.

Οι συναλλαγές βελτιώθηκαν με οδηγό τον τραπεζικό κλάδο και ο Γενικός Δείκτης αναρριχήθηκε πάνω από τις

1.780 μονάδες, που αποτελεί ρεκόρ έτους αλλά και 15ετίας, με τη συμβολή των θετικών επιδόσεων των τραπεζών κατά το πρώτο τρίμηνο να είναι καταλυτικής σημασίας. Παράλληλα, ο ΟΔ-ΔΗΧ προχωρεί σε ενέργειες με στόχο την ολοσχερή εξόφληση του δανείου από το πρώτο μνημόνιο, εξέλιξη που θα επιτρέψει στην ελληνική οικονομία να πάψει να είναι η πιο υπερχρεωμένη χώρα τα επόμενα χρόνια.

Ευλόγως, οι επενδυτικοί οίκοι αναβαθμίζουν τις τιμές-στόχους των τραπεζών και άλλων blue chips, με τον οίκο αξιολόγησης Fitch να ανακοινώνει την έκθεσή του για το ελληνικό αξιόχρεο στις 16 Μαΐου, ενώ θετικές είναι οι εξελίξεις αρκετών εταιρειών της μεσoίας κεφαλαιοποίησης (ΟΛΠ, ΕΧΑΕ και ΑΔΜΗΕ ανάμεσά τους) καθώς ήδη διαμορφώνονται προϋποθέσεις για εξέταση τοποθετήσεων και σε αυτές από τους επενδυτές. Συνεπώς, τονίζει ο κ. Τζάνας, το κλίμα στο Χ.Α. είναι «θερμό» αυτή τη στιγμή, σπτηρίζοντας την πορεία του Γενικού Δείκτη στη συνέχεια.

Μικρά κέρδη κατέγραψαν οι ευρωπαϊκές αγορές

Περιορισμένα ανοδικές τάσεις επικράτησαν και χθες στις ευρωπαϊκές αγορές, αν και η αισιοδοξία που δημιούργησε η συμφωνία ανάμεσα στην Ουάσιγκτον και το Πεκίνο τείνει να δώσει τη θέση της σε νέο προβληματισμό, καθώς πρόκειται για προσωρινή κατάσταση και η αβεβαιότητα παραμένει. Και στη Wall Street, άλλωστε, η εικόνα ήταν μεικτή χθες, παρά την ενθαρρυντική είδηση περί αποκλιμάκωσης του πληθωρισμού στις ΗΠΑ, όπου η αύξηση των τιμών σε ετήσια βάση κατέγραφε τον χαμηλότερο ρυθμό από το 2021. Παράλληλα όμως και στις ΗΠΑ εξανεμίζεται η αισιοδοξία που δημιούργησε η προσωρινή συμφωνία Ουάσιγκτον - Πεκίνου, ενώ την ίδια στιγμή το ενδιαφέρον των επενδυτών είναι και πάλι στραμμένο και στα αποτελέσματα που ανακοινώνουν οι εταιρείες.

Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Eurostoxx 600 έκλεισε με αμελητέα άνοδο 0,073%, η οποία ωστόσο προστέθηκε στα κέρδη της Δευτέρας, όταν ο δείκτης σημείωσε σημαντική άνοδο. Σε ό,τι αφορά τα αποτελέσματα επιχειρήσεων, η μετοχή της Bayer σημείωσε άνοδο 3%, καθώς η φαρμακοβιομηχανία ανακοίνωσε κέρδη που υπερβαίνουν τις προβλέψεις. Στον αντίποδα βρίσκεται η αντασφαλιστική Munich Re, η μετοχή της οποίας υποχώρησε κατά 4,3%, καθώς η εταιρεία ανακοίνωσε ότι τα αιτήματα για αποζημιώσεις από τις καταστρεφτικές πυρκαγιές στο Λος Άντζελες αναμένεται να φθάσουν

στο 1,1 δισ. ευρώ. Παράλληλα, η μετοχή της Vestas έκανε άλμα 9,2%, το μεγαλύτερο στον δείκτη Stoxx 600, καθώς ανακοίνωσε άλμα 29% στα έσοδα του πρώτου τριμήνου.

Έτσι ο δείκτης Xetra DAX της Φρανκφούρτης έκλεισε με μικρά κέρδη 0,31%, όπως και ο δείκτης CAC 40 του Παρισιού με μικρά κέρδη 0,30%. Ο δείκτης FTSE MIB του Μιλάνου έκλεισε με κέρδη 0,39% και μόνον ο εξωστρεφής δείκτης FTSE

Το ενδιαφέρον των επενδυτών στρέφεται και πάλι στα αποτελέσματα που ανακοινώνουν οι εταιρείες.

100 του Λονδίνου έκλεισε οριακά στο κόκκινο, με αμελητέες απώλειες 0,02%. Είχε προηγηθεί η είδηση ότι στην αγορά εργασίας του Λονδίνου οι αυξήσεις των μισθών «πάγωσαν» τον Μάρτιο, ενώ η ανεργία παρέμεινε στο ανησυχητικό επίπεδο του 4,5% στη διάρκεια του πρώτου τριμήνου του έτους, έχοντας καταγράψει μικρή άνοδο από το 4,4% του προηγούμενου τριμήνου. Εκτιμάται, έτσι, πως η Τράπεζα της Αγγλίας θα διαπιστώσει τις αρνητικές εξελίξεις στην αγορά εργασίας και θα προχωρήσει σε νέα μείωση του κόστους δανεισμού για να στηρίξει την οικονομία της Βρετανίας.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Τιμή: Reuters)

New York/Νέα Υόρκη			UNITEDHEALTH G			PRUDENTIAL			E.ON SE NA			CREDIT SAISON			ALSTOM		
(Σε δολάρια)			US BANCORP			PERSIMMON			FRESENIUS MEDI			DAIWA SEC GROU			AXA		
Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ.%	VERIZON COMMS	WALT DISNEY CO	WELLS FARGO & WARMART INC	PEARSON	RELX	RIO TINTO	FRESENIUS SE	HEIDELBERG MAT	HENKEL AG&CO V	SUBARU	FUJIFILM HOLDI	FUJITSU	BNP PARIBAS	BOUYGUES	CAPGEMINI
3M COMPANY	150,93	0,3991	42,665	110,8564	76,18	1,7361	3949	4699,5	0,804	186,6	1,8	2830	3351	-0,09	3288	-1,23	155,90
ALCOA CORP	28,56	1,5647			96,025	-0,7494											0,48
ALTRIA GROUP	56,47	-0,8428															0,29
AMAZON COM	213,8	2,4732															0,48
AMER EXPRESS C	301,58	0,8899															0,29
AMER INTL GROU	83,97	0,599															0,29
AMGEN	271,1	-1,3321															0,29
APPLE INC	210,8498	0,0284															0,29
BANK OF AMERIC	44,22	1,9834															0,29
BAXTER INTL IN	31,34	-1,6939															0,29
BOEING CO	203,1702	2,3373															0,29
BRISTOL MYERS	47,03	-2,3869															0,29
CATERPILLAR IN	354,79	3,5732															0,29
THE CIGNA GP O	304,44	-3,5789															0,29
CHEVRO	142,57	0,6708															0,29
CISCO SYSTEMS	62,065	0,6405															0,29
CITIGROUP	75,9301	1,3618															0,29
CERVENCERAS	14,855	1,9561															0,29
COCA-COLA CO	69,035	-0,7119															0,29
COLGATE PALMOL	87,36	-1,9969															0,29
DANASO CORP	88,22	1,2162															0,29
DIANA SHIPPING	1,48	4,9645															0,29
DOW INC	30,8366	-0,4629															0,29
DUPONT DE NMU	71,025	-0,3438															0,29
GLBL X EM MR E	27,78	0,1081															0,29
ENTERGY CP	81,75	0,5906															0,29
EXXON MOBIL	109,93	0,7054															0,29
FEDEX CORP	232,315	-0,2726															0,29
FORD MOTOR CO	10,5666	0,1573															0,29
INTL BUS MACHI	257,95	1,5393															0,29
GENERAL DYNAMI	275,09	-0,4163															0,29
GE AEROSPACE O	221,6	1,2103															0,29
GOLDM SACHS GR	602,55	1,8957															0,29
HALLIBURTON CO	21,365	0,5412															0,29
THE HTFD INS O	128,88	0,1866															0,29
HP INC	28,625	1,2916															0,29
HOME DEPOT INC	375,0518	-0,4085															0,29
INTEL CORP	22,665	2,1867															0,29
JOHNSON JOHNSO	148,94	-3,3736															0,29
JPMORGAN CHASE	262,715	1,0248															0,29
LAZARD INC ORD	46,605	1,3593															0,29
MCDONALD'S COR	309,55	-0,7598															0,29
MERCK & CO	77,47	-3,6802															0,29
MICROSOFT CP	44,79	-0,3027															0,29
3M COMPANY	150,97	0,4257															0,29
MORGAN STANLEY	129,266	1,7362															0,29
NIKE INC CL B	62,56	-0,032															0,29
NORFOLK SOUTHE	240,205	0,4579															0,29
PFIZER INC	22,89	-0,8662															0,29
PROCTER & GAMB	157,99	-1,8086															0,29
ROCKWELL AUTOM	309,095	3,1073															0,29
SCHLUMBERGER L	36,0766	0,6321															0,29
SOUTHERN	86,125	-1,8854															0,29
STEALTHGAS	5,53	1,2821															0,29
UNIVISY CORP	5,705	9,9229															0,29

Londón/Λονδίνο			(Σε νέευς)		
Εταιρείες	Χθες	Μετ.%	ST.JAMES'S PLA	1083,79	3,009
ANGLO AMERICAN	2217,41	3,492	OMEGA TROP	2034	1,194
A.B.FOOD	2077,344	0,917	SMITH&SNEPHEW	1068,231	-1,342
ADMIRAL GRP	3318	0,851	SSE	1681,5	-0,679
ASHTED GRP	4408,441	3,271	STAND.CHART.	1155,5	-1,239
ANTOFAGASTA	1838,5	0,273	SEVERN TRENT	2579	-2,202
AVIVA	574,2	-0,382	TRAVIS PERKINS	625	3,391
AZISAREZENA	10180	-0,896	TESCO	366,5	-0,597
BARCOCK INTL	824	-0,602	TAYLOR WIMPEY	119,52	1,878
BAE SYS.	1676,0814	0,48	UNILEVER	4567	-1,658
BARCLAYS	316,85	1,133	UTD. UTILITIES	1071,018	-2,078
BR.AMER.TOB.	3027,032	-1,782	VODAFONE GRP	68,84	-0,405
BERKELEY GPHL	421,16	0,43	WPP	610,4	0,826
BR.LAND	393,98	-1,005	WHITBREAD	2851,54	0,529
BUNZL	2520	-0,709			
BP	382,153	0,565			
BURBERRY GRP	826,8	3,739			
BT GROUP	161,45	-0,163			
COCACOLA HBC A	3772	0,533			
CARNIVAL	1532	1,457			
CENTRICA	147,06405	-0,148			
COMPASS GROUP	2606,61	-0,346			
CAPITA GROUP	220,8	2,602			
CRH	7531,794	1,18			
DCC	4740	-6,509			
DIAOGO	2118,014	-0,271			
DIRECT LINE	289	0,837			
EXPERIAN	3984	2,155			
EASYTEV	544	2,256			
FERNILLO	1010	1,051			
GLENOREC	269,75	0,785			
GSK	1358	-2,965			
HIKIMA	1947	-0,409			
HAMMERSO	263	1,31			
HSCB HLDS.UK	876,1	-0,658			
INTL CONSOL AI	327,2	3,529			
INTERCON. HOTE	9180	1,796			
3I GPR	4141	1,074			
IMPBRANDS	2901,918	-1,701			
INTERTEK GROUP	4936	1,522			
ITV	78	0,013			
JOHNSON MATTHE	1363	1,188			
KINGFISHER	306,9	-1,421			
LAND SECS.	591,12	0,838			
LEGAL&GEN.	239,629	-0,25			
LLOYDS GRP	73,4	0,493			
MARKS & SP	2143	-0,202			
MONDI	1189,6	0,338			
NATIONAL GRID	1006,5	-1,757			
NEXT	12200	2,049			

Frankfurt/Φρανκφούρτη			(Σε ευρώ)		
Εταιρείες	Χθες	Μετ.%	ADIDAS N <td>223,6</td> <td>6,7</td>	223,6	6,7
ALLIANZ SE	350,9	-0,8			
BASF SE	45,29	0,66			
BAY MOT WERKE	83,98	2,46			
BEIERSDORF	119,35	-2,55			
BAYER N AG	24,74	0,68			
COMMERZBANK	26,01	0,2			
CONTINENTAL AG	75,58	1,28			
DEUTSCHE BANK	24,73	0,05			
DT BOERSE N	279,8	-0,7			
DT LUFTHANSA A	6,582	0,012			
DT TELEKOM N	31,69	-0,04			

Amsterdam/Αμστερνταμ			(Σε ευρώ)		
Εταιρείες	Χθες	Μετ.%	MITSUBISHI CLE <td>2843</td> <td>-0,51</td>	2843	-0,51
MITSUBISHI CLE	2843	-0,51			
MITSUBISHI MOT	449,6	8,34			
NEC CORPORATIO	3668	-1,85			
NIKON HLDO	3016	-10,15			
NIKON CORP	1471	3,19			
NISSU	1977	-1,81			
NISSAN MOTOR C	356,8	3			
NOMURA HOLDING	874	3,9			
NISSAN CHEMICA	4355	1,37			
NISSAN PAPER I	1038				
OBAYASHI CORP	2193,5	-4,98			
ODAKUY ELEC RA	1544,5	-2,06			
OI HOLDINGS	642,8	-1,83			
OSAKA GAS	3667	-0,84			
RICOH CO LTD	1647,5	1,28			
SECOM	5239	-4,29			
SEVEN & I HLDD	2255	-1,89			
SHARP CORP	812,6	-13,31			
SHIMIZU CORP	1518	-2,85			
SHISEIDO	2469,5	0,28			
SONY GROUP COR	3654,7	1,73			
SMFG	3558	2,95			
SUMITOMO CHEM	364,5	1,56			
SUZUKI	1641	-0,06			
TAISEI CORP	7715	-3,13			
TDK CORPORATIO	1661	2,78			
TOBU RAILWAY	2662	-0,49			
TOYO MARINE H	5872	-1,01			
TOKAY INDUSTRI	972,3	1,36			
TREND MICRO	10700	3,78			
TOPY INDUS LTD	2262	0,98			
TOYOTA INDUSTRI	972,3	1,36			
TOYOB	915	0,44			
TOYOTA MOTOR C	2850	3,5			
YAMAHA CORP	1070	6,41			

Paris/Παρίσι			(Σε ευρώ)		
Εταιρείες	Χθες	Μετ.%	ACCOR <td>47,71</td> <td>1,92</td>	47,71	1,92
AIR LIQUIDE	182,12	0,46			

Madrid/Μαδρίτη			(Σε ευρώ)		
Εταιρείες	Χθες	Μετ.%	ACS CONS Y SER <td>57,25</td> <td>2,0499</td>	57,25	2,0499
AENA SME	227,8	0,7965			
ACERINOX	10,63	1,9175			
ACCIONA	129,8	2,044			
AMADEUS	71,28	2,189			
BBVA	13,23	1,4182			
BANKINTER	111,6	0,5045			
CAIXABANK	7,348	-0,2714			
DISTR INT ALIM	25,4	1,6			
ENADES	251,8	-0,5136			
ENAGAS	13,08	-4,9598			
FERROVIAL	43,46	0,2537			
FOMENTO DE CON	111,6	0,3597			
GIFOL	8,934	6,3585			
IBERDROLA	15,195	-0,1314			
INT AIRLINES G	3,828	3,3756			
INDRA SISTEMAS	29,6	-0,135			
INDITEX	48,43	1,8507			
MAPFRE	3,264	-0,7299			
MERLIN PROP	10,22	0,1961			
ARCELORMITTAL	28,16	0,8235			
REPSEL	11,805	1,5484			
BCO DE SABADEL	2,699	0,6714			
BANCO SANTANDE	6,783	0,2661			
SACYR	3,426	1,7321			
TELEFONICA	4,412	-0,1122			
TECNICAS REUN	16,37	0,5505			

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ				
	Κλείσιμο	Προηγ.	Διαφορά Μετ.	
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΧΑ	1.788,57	1.774,96	13,61	0,77%
FTSE/Χ.Α. LARGE CAP	4.437,20	4.407,11	30,09	0,68%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ Χ.Α.	14.960,22	14.964,54	-4,32	-0,03%
FTSE/Χ.Α.ΥΠΗΛΗΣ ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ	4.722,39	4.690,22	32,17	0,69%
FTSE/Χ.Α. MID CAP	2.682,41	2.652,67	29,74	1,12%
FTSE/Χ.Α. ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	1.057,81	1.049,33	8,48	0,81%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΤΗΧ ESG	2.084,57	2.069,79	14,78	0,71%
ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΕΙΚΤΗΣ MID & SMALL CAP	2.375,21	2.360,00	15,21	0,64%
ΔΕΙΚΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΕΙΚΤΗ Χ.Α.	3.407,79	3.381,86	25,93	0,77%
FTSE/Χ.Α. ΤΡΑΠΕΖΕΣ	1.723,66	1.714,93	8,73	0,51%
FTSE/ΑΤΗΧ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ & ΘΗΛΕΠΟΙΚΙΝΩΝΙΕΣ	6.331,90	6.266,67	65,23	1,04%
FTSE/ΑΤΗΧ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	8.078,65	8.037,98	40,67	0,51%
FTSE/ΑΤΗΧ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	4.782,71	4.767,29	15,42	0,32%
FTSE/ΑΤΗΧ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	5.967,47	5.922,54	44,93	0,76%
FTSE/ΑΤΗΧ ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	8.492,71	8.391,55	101,16	1,21%
FTSE/ΑΤΗΧ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	7.650,06	7.535,27	114,79	1,52%
FTSE/ΑΤΗΧ ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	5.472,18	5.415,21	56,97	1,05%
FTSE/ΑΤΗΧ ΕΝΕΡΓΕΙΑ & ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	5.792,62	5.785,63	6,99	0,12%

Το Χρηματιστήριο Αθηνών και ο οίκος FTSE Russell ανακοίνωσαν τους νέους Συντελεστές Στάθμισης (Capping Factors) των μετοχών που συμμετέχουν στη σύνθεση των δεικτών FTSE/Χ.Α. Οι αλλαγές ισχύουν από τη συνεδρίαση της Δευτέρας 18 Δεκεμβρίου 2023.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	105.433.502,64
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	19.464.563,16
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	9.847.809,20
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	9.174.673,19
ΠΟΛΥΑΠΛΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ	7.289.175,22
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	5.660.737,87
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	4.476.944,45
ΔΙΑΛΙΣΤΗΡΙΑ	3.692.412,74
ΣΤΑΘΕΡΗ ΘΛΕΦΟΝΙΑ	3.642.621,83
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	3.300.501,80
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	2.304.591,23
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	2.084.249,34
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	1.737.822,70
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	1.379.477,27
ΔΙΑΛΙΣΤΗΡΙΑ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΩΝ	1.361.838,56
ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	1.240.710,28
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	623.492,11
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	617.477,09
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	574.806,65
ΤΡΟΦΙΜΑ	463.556,17
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΙΜΩΝ ΑΜΟΙΒ. ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ	415.070,03
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ & ΘΕΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ	401.084,64
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	391.940,08
ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΠΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ	324.441,11
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	299.803,30
ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ	242.706,36
ΥΔΡΕΥΣΗ	181.171,81

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ				
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο Μετ.
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	1,318	4,60%	ΑΛΦΑ TRUST HOLDINGS (ΚΟ)	8,480 -2,53%
ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	2,090	4,50%	ΙΚΤΙΝΟΣ ΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	0,337 -2,32%
ΕΥΡΩΠΗ HOLDINGS (ΚΟ)	1,730	4,22%	JUMBO (ΚΟ)	28,440 -1,59%
ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	2,320	3,57%	ΒΙΟΚΑΡΠΙΕΤ (ΚΟ)	1,665 -1,48%
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	3,155	3,27%	ΦΑΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	3,685 -1,34%
ΕΛΑΣΤΡΟΝ (ΚΟ)	2,230	3,24%	ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜ. (ΚΟ)	2,520 -1,18%
PERFORMANCE TECHNOLOGIES (ΚΟ)	6,180	3,17%	QUALITY & RELIABILITY (ΚΟ)	1,100 -1,08%
TITAN CEMENT INTERNATIONAL (ΚΑ)	41,950	3,07%	PROFILE (ΚΟ)	5,610 -0,88%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	20,100	2,76%	ΙΝΤΕΡΓΟΥΝΤ - ΞΥΛΕΜΠΟΡΙΑ (ΚΟ)	0,235 -0,84%
A.S. COMPANY (ΚΟ)	3,570	2,29%	ΙΝΤΕΡΛΑΪΦ Α.Α.Ε.Γ.Α. (ΚΟ)	4,930 -0,80%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25		
	Κλείσιμο	Μετ.%
ΕΕΕ	44,92	2,09%
ΕΤΕ	10,26	1,53%
ΠΕΙΡ	5,418	0,26%
ΕΥΡΩΒ	2,612	0,85%
ΑΛΦΑ	2,52	-1,18%
ΜΥΤΙΑ	42,26	0,28%
ΟΠΑΠ	20,1	2,76%
ΟΤΕ	17,35	0,99%
ΜΠΕΛΑ	28,44	-1,59%
ΔΕΗ	13,89	-0,43%
ΤΙΤΣ	41,95	3,07%
ΜΟΗ	22,64	0,53%
ΓΕΚΤΕΡΝΑ	18,92	-0,16%
ΟΡΤΙΜΑ	16,2	0,00%
ΕΛΠΕ	7,845	-0,32%
CENER	9,39	1,84%
ΛΑΜΔΑ	6,54	0,15%
ΔΑΑ	9,16	0,94%
ΑΡΑΙΓ	12,82	0,31%
ΣΑΡ	13,78	-0,14%
ΑΚΤΡ	5,31	0,00%
ΒΙΟ	5,72	0,35%
ΕΥΔΑΠ	5,83	0,34%
ΕΛΧΑ	2,19	1,86%
ΕΛΛΑΚΤΩΡ	1,318	4,60%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ			
ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ			
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	316	6.755	8.445
FTSE/Χ.Α. Τράπεζες	0	0	1.919
FTSE/Χ.Α. Large Cap	316	6.755	6.526
MSCI GREECE REBASED	0	0	0
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.571	54.383	520.489
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	29	556	16.815
ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	20	100	2.212
ΑΚΤΩΡ Α.Ε. ΣΥΜ/ΧΩΝ (ΚΟ)	8	69	30.478
ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	413	19.933	111.546
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΑΘΗΝΩΝ(ΚΟ)	6	19	473
ΑΥΤΟΗΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	1	1	126
ΑΒΑΣ Α.Ε. (ΚΟ)	1	10	2.481
BANK OF CYPRUS (ΚΟ)	1	5	753
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	0	0	121
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	19	59	7.318
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	16	66	2.102
ΕΛΒΑΛΧΑΛΚΟΡ (ΚΟ)	20	414	4.213
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	155	3.360	28.345
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	8	30	6.059
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	10	36	647
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	21	125	11.494
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	19	92	2.058
HELLENIC ENERGY (ΚΟ)	19	97	4.609
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	39	231	8.499
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	50	18.348	156.174
JUMBO (ΚΟ)	0	0	466
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	26	106	7.130
METLEN ENERGY & METALS (ΚΟ)	28	97	5.367
MIG (ΚΟ)	3	3	271
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	13	55	5.627
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	152	1.147	12.908
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	13	78	838
ΤΡΑΠΕΖΑ ΟΡΤΙΜΑ BANK (ΚΟ)	4	5	100
ΟΤΕ (ΚΟ)	8	20	2.290
ΟΛΠ (ΚΟ)	5	17	115
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	361	8.754	61.346
ΔΕΗ (ΚΟ)	44	382	22.064
QUEST ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	2	2	177
TITAN CEMENT (ΚΑ)	42	111	377
VIOHALCO SA/ΝV (ΚΑ)	15	55	4.890
Δικαιώματα σε Δείκτες	20	313	2.011
FTSE/Χ.Α. Large Cap	20	313	2.011
Δικαιώματα σε Μετοχές	7	35	966
ΑΛΦΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΣΥΜΜ (ΚΟ)	0	0	140
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	254
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	4	20	180
ΟΤΕ (ΚΟ)	3	15	135
ΠΕΙΡΑΙΩΣ FINANCIAL HOLD (ΚΟ)	0	0	0
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	257
Συνολική Δραστηριότητα	1.914	61.486	531.911

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 13 Μαΐου 2025

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	4,8100	4,8100	4,8100	0,3540	596	4,8100	4,8400	4,8100	0,00
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	6,2200	6,2600	6,2391	3,2650	36.189	6,2200	6,2400	6,2400	0,32
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (ΕΜ)	1,5750	1,6000	1,5845	-0,0670	37.359	1,5800	1,5900	1,5900	-0,93
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)	0,1120	0,1240	0,1188	-0,3920	352	0,1120	0,1240	0,1240	0,00
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,0660	0,0675	0,0662	0,0400	76.776	0,0670	0,0680	0,0670	0,00
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	3,8800	3,9600	3,8909	-1,5600	4.310	3,8600	3,9400	3,8800	-0,51
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	2,4200	2,4600	2,4777	3,7720	95.950	2,4400	2,4600	2,4600	0,82
ΚΟΞΑ	ΚΟΞΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0,2920	0,3280		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0,0250	0,0270	0,0270	0,0930	709	0,0250	0,0270	0,0270	1,89
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0680		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (ΕΜ)						0,0145	0,0000		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0495		
ΕΛΜΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,4320	0,4720		
ΙΞΕΠ	ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,0315	0,0000		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0030	0,0000		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)	0,0035	0,0035	0,0035	0,0470	69.302	0,0035	0,0040	0,0035	-12,50
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0175		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ "Η ΠΡΟΔΟΣ"" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ "						0,0000	2,9000		
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,1100	0,1200	0,1168	0,6790	6.571	0,1170	0,0000	0,1170	6,36
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD	0,0820	0,0890	0,0874	0,6370	19.900	0,0890	0,0970	0,0890	9,88
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,8300	0,8500	0,8301	0,0600	1.650	0,7900	0,8300	0,8500	0,00
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)	0,1800	0,1980	0,1834	0,3370	44.230	0,1810	0,1980	0,1860	3,33
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0450		
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0,0125	0,0000		
ΔΒΚΑ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						1,1500	0,0000		
ΚΕΤΕ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,9250	0,9350	0,9288	-0,0900	26.399	0,9200	0,9350	0,9300	0,00
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,3280	0,3540		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ	4,1400	4,1400	4,1400	-0,6670	1.200	4,1200	4,3800	4,1400	0,00
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΩΑΝ	CHRIS IOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0455		
ΚΕΟ	ΚΕΟ PLC	2,5800	2,5800	2,5800	8,6260	63	2,2800	2,5800	2,5800	4,03
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ						0,0000	0,7750		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC						1,2800	1,3200		
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD	0,3960	0,4020	0,4007	0,2740	14.310	0,3980	0,4100	0,4020	1,01
Τεχνολογία										
ΝΕΤΙΝ	NET INFO PLC (Σ)						0,0000	1,2600		
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PUBLIC LTD						0,1540	0,0000		
Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,3080	0,3080	0,3080	1,2690	3.941	0,3000	0,3180	0,3080	0,00
ΠΑΛΑ	ΠΑΝΔΩΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0,0790	0,0790	0,0790	0,1890	2.653	0,0780	0,0790	0,0790	2,60
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)	0,1440	0,1440	0,1440	-3,6000	500	0,1440	0,1780	0,1440	-20,00
Ενέργεια										
ΑΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,9700	0,9950	0,9808	-0,5430	17.863	0,9700	0,9800	0,9750	-2,01
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC (ΕΜ, Σ)	0,0330	0,0330	0,0330	0,1110	1.550	0,0000	0,0320	0,0330	-2,94
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,2080		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0020	0,0110		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	0,0180	0,0180	0,0180	-0,0920	16.419	0,0190	0,0200	0,0180	-5,26
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0315		
ΝΤΟΔ	DOMI INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
Βιομηχανία										
ΣΤΔΑ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (Σ)	0,2680	0,2980	0,2870	1,5020	1.578	0,2740	0,2980	0,2880	5,88
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (Σ)	0,2520	0,2560	0,2521	-2,4010	44.943	0,2560	0,2800	0,2520	-8,70

Κέρδη 1,2 δισ. για τις 4 συστημικές τράπεζες

Ενισχύθηκαν κατά 9,2% το πρώτο τρίμηνο λόγω αύξησης κορηγήσεων και υψηλότερων εσόδων από προμήθειες

Της ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ

Ανθεκτικότητα επέδειξαν τα καθαρά κέρδη των τεσσάρων συστημικών τραπεζών το α΄ τρίμηνο του έτους σε σύγκριση με το αντίστοιχο περυσινό τρίμηνο του 2024, που χαρακτηρίστηκε από την κορύφωση του ευτίβορ στα επίπεδα του 3,9% έναντι υποχώρησης κοντά στο 2,3% στο τέλος του τρέχοντος Μαρτίου. Παρά τη σημαντική μείωση των επιτοκίων που έλαβε χώρα τον τελευταίο χρόνο, οι τέσσερις συστημικές τράπεζες – όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα που ανακοίνωσαν– συγκράτησαν τα κέρδη τους κοντά στο επίπεδο του 1,2 δισ. ευρώ έναντι 1,1 δισ. ευρώ το αντίστοιχο περυσινό διάστημα, καταγράφοντας αύξηση κατά 9,2% σε σχέση με το α΄ τρίμηνο του 2024. Η ανθεκτικότητα της κερδοφορίας είναι κυρίως αποτέλεσμα:

- Των υψηλότερων κορηγήσεων, που

Καταγράφηκε σημαντική πιστωτική επέκταση – Το χαρτοφυλάκιο των ενήμερων δανείων ανήλθε σε 149,4 δισ. από 128,3 δισ. το α΄ τρίμηνο του 2024.

υπερκέρασαν τις αποπληρωμές δανείων παράγοντας αυξημένα έσοδα από τόκους.

• Των υψηλότερων εσόδων από προμήθειες, επίσης λόγω της διευρύνσης του δανειακού χαρτοφυλακίου και των εσόδων από την πώληση επενδυτικών προϊόντων.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία του α΄ τριμήνου, το μεγαλύτερο μέρος της

	α' τρίμ. 2025	α' τρίμ. 2024	ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	α' τρίμ. 2025	α' τρίμ. 2024	ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	α' τρίμ. 2025	α' τρίμ. 2024	ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	α' τρίμ. 2025	α' τρίμ. 2024	ΕΤΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ
Εσοδα από τόκους	395	422	-6,4%	548	606	-9,6%	637,9	571,1	11,7%	481	518	-7,1%
Εσοδα από προμήθειες	108	97	11,3%	106	100	6,0%	169,2	135,6	24,8%	160	145	10,3%
Προσαρμοσμένα καθαρά κέρδη	223	212	5,2%	371	359	3,3%	314,1	287,2	9,4%	284	233	21,9%
Ενήμερα δάνεια	33,7	30,9	9,1%	33,6	30,2	11,3%	47,3	37,3	26,8%	34,8	29,9	16,4%
Καταθέσεις	50,4	47,3	6,6%	56,5	55,6	1,6%	77,1	57,3	34,6%	61,4	58,6	4,8%

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

απώλειες επιτοκιακών εσόδων αντισταθμίστηκε από την αύξηση των κορηγήσεων, περιορίζοντας την επίπτωση από τη μείωση των επιτοκίων σε μόλις -2,6% και ανεβάζοντας τα συνολικά έσοδα από τόκους κοντά στα 2 δισ. ευρώ έναντι περίπου 2,1 δισ. ευρώ το αντίστοιχο περυσινό τρίμηνο. Το σύνολο των τραπεζών παρουσίασε αύξηση των κορηγήσεων, ανεβάζοντας το χαρτοφυ-

λάκιο των ενήμερων δανείων στα 149,4 δισ. ευρώ σε επίπεδο ομίλων από 146,9 δισ. ευρώ στο τέλος του 2024 και 128,3 δισ. ευρώ το α΄ τρίμηνο του 2024, καταγράφοντας σημαντική πιστωτική επέκταση.

Στα μεγέθη αυτά περιλαμβάνονται και οι δραστηριότητες του εξωτερικού, καθώς η πλήρης νομοποίηση της Ελληνικής Τράπεζας από τη Eurobank ενί-

σχυσε το δανειακό χαρτοφυλάκιο του ομίλου στα 47,3 δισ. ευρώ, διευρύνοντας παράλληλα τις πηγές κερδοφορίας. Για την Τράπεζα Πειραιώς η αύξηση του χαρτοφυλακίου των ενήμερων δανείων κατά 1,1 δισ. ευρώ από τα τέλη του 2024 και 4,9 δισ. ευρώ σε ετήσια βάση προήλθε αμγώς από τη δραστηριότητα στην Ελλάδα, ενισχύοντας τον στόχο για συνολική αύξηση της πιστωτικής επέκτασης

κατά 2,6 δισ. ευρώ το 2025. Στα 2 δισ. ευρώ τοποθετεί την πρόβλεψη για την αύξηση του δανειακού χαρτοφυλακίου της και η διοίκηση της Alpha Bank, επιβεβαιώνοντας τον στόχο για αύξηση των καθαρών εσόδων απο τόκους σε 1,65 δισ. ευρώ, παρα τη μικρή υστέρηση στο α΄ τρίμηνο. Να σημειωθεί ότι το α΄ τρίμηνο του 2025 οι νέες εκταμιεύσεις στην Ελλάδα ανήλθαν σε 2,5 δισ. ευρώ

και η καθαρή πιστωτική επεκταση στα 600 εκατ. ευρώ, ανεβάζοντας το χαρτοφυλάκιο των εξυπηρετούμενων δανείων του ομίλου σε 33,7 δισ. ευρώ, ενισχυμένο κατά 13% σε ετήσια βάση. Στα 2,5 δισ. ευρώ έθεσε τον στόχο για την καθαρή πιστωτική επέκταση το 2025 και η διοίκηση της Εθνικής, εκτιμώντας ότι οι εισροές ύψους 5 δισ. ευρώ στην ελληνική οικονομία από το Ταμείο Ανάκαμψης θα στηρίξουν τις επενδύσεις και τις τραπεζικές εργασίες το 2025. Οι εκτιμήσεις για τη θετική πορεία των εκταμιεύσεων βασίζονται κυρίως στα μεγάλα επκειρηματικά δάνεια, ενώ συγκρατημένες υπήρξαν οι προβλέψεις των διοικήσεων για μια πιο ουσιαστική ανάκαμψη των χρηματοδοτήσεων προς τα νοικοκυριά, που θα ενισχυθούν το 2025, αλλά με πολύ βραδύτερο ρυθμό. Η συγκράτηση των εσόδων σε υψηλά επίπεδα αποδίδεται σε μεγάλο βαθμό και στην ανθεκτικότητα των προμηθειών, που ενισχύθηκαν σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό τρίμηνο κατά 13,7% σε σχέση με το α΄ τρίμηνο του 2024, στα 543,2 εκατ. ευρώ. Η αύξηση αποδίδεται στις προμήθειες που παράγει το δανειακό χαρτοφυλάκιο, η αύξηση στη χρήση των καρτών, αλλά και η άνοδος των πωλήσεων αμοιβαίων κεφαλαίων. Τα υπό διαχείριση κεφάλαια των τεσσάρων συστημικών τραπεζών αυξήθηκαν στα 47,5 δισ. ευρώ από 40,4 δισ. ευρώ το α΄ τρίμηνο του 2024, αντισταθμίζοντας τη μείωση των καταθέσεων που παρατηρήθηκε μεταξύ τέλους 2024 και α΄ τριμήνου 2025. Το σύνολο των καταθέσεων τόσο από τις επιχειρήσεις όσο και από τα νοικοκυριά μειώθηκε στα 245,4 δισ. ευρώ από 250 δισ. ευρώ στα τέλη του 2024 (περιλαμβάνει και τις δραστηριότητες εξωτερικού της Eurobank) και η ανατιμολόγηση λόγω πτώσης των επιτοκίων ενισχύει περαιτέρω τα καθαρά επιτοκιακά έσοδα των τραπεζών.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Σε στάση αναμονής η Fed λόγω της πολιτικής Τραμπ

Σε συνθήκες αυξημένης αβεβαιότητας σχετικά με τις επιπτώσεις της πολιτικής της κυβέρνησης Τραμπ στην πορεία της αμερικανικής οικονομίας και του πληθωρισμού –ιδίως αναφορικά με τους υψηλότερους δασμούς–, η αρμόδια επιτροπή για τη χάραξη της νομισματικής πολιτικής (FOMC) της Ομοσπονδιακής Τράπεζας διατήρησε αμετάβλητα τα επιτόκια στη διήμερη συνεδρίαση που ολοκληρώθηκε την Τετάρτη, όπως ήταν αναμενόμενο από τις αγορές. Το μήνυμα της επιτροπής ήταν σαφές: δεν βιάζεται να προχωρήσει σε νέες αναπροσαρμογές στα επιτόκια και διατηρεί στάση αναμονής προκειμένου να σχηματίσει μια πιο ξεκάθαρη εικόνα για την ένταση και τη διάρκεια των επιπτώσεων της εμπορικής πολιτικής των ΗΠΑ στην αγορά εργασίας και τον πληθωρισμό, αναγνωρίζοντας ότι ο κίνδυνος αύξησης των πληθωριστικών πιέσεων και του ποσοστού ανεργίας έχει ενισχυθεί. Στην ουσία, η FOMC επιδιώκει μια ισορροπημένη προσέγγιση για την περαιτέρω πορεία των επιτοκίων. Στόχος της είναι η διατήρηση μιας νομισματικής πολιτικής που θα επιτρέψει τη διασφάλιση των συνθηκών σταθερότητας των τιμών μεσοπρόθεσμα (δηλαδή την επιστροφή του πληθωρισμού στον στόχο του 2%), χωρίς ωστόσο να εμποδίσει την αντιμετώπιση μιας πιθανής επιδείνωσης των συνθηκών στην οικονομική δραστηριότητα.

Η στάση αναμονής δικαιολογείται –σύμφωνα πάντα με τις εκτιμήσεις της FOMC– από τη μέχρι τώρα διατήρηση ισχυρών συνθηκών στην οικονομία και την αγορά εργασίας. Το AEP

της οικονομίας των ΗΠΑ παρουσίασε συρρίκνωση 0,3% σε ετησιοποιημένη βάση το πρώτο τρίμηνο του έτους, κυρίως λόγω των καθαρών εξαγωγών. Οι εξαγωγές αυξήθηκαν μόνο κατά 1,8% ενώ οι εισαγωγές κατά 41,3%, καθώς οι επιχειρήσεις επέσπευσαν προγραμματισμένες αγορές κεφαλαιουχικών αγαθών, εν αναμονή της αύξησης των αμερικανικών δασμών. Εντούτοις, οι τελικές πωλήσεις προς τις ιδιωτικές εγχώριες αγορές (PDFF), οι οποίες περιλαμβάνουν τις δαπάνες των καταναλωτών και τις ιδιωτικές σταθερές επενδύσεις παρέμειναν ισχυρές, αυξανόμενες κατά 3%, ελαφρώς υψηλότερα από το 2,9% του προηγούμενου τριμήνου. Παράλληλα, η ανεργία διατηρήθηκε τον Απρίλιο στο φυσικό ποσοστό της (4,2%, όπως εκτιμάται από τη FOMC). Συνεπώς, κατά την εκτίμηση της επιτροπής, δεν υπάρχει λόγος προς τον παρόν να προχωρήσει σε νέα μείωση των επιτοκίων, δεδομένης άλλωστε της διατήρησης του πληθωρισμού σημαντικά υψηλότερα από τον στόχο του 2% (δομικός δείκτης προσωπικής κατανάλωσης PCE –δείκτης που παρακολουθεί η FOMC για την πορεία του πληθωρισμού– 3,5% το πρώτο τρίμηνο). Παρά ταύτα, η προθεσμιακή αγορά συνεχίζει να εκτιμά ότι η FOMC θα επιδείξει τελικά μεγαλύτερη ευαισθησία στην αναμενόμενη αύξηση της ανεργίας, παρά στον υψηλό πληθωρισμό, συνεχίζοντας να προεξοφλεί 75 μ.β. συνολική μείωση των επιτοκίων μέχρι το τέλος του έτους και επιπλέον περίπου 45 μ.β. μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2026.

EUROBANK RESEARCH

«Ναι» από τραπεζίτες σε νέα μείωση επιτοκίων

Υπέρ της άποψης ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα πρέπει να μειώσει περαιτέρω τα επιτόκια τάχθηκε το μέλος του διοικητικού συμβουλίου, Λιθουανός Γκιντιμίνας Σίμκος, καθώς ο ίδιος θεωρεί ότι η οικονομία της Ευρώζωνς δεν έχει ακόμη υποστεί τις συνέπειες των αμερικανικών δασμών και ο πληθωρισμός αναμένεται να συνεχίσει να επιβραδύνεται. Παρότι η οικονομική δραστηριότητα έδειξε ανθεκτικότητα στην αρχή της χρονιάς, οι πρόσφατες γεωπολιτικές τάσεις, συμπεριλαμβανομένων των εμπορικών απειλών από τον πρόεδρο των ΗΠΑ, αποτελούν δυσμενείς εξελίξεις, δήλωσε ο Σίμκος σε συνέντευξή του στην τηλεόραση του Bloomberg την Παρασκευή. Παράλληλα, βλέπει «σαφείς αποπληθωριστικές δυνάμεις».

«Για μένα η απόφαση του Ιουνίου είναι αρκετά ξεκάθαρη με μια ακόμη μείωση να είναι απαραίτητη», δήλωσε ο διοικητής της κεντρικής τράπεζας της Λιθουανίας στο περιθώριο της οικονομικής διάσκεψης του Ρέικιαβικ. Υπάρχουν «πιθανότητες να υπάρξει και άλλη μείωση μετά τον Ιούνιο», αν και ο χρόνος είναι ασαφής, πρόσθεσε.

Ο Φινλανδός Ολι Ρεν δήλωσε σε συνέδριο στο Ελσίνκι, την Παρασκευή, ότι θα υποστήριζε μια νέα μείωση επιτοκίων εάν οι νέες προβλέψεις της EKT επιβεβαιώσουν τις προοπτικές αποπληθωρισμού και εξασθένησης της αναπτυξιακής δυναμικής.

Η EKT έχει μειώσει τα επιτόκια επτά φορές από τον περασμένο Ιούνιο και οι αξιωματούχοι έχουν δώσει «σήμα» για περισσότερο χαλάρωση, καθώς οι αμερικανικοί δασμοί απειλούν να μειώσουν την ανάπτυξη. Οι επενδυτές αναμένουν επί του παρόντος δύο με τρεις ακόμη μειώσεις φέτος και οι πιθανότητες συγκλίνουν

υπέρ μιας μείωσης τον Ιούνιο. Ο Φινλανδός Ολι Ρεν δήλωσε σε συνέδριο στο Ελσίνκι την Παρασκευή ότι θα υποστηρίξει μια τέτοια κίνηση εάν οι νέες προβλέψεις της EKT επιβεβαιώσουν τις προοπτικές αποπληθωρισμού και εξασθένησης της αναπτυξιακής δυναμικής. Πρόσφατα στοιχεία έδειξαν ότι η οικονομία ε-

ξακολουθεί να έχει καλύτερες επιδόσεις από τις αναμενόμενες στην αρχή του έτους. Αλλά είναι πιθανό ότι οι επιδόσεις ενισχύθηκαν από τις εταιρείες που προσπαθούσαν να προλάβουν τους αμερικανικούς δασμούς, οι οποίοι ανακοινώθηκαν στις αρχές Απριλίου. Αυτό σημαίνει ότι η κατάσταση μπορεί να αντιστραφεί τους επόμενους μήνες, ιδίως εάν η Ε.Ε. δεν καταφέρει να μειώσει τις εμπορικές εντάσεις με τις ΗΠΑ. Ο Σίμκος εκτίμησε ότι η οικονομική παραγωγή θα είναι ασθενέστερη από ό,τι προβλεπόταν τον Μάρτιο, όταν η EKT έβλεπε ανάπτυξη 0,9% φέτος, ακολουθούμενη από 1,2% και 1,3% το 2026 και το 2027. Αλλά είπε επίσης ότι οι νέες προβλέψεις μπορεί απλώς να είναι «λίγο χειρότερες».

Εν τω μεταξύ, ο πληθωρισμός διατηρήθηκε στο 2,2% τον Απρίλιο, με τον δομικό δείκτη ωστόσο να σημειώνει άλμα μεγαλύτερο από το προβλεπόμενο. Πάντως, το χαμηλότερο κόστος ενέργειας και το ισοχυρότερο ευρώ έχουν ενισχύσει τις προσδοκίες ότι ο πληθωρισμός θα επιστρέψει στον στόχο του 2% εντός του τρέχοντος έτους.

Απώλειες κατέγραψε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου

Απώλειες κατέγραψε την Τρίτη το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου. Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 244,22 μονάδες, καταγράφοντας πτώση 0,09%. Πτώση, επίσης της τάξης του 0,09%, παρουσίασε ο Δείκτης FTSE/CySE 20, κλείνοντας στις 147,69 μονάδες. Ο ημερήσιος τζίρος διαμορφώθηκε στα €626.254,42. Όσον

αφορά στους επιμέρους δείκτες, ανοδικά κινήθηκαν η Εναλλακτική Αγορά και τα Ξενοδοχεία, καταγράφοντας κέρδη 0,19% και 2,52%, αντίστοιχα. Ζημιές κατέγραψαν οι Επενδυτικές Εταιρείες, της τάξης του 0,93% και η Κύρια Αγορά, 0,16%.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδια-

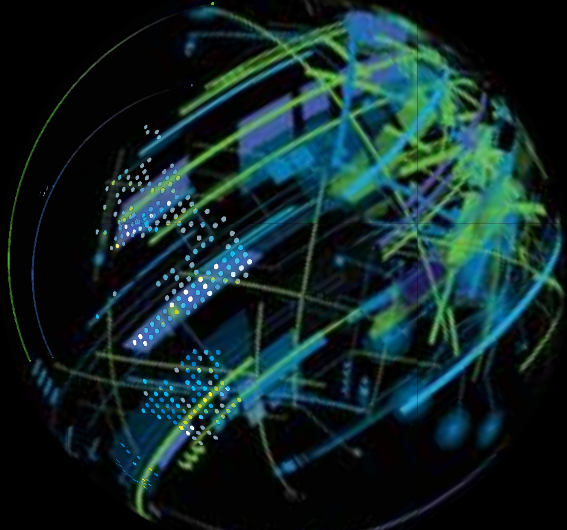
φέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της Ατλαντίκ Ασφαλιστικής με €237.737 (άνοδος 0,82% – τιμή κλεισίματος €2,46), της Τράπεζας Κύπρου με €225.785 (άνοδος 0,32% – τιμή κλεισίματος €6,24), της Δήμητρα Επενδυτική με €59.195 (πτώση 0,93% – τιμή κλεισίματος €1,59), της Κυπριακής Εταιρείας Τσιμέντων με €24.519

(χωρίς μεταβολή – τιμή κλεισίματος €0,93), και της Πετρολίνα με €17.519 (πτώση 2,01% – τιμή κλεισίματος €0,97).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεων, 10 κινήθηκαν ανοδικά, 8 καθοδικά και 7 παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε σε 193.

Deloitte.
Private

Ανακαλύψτε τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες νεοφυείς επιχειρήσεις τεχνολογίας της Κύπρου και της Μέσης Ανατολής

50 Technology Fast 50

Σκανάρετε εδώ

